El millor tint domèstic del món:
LA NINFA
Preus: Ptes. 0'75 capseta
Proveu-lo i no en gastareu d'altre
197 – BAILEN – 197

LA PUBLICITAT

ANY LII.—NUM. 17.609.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DIJOUS, 18 DE SETEMBRE DE 1930
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 580. TELEFON 14014
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELEFON 10603

El trencat intel·ligent
compra els seus braguers a la fàbrica
"Productes Tusell"
perquè hi troba els millors braguers i els preus més econòmics
RONDA DE SANT PERE, 12
(Gabinet atès per especialista amb títol facultatiu)

CRONICA

Hora tèrbola

Barcelona torna a estar abocada a un conflicte d'aquells que li donen fesomia pròpia. A Barcelona han estat decretades més vagues generals que no a cap altra ciutat: potser més i tot que a totes les altres ciutats plegades. Com a signe de desorganització és un rècord; com a signe de vitalitat, també.

Del conflicte actual, però, qui pot estranyar-se'n? No pas nosaltres, que fa un any, gairebé dia per dia, damunt aquestes mateixes planes el prevèiem. Denunciàvem llavors el llevat anarquitzant que suposava, per part d'alguns patrons, d'aprofitar l'ambient de coacció per escatimar als obrers allò que és de lei, començant pel jornal, i anunciàvem convulsions d'ordre societari, tot seguit que un pas enllà fos donat pel camí de la normalització — àdhuc minsa —. Si ens plaguessin els mots gruixuts i les truculències, hauríem pogut dir encara altres coses, més dures i igualment veritables.

A la rel del conflicte d'avui hi ha aquells abusos de certes empreses sota el règim dictatorial. Tot ve una hora que cal passar-ne comptes. Molts que davant la situació actual parlen de "libertinatge", mesos enrera tancaren els ulls davant els jornals pagats a sota preu, i cobrats a preu normal en les contractes, és clar. Allò no era llibertinatge: no era res més que augment de beneficis. Comprenem el malestar obrer, comprenem la confiança nulla en uns comitès paritaris que no van saber impedir tot allò, i la representació obrera dels quals no ha estat elegida pels obrers mateixos.

El que no comprenem, deixant de banda tota raó de justícia o d'injustícia, és que existint aquest malcontentament, hom l'hagi engrunyit amb la denegació d'amnistia i d'indults per als delictes socials. I encara comprenem menys, perquè avui és ja entestar-se a l'impossible la pruïja tocatardana de no voler reconèixer l'organització sindical.

Sota aquests punts de vista és evident que l'opinió liberal ha d'ésser favorable a les reivindicacions obreres. La manera, però, de fer-les valer, aquesta vegada ha estat absolutament inhàbil. No han localitzat l'atac contra una empresa determinada, sinó que n'han fet víctima tot el cos social. Quan una vaga s'estén als serveis públics — sobretot els tan essencials d'higiene, com la recollida de les escombraries — la víctima no és pas una empresa particular, ni una classe social determinada: la víctima és la ciutat, som tots els ciutadans — àdhuc els vaguistes i llurs famílies.

Ja sabem que no era aquesta la idea primera dels dirigents del moviment. El cas és que avui, aquest s'escapa de llur control, i que no són pas els caps reconeguts, són grups més o menys anònims qui, si no el governen, l'estenen. Ahir mateix, *Solidaridad Obrera* donava aquesta ordre ben terminant de la Federació Local de Sindicats Units de Barcelona:

"Rogamos, pues, a los compañeros que no extiendan el paro en aquellos trabajos que no afecten al Ramo de Construcción y a Fomento de Obras y Construcciones, para evitar confusiones lamentables y no restar eficacia a los propósitos de la Organización.

Advertimos, además, a los trabajadores de Barcelona que no acaten, por lo tanto, ninguna orden de paro que no emane y vaya avalada por las Juntas y Comités de sus Sindicatos respectivos."

Tot i així, bé sabem com altres rams que el de Construcció van estar en vaga, almenys parcial.

Es de remarcar també les facilitats — o, matisant, la manca de dificultats — amb què es trobaven des del primer moment els *incitadors* a la vaga. A ningú no li ha passat per alt tampoc la sincronització de la vaga de Barcelona amb altres vagues, ni certa mena de detalls sobre els quals no cal pas insistir. En fi, si avui tothom té la sensació que la vaga contra el Foment hauria pogut ésser guanyada i que la vaga general serà perduda, els dubtes més torbadors s'ofereixen, i hom gosa demanar-se: ¿a qui aprofitarà, dones, aquesta vaga?

Aprofitarà a aquells que volen llançar el Sindicat, o els seus directors actuals, al descrèdit; aprofitarà a aquells que, per a triomfar, necessiten recolzar-se en l'esverament de les classes burgeses; aprofitarà a aquells que volen tenir sempre una porta oberta a la dictadura. Poden estar ben agraïts a tots els qui, inconscientment, els estan fent el joc.

L. NICOLAU D'OLWER

Dickens a Catalunya

Enllestida i lliurada a l'editor la meva traducció de *Pickwick Papers*, i molt avançada la de *David Copperfield*, en plena atmosfera dickensiana, doncs, de llegir amb interès els dos articles que l'autor inoblidable de *La basarda* i el *Rem de Trentaquatre*, el nostre magnífic Ruyra, dedica a *Barnaby Rudge* amb motiu de la traducció que n'ha fet i en comença a publicar al *Matí* l'estrenu i lealíssim Pau Romeva.

Ruyra dedica un paràgraf al convencionalisme, en l'obra dickensiana, dels desenllaços feliços, en contrast amb la genuïna inspiració, de vegades força més obaga, del gran novellista anglès—el millor desenllaç del qual (el menys convencional) és, em penso, el d'aquella fina delicia daurada i grisa que és *Great Expectations*.

Es possible que cada època, que cada moda i fins que cada personalitat genial tingui els seus convencionalismes. Grans novellistes, com Hardy, han acceptat el convencionalisme dels desenllaços amargs. I en realitat, potser és la mateixa idea del desenllaç el que és convencional. La vida multiforme, embarbesclada, cada dia recomençant entre inacabaments, no té aquelles solucions destriades, aquells atenyements definitius, aquella netedat i lògica de destins que el novellista del segle XIX ens volia fer creure. Per a cada personatge sí que hi ha un desenllaç, que és la mort. Però no sé si pot dir-se correctament desenllaç a un fet cabdal que de vegades arriba com una sorpresa incongruent, de vegades com el diferit estroncament d'una decadència ja insignificant.

Un lector de velles novelles—n'hi ha—si de cop i volta es posés a llegir-ne de les més modernes, tot sovint creuria, malavesat com està, que les novelles d'ara *no acaben*. En alguns novellistes d'altíssima consciència, no hi ha pas dubte que un respecte a aquesta dèria que tenen de restar "penjades" les més de les accions una mica extenses que es perfilen, o tot just es comencen de perfilar, en la societat dels homes. Els estils de la vida no solament són efímers: són també inconcloents.

Tanmateix, es pot sostenir (tenint a la vista el text del darrer capítol de *Pickwick Papers*) que Dickens era prou conscient del convencionalisme dels seus desenllaços. Ni és l'únic autor assenyalat que ha sabut adonar-se de les volgudes limitacions o artificialitats de la seva fórmula artística.

I no vull pas dissimular que si una certa dissolució dels arguments de les novelles modernes en la incompletesa em sembla més honest que no pas els vells desenllaços artificiosos, és probable que d'altres convencions hagin llisca t a un gènere literari que n'és, potser, el més afectat.

* * *

Però tornant a Dickens, crec que tot i les seves tares, o si voleu les seves febleses, hi abunden tant les excel·lències clares i obscures, ha immortalitzat un doll tan abundós d'humanitat, i ens ha donat una lliçó tan esplèndida de generositat cordial, d'horror a la sòrdida injustícia, de coratge moral, que crec, com Pau Romeva, que serà un gran bé la seva difusió a Catalunya. Si em vaga, a la meva traducció de *Pikwick Papers* i de *David Copperfield* hi faré seguir la de *Great Expectations*, i hauré treballat de tot cor en la tasca que ell recomanava. I si no és amb els mereixements de l'amic Romeva, haurà estat almenys amb la ilusió i la bona fe del memorable senyor Picwick.

JOSEP CARNER

FULL DE DIETARI

EL CARACTER PORTUGUES

¡Quin tupè, oi?, parlar del caràcter portuguès a base d'un viatge ràpid de vuit o deu dies!

En efecte: la base no és ni gaire extensa ni gaire sòlida. Però ja és sabut que el periodisme consent aquestes improvisacions i fins les estimula. Fet i fet, no hi ha sinó dues maneres de copsar els trets d'un poble: o bé la manera que jo acabo de posar en pràctica, que és la de l'instantanisme sensorial, o bé el de la *pose* interminable; o bé travessar el país ràpidament amb els ulls esbatanats de curiositat, copsant els fets més intensos, les diferències més expressives, per formar una mena de caricatura-resum; o bé viure-hi tota la vida per arribar, a còpia de juxtaposar les impressions quotidianes, a una pintura matisada, plena de clar-obscur...

Hi ha només aquests dos sistemes que solen ésser preferibles a tots els intermediaris, i que moltes vegades no sols no es contradiuen, sinó que demostren que la primera impressió era la bona.

No sé si el meu croquis tindrà aquesta fortuna. De totes maneres, allà va!

Els portuguesos tenen a Castella fama de inflats i de barrocs. "Portuguesada", en castellà, és sinònim de hinèrbole. Sembla, però, que a Portugal són els espanyols els que simbolitzen l'exageració i l'infatuament. Donem, doncs, per compensades aquestes dues partides i parlem de la nostra impressió.

En el caràcter de la gent que va pel carrer, seu als cafès, despatxa a les botigues, es passeja pels jardins o espera tanda en les banques, no us adoneu de cap gest ni de cap paranla que justifiqui aquella fama. Pertot veieu gent que parla sense èmfasi — molt més èmfasi hi ha en qualsevol cafè de Madrid que en un cafè de Lisboa —. Els posats, més que no inflor, denuncien una certa dolcesa fatalista. Les ciutats amb llurs edificis i llurs establiments, els camps amb la persistència dels vestits regionals, donen una franca sensació d'anacronisme. Tot Portugal sembla viure a mitjan segle passat. Tal vegada per això encara tenen revolucions freqüents i una poesia lírica que potser cap nació moderna no pot igualar.

On és la fanfarronería? On és la "portuguesada"? El *fado* és plorós, enyorívol. Vaig veure al Coliseum de Lisboa una "Història del Fado", sens dubte suggerida per "La copla andaluza". Tenia èxit entre el públic. Però a mi, espectador foraster, no em feia cap efecte; el *fado* no té, com el *cante jondo*, una força ferèstega i garfiadora que el fa apte per saltar per damunt de la bateria. Es massa líric, és massa íntim. No escau al teatre.

Hi ha molts portuguesos que encara compten per *reis* i que involuntàriament produeixen l'efecte còmic d'exposar amb xifres astronòmiques quantitats corrents. Però la tendència és a comptar per escuts o per *tostoes*. En un poble, a Estremor, recordo com un pagès renyava un noi que ens havia dit en *reis* el preu d'unes pomes; l'home, sens dubte, pressentia la nostra ironia.

On tal vegada l'exuberància portuguesa té una traducció menys discutible és en l'arquitectura. A Coimbra, a Lisboa, toneu, sens dubte, amb alguns edificis concebuts amb elegant sobrietat. Però és evident que en l'atmosfera de Portugal hi ha un cert fluid que fa madurar estranyament tots els estils i els duu a dos dits de la descomposició. El més típic, naturalment, és l'estil manuelí, amb els seus emoelts de plantes tropicals sobre una soca mig gòtica, mig plateresca. Es impossible de sostraure's a l'encís del Monestir dels Jerònims, a Betlem... Es una obra ben resolta, sàvia, amb troballes i tot. Però no la podeu mirar massa estona; embafa. Un hom, potser obsessionat per la gran mesura dels estils catalans, sent la temptació d'agafar la destral i començar a podar.

CARLES SOLDEVILA

El Sr. Kellogg, membre del Tribunal Internacional de La Haia

Washington, 17. — El senyor Kellogg ha estat elegit jutge al Tribunal de Justícia Internacional de La Haia. — Fabra.

L'espionatge soviètic

Estocolm, 17. — El diari "Aftobladet" crida l'atenció de l'opinió pública sobre l'activitat desenrotllada a Suècia pels elements comunistes.

El diari reprodueix una lletra adreçada pel cap del Comitè Militar de la U. R. S. S. a un camarada de Suècia, el nom del qual no s'esmenta, en la qual lletra el cap del Comitè, camarada Ingieff, es plany de les deficiències que troba en el text del report que li trameté l'any 1929 sobre l'exèrcit i la flota de Suècia, i demana detalls complementaris, especialment dades sobre les fàbriques d'armes i municions.—

Catalunya enfora

Sevilla: El caseriu

Les moltes gràcies de Sevilla us distreuen de mirar-la només amb ulls de geògraf. Tan prompte com heu començat a passejar per la ciutat, i heu encetat la vostra admiració, una mica aspriva, davant l'exterioritat de llurs edificis monumentals, i us heu perdut agradablement en el laberinte de la seva urbanització antiga, us doneu del tot i deixeu, amb un cert rau-rau de consciència, que el temps us gronxi de visita en visita, de meravella en meravella, de sorpresa en sorpresa: si alguna cosa us dol és de no haver conegut Sevilla abans d'ara. El nucli principal de la població és una combinació feliç de reixes i patis, de blancor en els murs, de flora i verdor dintre i fora de les cases. El ferro i el maó constitueixen els primers elements arquitectònics. Amb aquesta senzillesa de mitjans vials primitius, només que atenent unes conveniències i les necessitats pròpies de cada casa, hom ha bastit, a través dels temps, un caseriu d'una irregularitat guardadora de reconades delicioses, de detalls exquisits, però que, ensems, conserva un to de netedat i de benestar que enamoren.

Com no sigui la gent més humil de les barriades extremeres, que tenen llurs estatges en patis de veïnat — això sí: nets com una patena —, en general les famílies sevillanes ocupen cada una d'elles una sola casa. Les cases, en general, tenen una àrea bastant extensa. Són calcades sobre la planta de la casa romana, amb els dos patis: un d'exterior, al qual donen les habitacions principals, i un altre d'interior, amb la cuina, rebost i dependències del servei domèstic. Per bé que totes elles tenen, almenys, un pis, de fet és com si no el tinguessin, perquè els sevillans no en fan servir mai més d'un: els baixos, més frescos, a l'estiu, i el primer pis, més calent, a l'hivern. D'això ve el que la ciutat tingui un perímetre superior al que li correspondria per la seva població, la qual, sense els suburbis, té uns 200.000 habitants. No obstant, existeix una certa compensació entre la superfície terral dels edificis i l'estretor dels carrers, que fa que el perímetre del casc vell no sigui pas exagerat, sota aquest punt de mira, com altrament ho fóra.

Tocant l'Alcàsser, hom hi ha conservat amb una cura especial, arqueològica, una barriada sense intromissions modernes, el barri de Santa Cruz, on la gent viu còmodament, sense que l'indret hagi perdut el seu caràcter. Ens hi hem passejat a la claror de la lluna, amb l'amable guia de Juan Lafita, un sevillà castís i artista, que de cada carrerò ens en contava una llegenda, i a cada tombant ens feia fixar en una perspectiva o en un detall que els nostres ulls, massa admirats, no haurien mai copsat tot d'una. El món feia olor de gessamí i l'aire portava delicioses cançons de nenes que jugaven.

Entremig de la massa apinyada i fluixa alhora, del casc antic, s'enlairen les moles fastuoses de les esglésies i edificis públics. La Catedral predomina, per les seves dimensions extraordinàries, no sols entre els monuments de Sevilla, sinó entre les majors esglésies del món, de les quals hom diu si és la tercera o la quarta. Però així com la casa sevillana és feta de maó, perquè hi obliga l'abundor d'alluvions que el Guadalquivir ha escampat per llurs riberes i la llunyania de la roca viva, en canvi els grans edificis comunals són tots de pedres que probablement baixarien en barcasses pel riu. En general, aquestes són les grans construccions que, començades en el segle XIV, foren continuades en les centúries següents, XV a XVIII, època en què la riquesa i el moviment que li aportava el comerç d'Amèrica, la féu fastuosa. Aleshores no sols creà una monumentalitat admirable, sinó que féu florir una civilització característica, pròpia, que produí una pintura, una prosa i una poesia, i pogu anomenar-se l'escola sevillana.

L'ús de la pedra, doncs, és, dins la història urbana de Sevilla, una manifestació de potència. A costat de la meravella de pedra de la Catedral — i podríem citar la Llotja, l'Ajuntament, la Fàbrica de Tabacs i molts d'altres edificis públics — hi ha, en canvi, la Giralda magnífica, tota d'obra cuita, dels temps de la dominació sarraïna, quan Sevilla va tenir només que una importància mitjana i encara, anant més lluny en la història, Itàlica, l'antecessora romana en la capitalitat de la regió, seria bastida en maó, com ho mostren la major part d'edificis en ruïnes que d'ella s'han posat al descobert prop de Santiponce, a deu quilòmetres de la capital, però a la vorera oposada del riu. Les villes romanes de les excavacions d'ara, riques sens dubte, com ho proven els mosaics d'imnluvis i cambres, tenen els murs d'obra cuita i àdhuc n'hi ha que mostren columnes fetes de maó corbat. El circ, cantat lapidàriament pel poeta sevillà Rodrigo Caro, té molta obra de maó. La pedra que hi ha, sobretot a les galeries subterrànies, és d'una calissa arenisenya, terciària, molt fluixa, que no hauria pas permès la magnificència de l'obra de talla que, per exemple, mostra la Catedral en murs, portals, canelles i voltes.

El maó, en general, no es deixa veure; només s'endevina, sota la coberta repetida dels embalquinaments; la pedra, en canvi, es mostra en la seva grisor, tota nua. Per això, quan hom contempla la ciutat del Betis a vol d'ocell, se la veu tota blanca a la manera d'un llencol immens, però esquincat per la foscor de les cúpules i de les arestes dels temples. La visió del caseriu és totalment oriental, aràbiga; en canvi, els monuments, sense lluïssors de maòlica — amb tot l'ésser la terra d'aquest material ceràmic — és netament occidental, hispànica.

PAU VILA

Sevilla, 7 de setembre.

—Suprimeixen la censura a tot arreu menys a Barcelona.
—Es el fet diferencial.

COMENTARI

La traducció de Rabelais

He pogut sospesar — només sospesar! — un esplèndid volum en paper de fil que conté la traducció catalana del *Gargantua*, de Rabelais, feta per Lluís Deztany (Lluís Faraudo de Saint Germain).

No era cap secret que sota el pseudònim de Lluís Deztany s'amagava l'únic dels nostres rabelesians. Fa uns quants anys, el mateix autor ens havia ofert la traducció dels capítols relatius a l'educació de *Gargantua*. I encara que tothom sabia que Lluís Deztany és membre de la "Societé des Etudes Rabelaisiennes", ningú no s'atrevia a suposar que hi hagués cap home de lletres capaç d'emprendre la tasca aclaparadora de traduir Rabelais. Dones. *Gargantua* ja està traduït. El glossari establert per Lluís Deztany indica clarament que no es tracta d'un intent vulgar de traducció, sinó d'un estudi on han estat fetes importants descobertes que permetran de tenir un guia segur per a la lectura de Rabelais.

Aquest treball formidable ha aparegut sense que es fes soroll, i el company bibliòfil Just Cabot ens n'ha fet adonar a tots i àdhuc ens ha permès de fullejar aquest llibre, que bé deurem trobar a la Biblioteca de l'Ateneu.

Edificant exemple el d'aquesta gent que labora en silenci! Deu homes que treballin gairebé clandestinament a casa seva, i sense fer fressa, en disciplines tan dures, ens redimeixen de tota mena de culpes literàries. Ens coneixem tant i som tan pocs, que eixampla l'esperit saber que encara n'hi ha d'altres que treballen d'amagatotis en feines de major prestigi. I són precisament aquests homes els únics que no exigeixen com a compensació ni la popularitat ni el guany.

Sóc molt escèptic respecte a l'eficàcia de certes traduccions, perquè la gent de lletres sempre preferirà la lectura de l'original. Però en aquest cas, la traducció del *Gargantua* ha de prestar un gran servei als lectors catalans i als erudits francesos. Es una traducció que ens fa honor a tots.

Caldria ara que Lluís Deztany continués la seva obra i ens donés el *Pantagruel*. Es de suposar que deu tenir-ne ja planejada la traducció. I caldria encara que *Gargantua* fos imprès en una edició popular, prescindint d'arcaismes que quan va començar a imprimir-se aquesta obra, ara fa uns deu anys, estaven de moda. Aquest detall que l'obra fos abandonada demostra que, en certs moments, el traductor va descoratjar-se.

Una edició relativament popular de Rabelais seria una lliçó que ens demostraria que entre el nostre xaronisme i la sàtira rabelesiana, encara que aquesta en certs moments arribi a la grolleria, hi ha una gran diferència de qualitat. La nostra tendència literària a l'humorisme i a la caricatura rebria una bona injecció estudiant atentament el mecanisme de l'incomparable trio francès Rabelais, Voltaire, Molière, fenòmen que no presenta cap més literatura.

I després del *Gargantua*, i també en edicions de bibliòfil i popular, ens cal tenir el *Pantagruel*, i només ens el pot oferir Lluís Deztany. — M. B.

EL NOU REICHSTAG

Entre la guerra i la revolució

Des de feia anys, cap esdeveniment de política interna no havia interessat tant en l'ordre internacional com les darreres eleccions alemanyes.

Això demostra clarament que Alemanya és, avui més que mai, el punt neuràlgic d'Europa i que qualsevulla vibració que es manifesti dins d'aquell país repercuteix directament en tots els centres nerviosos del Continent.

Les eleccions alemanyes havien desvetllat arreu d'Europa una gran expectació, i aquesta expectació era ben fonamentada. Itàlia n'esperava un resultat que pogués afeblir França; Polònia admetia la possibilitat de disturbis interns que li afeblissin l'antic dominador i encobert adversari actual; França no n'esperava res, però ho temia tot. Unicament Anglaterra, que és encara el país més fort, es mantenia en una certa actitud d'elegant indiferència.

Per a França, tot el que sigui política alemanya es interessant. Alemanya és, de tots els seus enemics tradicionals, el més temible. Tan temible que, malgrat d'haver estat vençut en la gran guerra, és encara un greu perill per a la pau.

D'altra part, tot el que França ha fet per a destroçar-lo, per a reduir-lo a la impotència, ha fracassat completament. Va ésser un fracàs la invasió de la Rur, realitzada dictatorialment per Poincaré (únic cas d'empresonament per deutes que han conegut els temps moderns). Ha estat un fracàs l'ocupació de Renània; un altre fracàs l'anexió d'Alsàcia i Lorena, que són avui més germàniques que mai i, políticament, més autonomistes que mai. Ha fracassat també el desmembrament del gran Imperi de Guillem II, ara fortament cohesionat per la llengua i les aspiracions comunes, malgrat les noves fronteres i els nous Estats. I, per fi, fracassarà sorollosament el plebiscit del Sarre, que donarà un resultat marcadament favorable a Alemanya.

En aquestes condicions ¿com no havien de desvetllar interès, de la part d'ençà del Rin, les eleccions generals que hom anava a celebrar de la part d'enllà? La pau d'Europa depenia del seu resultat. I la pau d'Europa és la seguretat interna de França.

Car Alemanya no té més que dos camins, i tots dos menen a inquietar l'enemic tradicional.

Jo, que he passat uns quants mesos en terra teutona, que he estudiat imparcialment els homes, els fets i l'ambient, n'he tret la conseqüència que la República no ha arrelat encara, ni és fàcil que arreli; que la política d'Stresemann no tenia més que un gran nombre de partidaris ocasionals, i que, realment, no hi ha a Alemanya més que dues grans forces polítiques: el nacionalisme integral i guerrer i el comunisme revolucionari.

L'esdevenidor d'aquest país, i àdhuc del Continent europeu, depèn de la proporció en què aquestes forces actuïn. Alemanya no creu en la pau, ni la desitja. El nacionalisme prepara la guerra; el comunisme treballa activament per la Revolució. D'una manera o d'una altra, França té motius sobrers per a neguitejar-se, i el resultat de les eleccions, que palesa un gran avenç de comunistes i nacionalistes, justifica el temerós interès que la proximitat de l'esdeveniment electoral hi havia desvetllat.

ARTUR PERUCHO

COLOM, CATALÀ

L'èxit del senyor Lluís Ulloa a Hamburg

Hamburg, 17. — La premsa segueix ocupant-se de la tesi presentada pel Dr. Lluís Ulloa, el savi professor peruà, sobre l'origen català de Cristòfol Colom i sobre la seva versió del predescobriment del continent americà.

El diari "Hamburger Echo" diu que la ponència del professor Ulloa ha fet gran impressió per la formidable documentació amb què la defensa l'eminent historiador peruà.

L'"Hamburger Correspondent" subratlla en un extens article que després de l'aportació del professor Ulloa, la tesi genovista queda molt mal parada.

L'"Hamburger Fremdenblatt" fa notar que l'èxit del professor Ulloa radica molt especialment en la serietat dels seus raonaments i en la qualitat i força dels documents presentats pel ponent.

L'"Hamburg Acht Uhr Abendblatt" diu que la comunicació del professor Ulloa al Congrés Americanista d'Hamburg ha fet gran sensació. Afegeix que tot l'interès del Congrés està posat en la figura del professor Ulloa i en la seva documentadíssima tesi sobre "Colom català".

Maniobres navals soviètiques

Moscou, 17. — Han començat les maniobres navals de la tardor a la mar Bàltica. Hi ha assistit el comissari de Guerra, senyor Vorokilof. — Fabra.

El nostre catalanisme irreductible és la raó suprema d'existència del nostre agrupament

(Del manifest d'Acció Catalana de 3 de maig de 1930.)

BORSA - FINANCES

ANUNCIS MERCANTILS

GRAN METROPOLITA DE BARCELONA, S. A.

Com sigui que el dia 1 d'octubre vinent vencen els cupons números 32 i 22 de les obligacions al 6 per 100 d'aquesta Societat, llurs senyors tenedors són informats que el pagament dels dits cupons quedarà obert des del dit dia, a raó de pessetes 7'50 per cupó, deduint pesetes 0'77825 pels impostos legals, a les següents cases de Banca:

A Barcelona, S. A. ARNUS-GARÍ.

A Madrid, BANC DE BISCAIA.

A Bilbao, BANC DE BISCAIA.

Barcelona, 16 de setembre de 1930. — El president del Consell d'Administració, **Marquès de Foronda.**

UNIÓ ELECTRICA DE CATALUNYA, S. A.

Com sigui que el dia 1 d'octubre vinent venç el cupó número 29 de les obligacions al 6 per 100, emeses per aquesta Companyia segons escriptura de data 22 de juny de 1923, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir d'aquella data es procedirà al pagament de l'expressat cupó, amb deducció dels impostos que corresponguin, a la Societat Anònima Arnús-Garí i a la Banca Marsans.

Barcelona, 17 de setembre de 1930. — El vice-president i director gerent, **F. Fraser Lawton.**

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Com sigui que el dia 1 d'octubre vinent venç el cupó número 42 de les obligacions al 6 per 100 emeses per aquesta *Companyia* a 29 de març de 1920, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir de l'esmentada data es procedirà al pagament de l'expressat cupó, amb deducció dels impostos corresponents, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 17 de setembre de 1930. — El vice-president i director gerent, **F. Fraser Lawton.**

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Com sigui que el dia 1 d'octubre vinent vencen els cupons número 47 de les obligacions al 4 per 100 emeses per aquesta Companyia a 11 de maig de 1907, i el número 45 de les emeses també al 4 per 100 a 5 de juny de 1908, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir de l'esmentada data es procedirà al pagament dels expressats cupons, amb deducció dels impostos corresponents, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 17 de setembre de 1930. — El vice-president i director gerent, **F. Fraser Lawton.**

DARRERES EXCURSIONS A

ANDORRA

amb sortides els dissabtes 20 i 27 de setembre

Magnífica excursió de tres dies en automòbil, visitant ANDORRA LA VELLA, LES ESCALDES, ENCAMP i els seus meravellosos estanys; anant per Vic, Ripoll, Ribes, la superba Collada de Tosses (1.800 m.), Puigcerdà, Seu d'Urgell, i tornant per Pons, Calaf i Igualada

Preu per persona, Hotels i propines: Ptes. 145

Sortida extraordinària: 23 de setembre 1930

Sol·liciteu més informes i féu avui mateix la vostra inscripció a

VIATGES HISPANIA

Rambla Estudis, 11 **Telèfon 11551**

SOLER I TORRA GERMANS

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 36'75 per 100.
Anglesos, 45'45 ptes.
Italians, 48'20 per 100.
Belgues, 130'00 per 100.
Suïssos, 180'20 per 100.
Portuguesos, 0'37 ptes.
Alemanya (Reichsmark), 2'24 íd.
Austria (schilling), 1'30 pessetes.
Txecoslovàquia, 26'75 ner
Holandesos, 2'60 ptes.
Grecia, 11 per 100.
Suècia, 2'45 pessetes.
Noruega, 2'45 ídem.
Dinamarca, 2'45 íd.
Finlàndia, 22 per 100.
Romania, 5 per 100.
Bulgària, 6 per 100.
Turquia, 4 pessetes.
Estats Units, 9'35 íd.
Canadà, 9'15 ídem.
Argentins, 3'20 íd.
Uruguais, 7'25 pessetes.
Xilens, 1 pesseta.
Brasilers, 0'80 pessetes.
Bolivians, 2'50 pessetes.
Colombians, 8 pessetes.
Peruans, 26 pessetes.
Paraguais, 0'10 íd.
Venezuela, 1'65 íd.
Japonesos, 4'45 íd.
Algerins, 36'50 per 100.
Egipte, 45'60 ptes.
Filipines, 4'28 íd.
Hongria, 1'50 íd.

OR

Alfons, 178 per 100.
Unces, 178 per 100.
4 i 2 duros, 178 per 100.
Un duro, 8'50 ptes.
Isabel, 179 per 100.
Francs, 177 per 100.
Lliures, 45 ptes.
Dòlars, 9'20 ídem.
Cubà, 9'15 ídem.
Mexicà nou, 170 per 100
Venezuela, 178 per 100.
Marcs, 216 per 100.

Cotitzacions oficials cotitzades pel

BANC DE CATALUNYA

BORSES ESTRANGERES

PARIS

Accions Nord d'Espanya	2290
Accions Crédit Lyonnais	2705
Banque de Paris	1731
Banque de l'Union	1704
Société Générale	3400
Cía. Générale Electricité	795
Peñarroya	4365
Rio Tinto	508
Wagons Lits	874
Etablissements Kuhlmann	1115
Electricité à Gaz du Nord	5740
Sipelle Maubeuge	1741
Obs Nouvelles	

LONDRES

SOLIDARIS	
Chade	14 1/2
Barcelona Traction ord	32 1/2
Brasilian Traction ord.	28 1/4
Hydroelectric Securities	40
Mexican Light & Power ord	70
" " " pre	73
Nitro ord	9
Primitiva Gas B. Aires	23
OBLIGACIONS	
Colombia 1913	99
Uruguai 3 1/2 %	64 1/2
Brasil 4 % 1910	46 1/2
" 5 % 1910	73 1/2
" 4 % 1889	57 1/4
" 5 1/2 % 1927	80 1/4
Mexico 5 % 1899	24
6 1/2 % carrejons Traction	103
5 1/2 % " " "	47
Argentina cédules 6 %	87
Mexical Tramways	14

BRUSSEL·LES

Chade	13950
Gesfuerel	
Banque de Bruxelles	1015
Banque Belge pour l'Etranger	1105
Barcelona Traction	1020
Nitro Ordinaries	1635
Estaing	5150
Intertrop Company	436 1/4
Société Gén de Belgique	
Angleur Ativis	830
Solina	12000

BERLIN

Chade ser. A-O	307
ser. Gesfuerel	130
" A. E. G.	135
" Farben	149 1/8
" Harpener	98
" Deutsche Bank	121 3/4
" Dresdner Bank	121 1/8
Diskontogesellschaft Akt.	
B. A. T.	98 1/2
ser. Reichsbank	239
Hapag ac.	74 1/8
Phoenix	65 1/2
Nordlloyd Lloyd ord	88 5/8
Siemens und Jaske.	191 1/8

INGRESSOS de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i a Alacant

Línies	Quilòmetres en explotació	Ingressos dels dies 21 al 31 d'agost de: 1929 Pessetes	Cts	1928 Pessetes	Cts	Diferències Pessetes	Cts	Ingressos des d'1 de gener a 31 d'agost de: 1929 Pessetes	Cts	1928 Pessetes	Cts	Diferències Pessetes	Cts
Línia principal	2.251	7.908.524	14	8.508.096	37	— 600.572	23	148.703.544	40	149.518.354	19	— 814.809	79
Línia Catalana	719	3.182.489	15	3.230.655	69	— 98.166	54	60.073.729	46	58.905.920	49	+ 1.167.809	04
Total de Xarxa	2.970		29	11.739.652	06	— 704.638	77	208.777.866	86	208.424.274	61	+ 352.592	25

Barcelona, 16 de setembre de 1930.—El secretari del Consell, PAU CAVESTANY.

Les malaties de

L'ESTÓMAC i BUDELLS

DOLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
ACROR I VOMITS
INAPETÈNCIA
FLATULÈNCIES
DIARREES
LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.

se curen positivament amb

L'Elixir Estomacal SAIZ DE CARLOS

Podeós tònic digestiu que sempre triomfa.

De venda: Principals farmacies del mòn.

Informació universitària

HA DIMITIT EL RECTOR DE LA UNIVERSITAT?

Ahir circulà el rumor que el rector de la Universitat, doctor Díaz, havia presentat al Govern la seva dimissió amb caràcter irrevocable.

ELS EXAMENS

Han començat els exàmens a les Facultats de Medicina, Farmàcia i Ciències.

Recordem que el dia 20 començaran a la Facultat de Dret.

ELS EXAMENS A L'INSTITUT FEMENI INFANTA CRISTINA

El dia 22 del corrent, a les nou del matí, començaran els exàmens d'ingrés a l'Institut Femení Infanta Cristina, d'aquesta capital, i a la mateixa hora del dia 23 els d'assignatures i altres matèries.

TITOLS DE BATXILLER

Pel rector han estat firmats els títols de Batxiller universitari següents:

Secció de Ciències: per als senyors Josep Alberti Vilallonga, Esteve Amenguat Ribes i Joan Domènech Borràs.

Secció de Lletres: per a la senyoreta Dorotea Bona Llorenç, i els senyors Francesc Garau Alzina i Guido Petricciones Ferrand.

L'OBERTURA DEL VINENT ANY ACADEMIC

S'ha disposat que l'assistència a la sessió inaugural del vinent curs acadèmic de 1930-1931 sigui mitjançant invitació, i que no poden concórrer-hi més que els alumnes que hagessin obtingut durant el curs actual matrícula d'honor o premi extraordinari en qualsevulla dels graus.

Les invitacions seran, doncs, personals i es facilitaran als alumnes a la secretaria general tots els dies feiners, des del 20 al 30 del present mes, prèvia la comprovació i identificació necessàries.

ESCOLA PREPARATORIA D'ENGINYERS INDUSTRIALS

Per acrd de la Comissió Executiva del Patronat Local de Formació professional en la seva sessió d'ahir, ha quedat oberta en aquesta Escola la matrícula per cursar la preparació per a l'ingrés en la d'Enginyers industrials.

Per a informes i consultes dirigir-se a la secretaria de l'Escola Preparatòria (Urgell, 187) tots els dies feiners, de nou a una.

LA PUBLICITAT

són els següents:

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

14014

TALLERS D'IMPREMTA

19603

GALETES BIRBA

S'imposen per la seva qualitat i per la seva perfecta elaboració

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Nords, 109'50, 109'20, 109'30; Alacants, 102'40, 102'45; Transversal, 49'50; Colonial, 108'75, 108'25, 108'50; Banc de Catalunya, 116, 115'75; Aigües, 214'50, 214; Explosius, 208, 208'25; Aeri Montserrat, 86, 87'25, 87; Petrolis, 10'70; Filipines, 441, 442, 441; Fords, 208, 209, 208; Chade, 678, 681; Aslands, 152.

Borsa tarda: Nords, 109'40, 109'45, 108'75; Alacants, 102'05; Andalusos, 48'50, 47'90; Transversal, 49'60, 49; Tramvies, 115, 115'25; Aeri Montserrat, 87, 88'75, 88; Banc de Catalunya, 115'25; Colonial, 109, 107'75; Aigües, 214'25, 213'85; Gas, 140; Filipines, 448, 441; Chade, 682, 689; Explosius, 209'50, 208'50; Felgueres, 99'50, 99'75, 99'65; Sucreres, 72'15, 72; Fords, 208, 210, 209; Aslands, 153; Mines Rif, 114'50; Guadalquivir, 67; Petrolis, 10'60, 10'65.

Borsí vespre: Nords, 109; Colonial, 108, 108'15; Banc de Catalunya, 115'25, 115'50; Aigües, 213'50; Aeri Montserrat, 88'50, 88; Mines Rif, 114

COMPTAT: Valors encara no compresos en el Butlletí Oficial

Ajuntament de Sevilla 1920	84'50
General Tramvies Barna.	99'50
Llum, Força Llevant	101'00
Obligs Stat. Oral Illes	98'25
[illegible]	81'00
C.ª General del Suro Preferents.	78'75

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS			
Mancomunitat 1914	80'00*		
" 1926	77'00*		
Obligns Prov 6%	99'00		
C. G. Comunal	80'00*		
Diputacions velles	84'75*		
Ajunt. Badalona	98'50*		
Ajunt. Barcelona	75'50*		
" 1906 B	78'00		
" 1906 C.	76'00*		
" 1907 D.	76'00		
" 1910 D	76'00*		
" 1913 B	74'00*		
" 1918 B	72'50*		
" 1919 F	78'00*		
" 1913 B	76'00*		
" 1916 B	75'50		
" 1917 F	76'50*		
" 1918 D	76'50*		
" 1919 B	77'00*		
" 1920 D	76'50*		
" 1921 6%	81'25		
" 1922 6% Exp	100'50		
" 1923 5%	80'50		
Eixample 1907.	95'50*		
" 1913	91'00*		
" 1907	93'25		
Bons Reforma	79'75		
Ajunt. Valencia 6%	83'50*		
" Sevilla Exp	85'00*		
" Málaga	100'25		
DIVERSOS			
Port Barcna 1905	97'00*		
" 1903	97'00*		
Melilla	69'50*		
Sevilla	97'00		
Ojeo Musel	68'00*		
Marroc 5%	91'00*		
Banc Hipotecari 5%	97'50*		
" " 6%	100'50*		
Caixa T'Ensaisions	89'25		
" Local 6%	99'25		
C. C. Local à 1/2	92'15		
C. C. Local interps	85'50*		
Cédules Argentines	8'35		

DEUTES DE L'ESTAT			
Interior 4%	A	72'10	
" "	B.	72'10*	
" "	C.	72'00	
" "	D.	71'95	
" "	E.	71'90*	
" "	F.	71'95	
" "	G H	71'00	
Exterior 4%	A.	86'00	
" "	B.	85'30*	
" "	C.	85'30*	
" "	D	85'50	
" "	E.	85'50*	
" "	F.	85'45*	
" "	G H	87'00	
Amor. 1920 5%	A	92'20	
" " "	B.	92'00	
" " "	C.	91'90*	
" " "	D	91'75*	
" " "	E	92'20*	
" " "	F	91'00*	
Amor. 1927 5%	A	86'15	
" " "	B	86'65	
" " "	C	86'25	
" " "	D	86'25	
" " "	E	86'00*	
(amb impostos)			
Amor. 1926 5%	A	101'00*	
" " "	B	100'75*	
" " "	C	101'00*	
" " "	D	100'50*	
" " "	E	100'50*	
Amor. 1927 5%	A	100'95	
" " "	B	100'90	
" " "	C	100'90	
" " "	D	100'85*	
" " "	E	100'05	
" " "	F	100'05*	
Deute Ferroviari		100'35	
(sen e impostos)			
OBLIGS FERROCARRILS			
Nord 1.r up 3%		71'25	
" 2.a " "		70'50	
" 2.a " "		71'25*	
Nord 4.a serie		70'75*	

Nord 5.a dip 3%		70'75	
Pamplona		70'75	
Prioritat		73'50	
Línia a Reus		75'50*	
Asturies 1.a		70'50*	
" 2.a		69'85*	
" 3.a		71'00*	
Segovia 5%		62'50*	
Alfonsos 4%		78'75	
" Adherits		70'00*	
Sant Joan 3%		71'75	
Alessus i 1/2 %		80'25*	
Oeste 4%		72'50*	
Nord 6%		101'00	
Valencianes 5 1/2		99'50	
Alar-Santander		92'00	
Alacant 1.a 3 %		80'75	
" 2.a 3%		97'80*	
" 3.a 3%		98'25	
M. S. A. A 5%		94'50	
" B 4 1/2 %		86'75	
" C 4%		77'50*	
" D 4%		81'25	
" E 4 1/2 %		84'00	
" F 5%		92'75*	
" G 6%		101'50*	
" H		100'00	
" L		102'00	
Francés 3 1/4%		[illegible]	
" 3 1/4%		82'25*	
Directes 3 1/4%		80'00*	
Badajoz 5%		100'50*	
Grense primitiva		43'50*	
" prioritat 3%		60'00*	
Andal 1.a Bs 3%		56'00	
" 1.a variable		36'50*	
" 2.a Bs 3%		52'75	
" 2.a variable		86'50*	
" 1907		58'00*	
" B 1 1/2 %		72'75	
Andalusos 6%		94'50*	
Gran Gr.		84'00*	
" variable		84'00*	
Oria 1.a		36'50*	
" variable		84'00*	
Secundaria 4 %		67'00*	
Manresa Berga 5 %		84'00*	
Barria a Barna 6%		100'00*	

Fer. Catalunya 5%		79'00	
" " 6%		89'00*	
F. C. Catalans vells			
" " nous			
Tànger a Fez 6 %		100'50	
Cremallera 6 %		97'00*	
Gran Metro 6 %		94'00*	
Transversal 6 %		87'50	
OBLIGS INDUSTRIALS			
C. de Tramvies 4%		75'00*	
" " 5%		88'75*	
Fram S. E. G 4%		79'50*	
" " 5%		96'00*	
" S. Andreu 4%		78'50*	
C. B. El 1911 5%		94'75*	
" " 1920 5%		101'50	
Unió Electrica 5%		101'50	
Algodó Barna 4%		94'00	
" " D 6%		103'50	
" Valencia 6%		100'35*	
Catalana Gas i El			
" 5 1/2%		88'50*	
" 5 1/2%		87'75*	
" G 6%		101'75	
Energia 5%		94'50*	
" 6%		100'50*	
" Bons 6%		109'15	
Ll. i Mot 6%		92'00	
S. P. Bons 7%		100'00*	
H. A. Elec 6%		103'00*	
H. A. El Bons 6%		115'00*	
Transatlántica 4%		81'75*	
" 6% 1920 V		97'25*	
" 6% 1922 D		100'00	
" 6 1/2% esp		93'25*	
" 6 1/2% cns		92'25	
Cooperativa El Kl.		96'75	
E. Cons Naval 6%		100'50*	
" " Bons 6%		101'00	
U. Navel Llevant		99'50*	
Asfalts 6%		88'00*	
Asland 7%		101'00	
" 6%		100'50*	
" Fdr 6%		101'25*	

F. d'Obres 4 1/2 %		95'00*	
" " 5%		90'00*	
" " 1916		100'50*	
Obres i Pavim 6%		90'00*	
Produc Pirelli 6%		98'00*	
Colònia Güell 6%		102'00*	
Potassa Súria 7%		103'50	
Regantiu Ebre 5%		92'75*	
" Llevant 6%		100'75*	
" Bons 6%		102'35*	
" S. G 6%		92'50*	
Teneria Mod 7%		91'50*	
Alta F. d'Ind 6%		100'00*	
Sucrera Esp.ª 6%		100'50*	
U. Salinera Esp.ª		102'50*	
ACCIONS			
Banc d'Espanya		584'00*	
Banc de Catalunya		115'00*	
Gas Ebre		[illegible]	
Petrolis		183'00*	
Catalana D		129'00	
" S		146'50*	
" P. of. 6%		101'75	
C. Transatlántica D		[illegible]	
" " P		65'00*	
Espanya Industrial		356'00*	
Hispano Suïssa		150'00*	
Hulleres		132'50*	
Indust Agrícoles		510'00*	
M. T. Marítima		98'50*	
Transmediterrània		238'00	
Telefònica 7 % P		107'75	
Fup Montjuïc O		89'00*	
" " Fdr		138'00*	
T Barna N A Ord		120'00*	
T Barna S A P 7%		100'50	
T Barna S.A. P 6%		98'75	

NOTA.—En servir observ-ció amb un asterisc (*) son darrers anteriors.

BORSA PARIS

	Tanca	Desprès
Londres	123'73	123'71
Nova York	25155	254'55
Bélgica	335	355
Espanya	279'50	278
Itàlia	133'98	133'50
Suïssa	494	493'75
Dinamarca	660'50	
Holanda	102525	102525
Noruega	650'75	
Suècia		
Praga		
Austria		
Hongria		
Viena		
Alemanya	605'50	606'50

Borsa Londres

Nova York	48604
Holanda	120637
França	12372
Bélgica	346575
Itàlia	9281
Alemanya	204012
Suïssa	350555
Espanya	4545
Dinamarca	181693
Suècia	180925
Noruega	181685
Lisboa	16826
Praga	36372
Austria	344400
Argentina	4071
Rio Janeiro	594
Montevideo	4106
Xile	5091
Buenos Aires	

DIVISES

Borsa de Barcelona

	Mínim	Màxim
Francs	36'75	36'75
Sotsos	152'70	152'20
Belgues	127'95	130'95
Lires	49'20	47'20
Lliures	45 45	45'55
Dòlars	9'35	9'30
Peso argentí		
Marcs	2'24	2'24

Alfons	165'00
Isabel	165'00
Unces i 1/2 unces	165'00
Pesetes	165'00
Francs	165'00
Lliures	49'00
Dòlars	9'50
Quito 10 pesta	90'00
Quito de plata	19'000

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	FANQUES Precedent	FANQUES D'avui	Alça	Baixa
Café Nova York	Setembre	6.60	6.46		
	Desembre	6.50	6.36		
	Gener	6.25	6.11		
Sucre Nova York	Setembre	1.11	1.19		
	Desembre	1.18	1.10		
	Gener	1.21	1.21		
Sucre Londres	Octubre	7.0	7.0		
Blat Xicago	Setembre	88 1/2	88 3/8	7/8	
	Desembre	87 1	87 3/8	1/4	
	Març	90 7/8	90 3/8		1/2
Moresc Xicago	Setembre	91 7/8	92 5/8	3/4	
	Desembre	1 8	47 7/8	3/4	
	Març	88	89	1	
Blat Liverpool	Octubre	8.6 /9	8.6 5/8	1/8	
	Desembre	7.0	7.0 7/8	7/8	
	Març	7.0	7.0 1/2	1/2	

Metalls Londres				
Coure comptant	46 03 0	46 03 0		
" 3 mesos	46 06 3	46 03 9		0.6
Estany comptant	194 06 0	194 01 3	0.9	5.0
" 3 mesos	195 15 0	195 13.9	5.0	
Plom comptant	18 01 3	17.16.3	6.9	
" termini	19 01 3	17.19.0		
Zinc comptant	15 18 9	15 18.0		
" termini	16 03.0	16.05.0		

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou	46 1/2 a	59
Castella superior	"	46
Castella corrent	" 45 1/2	
Castella empedrat	43 1/2 "	44
Manca	"	46
Extremadura corrent	42 "	42 1/2
Extremadura superior	"	43 1/2
Penedès i comarques nord	47 "	48
Tarrell	"	47

(Preus en pesetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata a rebre	a	47
Moresc Plata disponible	"	45
Moresc Danubi	"	43
Ordi Manca i Manca		
Ordi Urgell comarques	34 1/2 "	35
Civada Extremadura	34 "	34 1/2
Civada Manca		
Escaiola	100 "	105

ARROS

Bomba Calasparra	120 a	125
Bomba	105 "	115
Rotlerto	62 "	63
Matiasi	59 "	61
Benlloch D.	58 "	59
Trencat	44 "	45
Farina d'arròs	40 "	40

LLEGUMS

Fesols mallorquines	50 "	55
Fesols menorquins	70 "	79
Fesols [illegible]	100 a	105
Fesols extremenys		
Fesols manlegues	50 "	55
Fesols [illegible] Adf.ª		
Fesols [illegible]	50 "	51
Fesols Estrem a Adf	50 1/2 a	51
Fesols estrangers	49 "	50
Veces estrangeres	43 1/2 "	50
Veces Andalusia noves	45 "	47
Erps	40 1/2 "	41
Titus	41 "	41 1/2
Guixes	44 "	46

MONGETES

Vallegues	75 a	80
Asturies	93 "	95
Castella llguts Barco	130 "	132
Castella corrent	110 "	120
Mallorques	100 "	102
Pirat	100 "	105
Urgell i comarques	95 "	100
València 6. classe	95 "	100

CIGRONS

Sueg.	190 a	205
Blancs ar gll 44/46	150 "	152
Blancs ar gll 48/50	143 "	146
Blancs ar gll 52/54	130 "	140
Blancs ar gll 58/60	117 "	125
Blancs ar gll 60/65	112 "	113
Pelons	90 "	95
Mexicans s. tamany	130 "	190

(Preus en pesetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	90 a	95
Extra local	68 "	70
Corrent local	63 "	64
Extra blanca Castella	68 "	70
Blanca corrent Castella	62 "	64
Balza	48 "	50

(Preus en pesetes sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 0	26 a	27
Número 1	22 "	24
Segones	21 "	22
Terceres	18 "	19
Quartes	17 "	18

(Preus en pesetes sac de 80 quilos damunt carro Barcelona)

Neteja (primera)	17 1/2 a	18
Segonet	12 "	12 1/2
Segó	10 "	14

(Preus en rals la quartera de 70 litres sense sac damunt carro Barcelona)

ALTRES GRANERES

GARROFES

Xipre	a	34
Negra Vinaroz	"	34
Negra Castelló	"	33 1/2
Negra Malaga	33 "	35
Roja	30 1/2 "	31
Blanca	"	35
Mallorca	"	26

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estr.	44 a	45
Polpa remolatxa pels	29 "	32
Tortó de coco	29 "	30
Farina de llinosa	28 "	30

(Preus en pesetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals vell	7 a	8
Alfals nou	6 "	7
Palla Urgell	5 "	5 1/2
Palla curta	4 "	4 1/2
Fulla d'olivera		
Trepadella		

(Preus en pesetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDÈNCIA

Ordi Aragó i Navarra		
Blat nous	a	44
Titus i guixes		
Veces Malaga nov s. c.	40 "	42
Favons pels nous	44 "	45
Favons pels novos	44 "	45
Ordi Urgell i comarques		
Civada Manca		
Civada Extremadura	34 "	34 1/2

(Preus en pesetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)

ARRIBADES

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL							
Tanca anterior	6.25	6.03	6.13	6.21	6.29	5.93	5.99
Obertura		6.04	6.14	6.23	Nom	5.94	Nom
Segon telegrama	6.30	6.07	6.16	6.25	6.32	5.97	6.03
Tanca		6.05	6.16	6.25	6.32	5.96	6.02
Alça	5	2	4	4	3	3	3
Baixa							

NOVA YORK	Dim.						
Tanca anterior	10.95	11.19	11.38	11.55	11.71	10.94	11.14
Obertura		11.25	11.37	11.47	11.64	10.98	11.10
Segon telegrama		Nom	11.30	11.48	11.64	Nom	Nom
Tanca	11.00	11.24	11.38	11.54	11.72	10.95	11.15
Alça	5	5			1	1	1
Baixa			1				

NOVA ORLEANS							
Tanca anterior	10.71	11.23	11.37	11.53	11.70	10.96	11.13
Obertura		Nom	Nom			10.99	11.18
Tanca	10.71	11.22	11.39	11.55	11.71	10.95	11.14
Alça			2		1		
Baixa		1				1	1

EGIPTE (Liverpool)	Oferta Nov.	Oferta Gener	Demanda Nov.	Demanda Gener
Tanca anterior	7.31	8.36	8.50	
Obertura				
Segon telegrama	7.33	7.32	8.46	8.50
Tanca				
Alça	1	1	10	9
Baixa				

	Alexandria Tanques del dia				DISPONIBLE EN PLAÇA		
					Mitjà	Mitjà ind.	Universal
Setembre	13.15	13.19	13.20		146	143	145
Octubre					Base tanca anterior) Impost del Comitè.		5'30 ptes.
	19.72	19.99	20.47				

Arribades als EE. UU. des de dia 73.000 s/s. centre 72.000 U/S. l'any an
Arribades als EE. UU. des d'1 d'agost 1.160.000 " " 1.120.000
Vendes a Liverpool 3.000 " " 7.000
Transferències 4'50

ATWATER-KENT RADIO

Dinàmic - Reixeta blindada

Més de tres milions d'aparells en funcionament a tot el món. Són la màxima perfecció

234, carrer de la Diputació. 234

(xamfrà a Balmes)

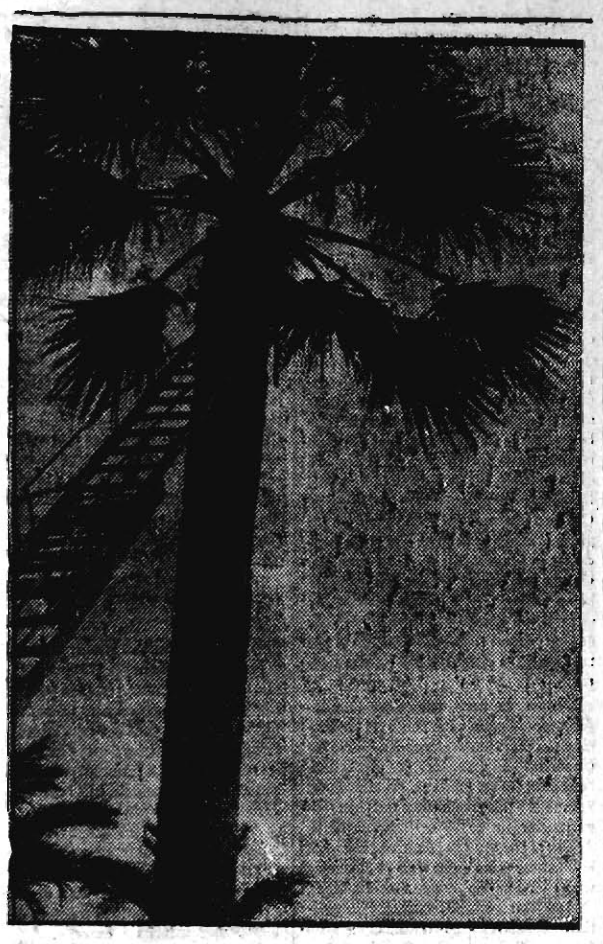

Esporgant les palmeres de la plaça Reial

Bloc del transeünt

UN PERILL GREU

Des del dia 3 d'aquest mes les barreres del pas a nivell de Sant Feliu de Llobregat estan inutilitzades. Segons sembla fou un camió que, embalat en el pendent pronunciadíssim de la Torre Blanca, no pogué frenar i topà contra les esmentades barreres, emportant-se-les uns quants metres lluny.

D'ençà d'aquest dia el pas a nivell és un perill gravíssim per a l'enorme circulació de la carretera de Madrid a França, per la Jonquera.

La Companyia de M. S. A. cal que faci la reparació amb tota urgència.

Estant, però, cal que la seguretat dels vehicles no estigui a mercè de l'humor dels funcionaris.

Des que es fa fosc fins a la matinada tothom que ha de passar per aquest indret està condemnat a mort.

El pas és tancat amb trossos de corda i una cadeneta de lligar "Lulú", invisible de tres metres lluny. Altrament els guarda-barreres es posen en un angle de la carretera amb un fanalet ridícul a les mans, més invisible que la corda i la cadeneta.

Dimarts, dia 16, a quarts de nou del vespre, un carro va estar a punt d'ésser agafat pel tren descendent. Al seló dependent de la barrera no se li acudí res més — després dels crits de ritual — que prendre el número al carreter que menava el vehicle. Ara, aquest pobre home, ultra l'ensurt, s'ha quedat sense número i segurament sense duros a la butxaca.

Si, com s'ha pogut constatar, la reparació d'unes barreres és qüestió de dies i dies, el menys que pot fer la Companyia de M. S. A. per assegurar la vida dels transeünts, és posar una llum vermella ben grossa i ben visible al mig de la carretera a una alçada prudencial i comprar uns quants metres de cadena d'un gruix uno mica més gros que el de l'actual.

GARATGE COMTAL de PERE ROIG

Lloguer d'autos de gran luxe per a excursions

Unio en tota la Illa que posseeix autocars

PREUS ECONOMICS

SINDICAT, número 199 PALMA DE MALLORCA

Adquiriu el número de setembre del

"D'ací i d'allà"

MAGAZINE CATALA

Interessant sumari i nombrosos gravats

Preu: 1'50 Ptes.

Administració i venda:

Llibreria Catalònia

Plaça de Catalunya, 17 - Barcelona

Balneari "Vichy Català"

Caldes de Malavella (tocant l'estació del ferrocarril)

TEMPORADA DEL 15 DE MAIG AL 31 D'OCTUBRE

Aigües termals, bicarbonatades, alcalines, litiques, clorurades, sòdiques

Malalties de l'aparell digestiu - Fetge - Artritisme en les seves múltiples manifestacions - Diabetis - Glucosúria - Consolidació de fractures

Establiment vollat de parcs frondosos. - Habitacions amb aigua corrent, grans, còmodes i ventilades. - Menjador i café espaiosos. Salons per a festes. - Capella. - Camps de tennis i altres esports. - Garatge. - Centre d'excursions per a la Costa Brava, Montseny, etc. - Autos de lloguer. - Telefon.

Administració: Rambla de les Flors, 18. — Barcelona

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre	7'50
Amèrica llatina "	8'50
Altres països "	25'—

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosférica d'Europa a les set del dia 17 de setembre de 1930:

Persisteix a l'oest d'Europa el règim anticiclònic amb el seu centre de màxima a la Península Ibèrica. Les baixes pressions formen dos mínims situats a la Bàltica i al sud d'Itàlia, i determinen pluges al nord de França, Anglaterra, a Dinamarca i al sud d'Itàlia.

A Espanya i al nord d'Africa fa bon temps, amb cel serè i vents fluixos.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

Fa bon temps a tota la regió, amb cel serè i vents fluixos del sector nord.

La temperatura màxima d'ahir fou de 30 graus a Tremp, i la mínima d'avui de 4 graus a Capdella i a Ribes.

SERVEI METEOROLÒGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 17 de setembre de 1930:

Hores d'observació: 7, 13, 18.

Barómetre a zero i al nivell de la mar: 763.8, 763.3, 761.7 milímetres; 1018.3, 1017.5, 1015.5 milibars.

Termómetre a l'ombra: sec. 21.1, 26.0, 23.0; humit. 16.2, 17.8, 19.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 57 41, 86.

Vent: direcció, NNW., SW., SW.; velocitat (m. per segon): 1, 4, 4.

Estat del cel: quasi serè, nuvolós, nuvolós.

Classe de núvols: Ci; Ci, Acu; Ci.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 26.0; mínima, 17.9; id. arran de terra, 16.0.

Temperatura mitjana: 21.9.

Precipitació aquosa, recollida a les set, 0; recollida a les 18, 0.

Recorregut del vent en el mateix període: 95 quilòmetres.

ACADEMIA AINAUD

CANUDA, 31 - Telèfon 21431

Piano, Violí, Viola, Violoncel, Cant, Solfeig, Teoria, Harmonia. Tramesa a domicili d'un prospecte explicatiu a qui el sollicili per escrit.

Exàmens de final de curs. Audicions a la Gran Sala de Concerts.

Inscripcions: De 11 a 1 i de 5 a 8. Obertura de curs el primer d'octubre.

El Centre de Lleida i les seves Comarques ha projectat celebrar la inauguració de la temporada d'hivern amb un gran ball de societat el dia 23, a la nit, vigília de la Mercè, per al qual convida tots els seus socis i familiars, i espera que hi acudiran per donar més lluïment a la festa.

Marcs JOAN SERRA Canuda, núm. 33

Davant la Casa de Correus, a la Via Laietana, un automòbil atropellà els germans Josep i Remigi Femini i Garca, de deu i quatre anys, respectivament.

Resultaren amb lesions de pronòstic reservat a diverses parts del cos, segons dictamen de la casa de socors del Port, on foren assistits.

El més petit, per ésser les seves lesions més greus, fou portat, després d'haver-li practicat la cura d'urgència, a l'Hospital Clínic.

JOIES VERITABLE OCASIO

per a comprar a bon preu ahui a la Joieria Maurinà, Tallers, 41

Ahir al matí, Francesc Estellés, de 36 anys, que viu a la casa núm. 14 del carrer de Puigrenig (Sant Gervasi), va pujar al terrat de la finca amb dos fills seus de poca edat per arranjar un gronxador.

Lligà una corda per una punta a una xemenera d'uns quatre metres d'alçària, i per l'altra als ferros d'una finestra, i en provar la resistència de la corda i els seus suports, li cal·gué la xemenera a sobre i es produí diverses lesions de consideració.

Fou avisat el metge del dispensari, el qual acudí tot seguit, i qualificà de greus les lesions que sofrí Estellés.

Pastilles Laxants Prats

Manuel Ferrer i Viergos, de vint anys, tipògraf d'ofici, fou auxiliat al dispensari de Sant Martí, on li aprecíaren intoxicació produïda per haver begut àcid clorhídric.

Segons manifestà, l'indui a beure-se'l, segurament en broma, un company seu de treball, quan tots dòs estaven a l'interior del mercat del Porvenir.

El líquid li fou ofert en una ampolla de gaseosa, i tan sols en begué una mica per haver-se'n donat compte a temps.

Ferrer ignora el nom i domicili del seu company.

Des del dispensari fou trasladat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Sabó Zotal

PER A CUTIS DELICAT

FESTA MAJOR DE SANT GERVASI

Avui se celebrarà a la plaça de Frederic Soler un concert a càrrec de l'Orfeó Barcelonès, amb la cooperació de la cobla Barcelona.

Primera part. Concert per l'Orfeó Barcelonès. — "El cant de la senyera", Millet; "La donzella de la Costa", Serra; "Scherzzo", Martini; "Muntanyes regalades", Sancho Marraco; "L'Hereu Riera", Comelles Ribó; "Idilli", Altisent; "Marinada" (orfeó i cobla), Pérez Moya.

Segona part. Concert per la cobla Barcelona. — "Les danses de Vilanova", Toldrà; "El ballet de Déu", Català; "La Verge Catalana", Ruera.

Tercera part. Orfeó Barcelonès.— "Les neus que es fonen", Morera; "L'hivern", Lully; "Els fadrins de Sant Boi", Pérez Moya; "Aquest bon maig", Jannequin; "La presó de Lleida", Comelles Ribó; "Sant Jordi triomfant (orfeó i cobla), Pujol; "Dansa de Castelltersol" (orfeó i cobla), Font (S.)

Quarta part. Cobla Barcelona. Sardanes per a dansar. — "Alhada de festa", Oblols; "L'hereuet", Mates Collell.

En una casa del carrer del Comte del Asalto prestava els seus serveis com a minyona Isabel Alejo. Fou acomiadada, i la dona, naturalment, recollí tot el que era seu, entre ell una maleta; però com sigui que observà que aquesta pesava massa no s'atrevi obrir-la i va donar-ne compte a la policia, la qual se'n féu càrrec.

El cas és que Isabel, tenint en compte que la seva senyora és fora de Barcelona, pregà que la maleta no fos oberta fins que torni.

Segurament que es tracta d'una venjança d'alguna de les dues, que la policia posarà en clar.

Al carrer de Sant Ramon es baralliaren Josep Rubio i Jaume Font. El primer donà un cop d'ampolla al segon i li produí ferides de consideració.

L'agressor fou detingut i el ferit trasladat a l'Hospital.

Aquest, que era mosso del bar, es negà a servir el primer, per la qual cosa es va produir la baralla.

En una flequeria del carrer de València, núm. 218, en caure d'una escala de mà, l'obrer Joan Gregori i Valdés, de disset anys, es produí lesions de pronòstic reservat a la cama dreta.

Fou assistit al dispensari del carrer de Sepúlveda.

— Al mateix dispensari fou assistit Francesc Crespo i Jiménez, de disset anys, que tot manejant un pot de benzol a la fàbrica d'impermeables establerta al carrer de la Diputació, número 227, li calgué, i els gasos li anaren als ulls.

Fou qualificat el seu estat de pronòstic reservat.

Frontó Novetats

DISSABTE, 20 SETEMBRE 1930 — NIT

INAUGURACIO DE LA TEMPORADA

amb dos grans partits que s'anunciaran oportunament

CINEMA

LA MODA EN BLANC I NEGRE

LES TENDENCIES D'AQUESTA TARDOR, SEGONS KAY FRANCIS

La nova moda — diu Kay Francis—, bella artista de la Paramount, és plena de fascinadores prometeences per a la nola prudent, però ofereix nombrosos paranys a la massa atrevida. Hi ha, per exemple, la cua: la tan femenina ruixa, les randes i les cintes, que prometen un gran èxit quan són usades de manera encertada o el més gran dels fracassos si ho són barroeramente.

La ruixa, i el seu pròxim parent el farvalà, demanen una gran discreció. Poden ésser usats amb confiança en un vestit de sopar o de tarda, de chiffon, però no tenen res a veure amb els vestits d'esport o sastre. De més a més, aquelles que es guarneixen de ruixes han d'assegurar-se que tenen la cara i el tipus per a portar aquest detall, que engrosseix. L'ús de les cintes i randes ha d'ésser també governat per les existències de joventut i esveltesa.

La cua i les draperies llargues estan molt bé per les ocasions de gran cerimònia, però completament fora de lloc en el ball o en el restaurant públic.

Personalment—segueix dient Kay Francis—, crec que les modes d'aquest any ressuscitaran molts atributs femenins mig oblidats, com l'encís, la boniquesa, la joventut, i les astúcies de la coqueteria. L'obligada severitat del vestit de carrer i la faldilla fins a la punta dels peus del vestit nocturn portarà una era de gràcia i bellesa al nostre món tan estereotipat.

Segons la meva opinió les notes més interessants de la temporada són l'advenment de la mànega fina al colze, la tornada dels guants llargs, la complicació del guarniment dels capells i la línia igual de la vora de la faldilla en tota mena de tipus de vestits, així com també pel que fa als colors, el manteniment del predomini del blanc i negre, amb el blau marí i blanc que vénen immediatament.

De fet, els conjunts que han cridat més l'atenció han estat negres o blaus guarnits generosament de blanc. Els vestits de tarda recorren la gamma dels tons pastel i en el de nit el negre té una creixent importància.

Entre els accessoris amb els ventalls, guants llargs i bisuteria de colors brillants cal comptar-hi els rams de flors que es porten a la cintura en els vestits de tarda i a la solapa en els de carrer. Amb aquests rams es pot seguir o bé el to del vestit o buscar un violent contrast; així, per a posar un fort accent a un vestit de tweed beige i marron — diu Kay — hi he afegit un gran ram de clavells vermells a la solapa. Un dels meus vestits de tarda favorits, de chiffon gris, porta un gran ram de roses blanques a la cintura. Les flors més usades per aquests rams hi ha les violetes, botó d'or, clavells i roses.

Ha passat el temps dels feltres senzills per als capells i en el seu lloc ha vingut un complicadissim art fet a base de taffetà, velluts, setins i duvetines.

Pel que fa al calçat, les modes s'han simplificat molt amb l'advenement de les faldilles llargues. L'única solució és la sabata saló. Es veuran gran nombre de talons anglesos en els vestits de dia i els talons alts passaran a usar-se exclusivament en els vestits de nit.

HOPE SINCLAIR

VINT PELLICULES EN UN SOL FILM PARAMOUNT!

Es el que veureu en

Galas de la Paramount

Un espectacle d'ensomni pel qual desfilen tots els primors de presentació, realització i interpretació.

PRESENTAT EN IDIOMA ESPANYOL

VILCHES, ARGENTINITA, CHEVALIER, RAMON PEREDA, ROSITA MORENO, BARRY NORTON, CHARLES ROGERS i la resta dels artistes de l'elenc de la Paramount.

MUSICA CANT BALL

Molt aviat al

COLISEUM

Una bonica combinació de groc i negre en aquest vestit d'esports, de punt de mitja, portat per Sally Eilers en la pellícula M. G. M. "Let us be gay"

CINEMA **CAPITOL**

Heus ací el dictamen emès pel públic sobre la primera pellícula totalment parlada i cantada en espanyol!

El precio de un beso

en la qual fa la seva presentació el jove i célebre tenor

JOSE MOJICA

secundat per

ANTONIO MORENO

MONA MARIS

i

TOM PATRICOLA

OPINION PÚBLICA Aprobado

Vegeu-la avui mateix!

FOX

Or de llei de la pantalla

Aparells sonors WESTERN ELECTRIC

Una nova empresa

El que ens diu el senyor Herrera

La lluita cinematogràfica es presenta, aquesta temporada, aferrissada. Com si l'adveniment del cinema parlat hagués estat la vinguda d'un messies, les empreses, no contentes de multiplicar els locals, es multipliquen elles mateixes, i en el camp d'esports de la cinematogràfica es preparen els grans partits.

Com si fossin poc els contendents que hi havia, en vénen d'altres de fora. La Barcelona de la post-exposició es prepara per a ésser una Amèrica. El que cal ara és que els barcelonins aspirem ésser americans i no pelles roges.

Una nova empresa ve a demanar el favor del públic. Benvingudes el gui perquè no ve pas solament a mendicar-lo sinó a conquistar-se'l i mentre hi hagi lluita hi haurà competència i aquesta és sempre en benefici del públic.

Es l'empresa del Principal Palace i ve carregada de grans projectes. De primer, com que porta el nom del vell teatre, del vell teatre en fi un de nou. Tot l'interior ha estat renovat, i no és per dir-ho; el senyor Manuel Herrera, director de la nova empresa ens ho ha fet veure: el paviment, nou de dalt a baix, té una més gran inclinació, com que afavorirà la visualitat: les butaques seran totes confortablement tapissades; el deficient decorat de la sala completament refet; la calefacció, nova; la pantalla, parlant amb la garantia del nom de la Western Electric.

—Fins ara — ens diu el senyor Herrera—, ens hi hem gastat 300.000 pessetes: fins al dia de la inauguració ens en costarà moltes més.

—I, la inauguració?

—Divendres, dia 19.

Divendres, dia 19, era al cap de tres dies; avui, és demà. ¿Serà possible, preguntem, de tenir-ho tot a punt?

—Tot està decidit: la inauguració es farà amb una "charla" de Frederic Garcia Sànchiz "La vuelta al mundo en Zeppelin", a benefici de l'Associació catòlica per a la protecció de les noies, i amb assistència de les autoritats.

Es tracta, ens explica el senyor Herrera, de canviar el públic del local; per això s'hi farà bon cinema i bones atraccions a preus moderats, ja que la millor localitat (en total n'hi ha 1.400) no costarà més de tres pessetes.

—El dia 20, Garcia Sànchiz donarà la segona part de la seva "Vuelta al mundo" i el dia 21, que és diumenge, "Del minuet al charleston (un siglo de baile)". El 22 o sigui, dilluns, s'inaugurarà la temporada de cinema sonor amb la pellícula Fox "La rapsodia del recuerdo", per Lois Moran i Joseph Walgstaff, i com a fi de festa els Irusta, Fugazot i Demare, que vénen a acomiadar-se per entrar a fer cinema sonor, és clar.

El senyor Herrera ens diu que aquesta temporada té uns quatre assumptes Fox i, entre altres, les pellícules europees "Delicatesse", "La muchacha del Volga", "El zeppelin perdido", etc.

L'empresa Principal Palace té grans projectes, ja en curs d'execució. De moment comptarà amb tres locals i aspira a tenir-ne vuit. A més del cinema que li dòna nom té el Cinema Chile, del Passeig de Sant Joan, i el 15 de desembre pensa inaugurar el Cinema Urquinaona, que estarà instal·lat a l'edifici que havia ocupat la casa de Correus.

—La nostra intenció — diu el senyor Herrera—, és proporcionar el major luxe; serà el local més luxós de Barcelona.

Els que no poden estiuejar es curen i reforcen a casa seva amb els productes naturals i inofensius:

Wrutella

La sopa alimentosa i vegetal del Dr. Geweke, que guareix l'ESTREÑIMENT i torna als intestins el seu normal funcionament, reemplaçant tots els purgants forts i els laxants que debiliten els intestins

Lukuvatè

El reconstituent més poderós que regenera els òrgans i cèl·lules del cos, fortificant-lo i rejovenint-lo. Està compost de 6 meravelloses fruites indies, les més riques en vitamines naturals.

Radiosclerin

Píndoles que contenen el RADIUM, contra: Arteriosclerosi, Gota, Neuràlgia i totes les malalties de la vellesa. Es prepara l'aigua miraculosa radioactiva, fent una cura eficacíssima de balneari a casa.

Opuscles gratis. :: Venda a les principals farmàcies i centres d'especifics. :: LABORATORI INTERNACIONAL, S. A. — Walmes, 235

Dirigida la construcció per l'arquitecte senyor Lozano, que ja ha portat la del Cinema San Carlos, i del teatre Infanta Beatriz, de Madrid, tindrà cabuda per a 1.100 localitats totes de primera categoria i constarà de pati i un amfiteatre. De més a més, hi haurà dos grans vestíbuls, un saló de descans-biblioteca amb les revistes de cinema més importants del món i un saló de te. Tota la il·luminació serà indirecta segons projectes alemanys, i calefacció i refrigeració, segons sigui l'hivern o l'estiu.

—I el color?

—Blau i plata; tot absolutament; des de les catifes als uniformes dels funcionaris, tot blau i plata.

—I la taquilla?

—Oh, a la taquilla, plata, naturalment!

NOTES OFICIOSES

"LA CANCION DE LA ESTEPA" LAUREL I TIBBETT

El mateix dia que Lawrence Tibbet va arribar a Hollywood parlà casualment a les oficines de M. G. M. al còmic Stan Laurel, i li va dir:

—Mr. Laurel. No cregueu ningú quan us digui que jo he vingut a cantar una pel·lícula. La veritat és que jo he vingut solament per veure-us treballar.

Laurel, sense immutar-se, respongué:

—Heu fet molt bé d'avisar-me. Precisament demà pensava sortir cap a Nova York desitjós de tornar a sentir la vostre veu al Metropolitan.

—¿No us sembla — preguntà Tibbett — que vós podríeu treballar per a mi i jo cantar per a vós?

—Manca, no obstant, el meu altre jo. Sense Hardy jo no puc decidir res.

Quedà convingut de sopar junts aquella nit, i després del sopar es va acordar un pacte.

Lawrence no treballaria sense Laurel-Hardy, i aquests demanarien al seu director Hal Roach de treballar amb Tibbett.

Aquest complot va produir les majors contrarietats als productors, perquè obligava a interrompre determinats treballs ja començats.

Es va arribar, no obstant, a un acord, i començà la filmació de "La Canción de la Estepa".

Sota cap pretext deixaren d'acudir Hardy i Laurel a totes les escenes que es rodaven, encara que no tinguessin treball en totes elles. Per la seva part Tibbett assistí a la filmació de totes les escenes còmiques confiades als famosos humoristes de la pantalla.

En acabar l'esgarrifosa escena còmica en què Laurel afaita Hardy, Lawrence Tibbett, aplaudint, va interrompre en el "set".

—Per això hi havia vingut jo. Per veure'ls fer aquestes escenes.

Laurel no contestà res.

Va somriure únicament d'aquella manera peculiar seva, i aixecà les mans amb un gest molt personal que tots li coneixen i que semblava dir:

—Així ho fem nosaltres.

Tothom va veure el gest inconfusible de la marca Laurel, que junt amb els seus famosos planys s'han fet populars a tot arreu.

* * *

Segons ens comunica l'empresa del Coliseum, lamenta vivament que, per causes alienes a la seva voluntat, no estiguin collocades les noves butaques destinades a l'esmentat cinema-teatre en el dia ja pròxim de la inauguració de la present temporada. Les dites butaques seran segons el darrer model adoptat pels grans teatres d'Europa i Amèrica, i representaran per al públic la màxima comoditat que hom pot oferir en un espectacle refinat, i que s'instal·laran al Coliseum a la major brevetat, encara que s'hi hagi començat la temporada.

* * *

La producció Paramount que servirà per a inaugurar la present temporada del Coliseum serà la titulada "Galas de la Paramount", brillant desfilada d'estrelles paramountistes, entre les quals figuren, ultra els noms ja consagrats, multitud de noms espanyols de rellevant prestigi. En "Galas de la Paramount" hom podrà admirar Ernest Vilches en les seves caracteritzacions de "Wu-li-Chang", "El amigo Teddy" i "El eterno don Juan", a Maurice Chevalier (l'heroi del darrer "Desfile" realitzat al Coliseum, l'atractiu del qual farà desfilar ara pel cinema-teatre del carrer de les Corts Catalanes tota una legió incomptable d'admiradors) en diversos "sketches" saladíssims; La Argentinita, Clara Bow, Gary Cooper, Richard Arlen, Nancy Carroll, James Hall, Mary Brian, Jon. Arthur, Fay Wray, Evelyn Brent i d'altres. El paper de mestres de cerimònies, per a la presentació dels successius quadros, està encomanada a Ramon Pereda, Barry Norton i Roseta Moreno, que faran les dites presentacions en espanyol per a major comprensió i delectança del nostre públic.

LA INAUGURACIO DEL LIDO CINE

Dissabte vinent s'inaugurarà la temporada cinematogràfica al Lido Cine.

Aquest local que posseeix una tradició de bon gust i un historial molt brillant, reprèn la seva tasca disposat a augmentar els seus prestigis amb la presentació d'interessantíssimes produccions, una de les quals, "Barcelona Deportiva" apareix en el programa de dilluns vinent.

No obstant, la seva inauguració tindrà lloc dissabte vinent i es projectaran fins el diumenge inclusiu les interessantíssimes produccions "Miss América", per Anny Ondra i "Amor... Deber", notable producció americana pertanyent a la Principe Films. Es el ferm propòsit de "Cinaes" que els programes de Lido Cine conservin el valor d'intel·ligència en arguments i en artistes que enalteixen aquest saló.

DISSABTE S'INAUGURARA EL KURSAAL

Dissabte vinent tindrà lloc la inauguració d'aquest aristocràtic saló i es presentarà la nova instal·lació sonora.

La inauguració del Kursaal ha cridat poderosament l'atenció per tractar-se d'un local d'indubtable categoria que ve a defensar el seu brillant historial i que així mateix ve a inaugurar esplèndidament la temporada de cinema sonor.

Una de les produccions més suggestives de les Seleccions Verdaguer "Arriba el telón", ha estat escollida per a la seva inaugural. Aquesta producció d'atrevida modernitat és interpretada pel principal nucli d'artistes de la Warner Bros i de la First National que successivament apareixen en el film i que donen a conèixer les seves més destacades creacions. La crítica i les informacions periodístiques han parlat de ço que és "Arriba el telón", i per la nostra part afegirem que es tracta d'una pel·lícula d'extraordinari ambient musical, la més indicada per a la inauguració de la nova temporada en aquest saló.

LES LLETRES

Secció bibliogràfica

El volum dels Jocs Florals d'enguany

Fa pocs dies que s'ha repartit als adjunts dels Jocs Florals de Barcelona, el volum que conté els treballs premiats en la festa d'enguany. Es aquell llibre de format sever, que tots coneixem, amb les cobertes d'un blanc de pergamí, tirat sobre bon paper i molt ben editat per la imprenta de La Renaixença. Un bell llibre d'excel·lent presentació, però que, tanmateix, us cau de les mans.

No ens referim a la vàlua dels treballs premiats. No és aquesta la finalitat que, en parlar-ne, ens proposem. Ens referim, només, a la incongruència que significa la manca d'unitat en l'ortografia. Es una cosa lamentable.

El discurs del president, la memòria del secretari i el parlament de gràcies estan escrits correctament, d'acord amb les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans. Correctament, també, estan escrits nou dels onze treballs premiats. Es a dir, que bona part del llibre segueix una disciplina ja consagrada per tots els diaris catalans i per tots els escriptors moderns. Però el que podríem dir-ne text, escrit pel Consistori, i els dos treballs premiats, que no segueixen aquelles normes, són un garbuix incomprensible i injustificable.

Seria explicable que en un volum com aquest, que podria personificar la vella escola literària enfront de la nova, s'hi trobessin dues modalitats ortogràfiques, tan diferents com vulgueu, però cada una d'elles amb una pròpia unitat i amb unes normes pròpies. Dues doctrines prestigioses. D'una banda el ròssec sumptuós dels vells escriptors de la nostra renaixença; de l'altra la vitalitat de les noves promocions. Però no hi ha res d'això en el volum dels Jocs Florals. S'hi veu, d'una banda, un grup d'escriptors que obeeixen una disciplina; en l'altre uns altres escriptors, cada un dels quals va per les seves, sense ordre ni concert.

Ni hi ha unitat en els fragments originals del Consistori, ni n'hi ha en els dos autors premiats, entre ells. Remarquem els mateixos mots escrits diferentment per uns o altres: "troballa" i "trovalla", "ser" i "ésser", "mellor" i "millor", "sóu" i "sou", "us" i "vos", "axecar" i "aixecar", "lo" i "el", "aygua" i "ayga", "clòs" i "clos" i altres. Això sense parlar de la incongruència de veure els mateixos noms escrits en unes bandes amb "i" i en altres amb "y". En resum: que des d'aquest punt de vista el volum és impresentable.

La institució dels Jocs Florals ha merescut sempre la nostra admiració i és creditora de tots els respectes. Però amb una condició: que es rejoveneixin. Hauria d'ésser encara, com ho ha estat pels escriptors de la renaixença catalana, una fita i una ilusió. Però així com l'hora de la festa de cada any és la del renovellament de la naturalesa, la institució dels Jocs Florals hauria de sentir també, cada anyada, la frisança del propi renovellament. Continuar celebrant aqueixa festa amb tots els arcaismes del temps de la restauració — setanta-dos anys enrera — àdhuc amb el primitivisme de la manca d'unitat en la llengua, és com voler fer els Jocs Florals amb les mateixes flors de sempre. Forçosament han d'ésser flors artificials, de paper o de llustrina, polsoses i sense perfum.

D'aquesta necessària renovació dels Jofs Florals, tothom en parla, i els escriptors novells, sobretot, són els qui més es distingeixen en la croada. Però només se'n parla abstractament. En l'única cosa què hi ha unanimitat és en blasmar el to arcaic de la institució. Doncs, bé: comencem per despullar els Jocs Florals de la nota més arcaica que els distingeix, que és la manca d'unitat en el llenguatge, i ja els tindrem al to del dia. Després podran renovar-se i reformar-se continuaran tenint el lloc que els pertany en la palestra de les lletres.

Darrera la façana sumptuosa i venerable bastida sobre els carreus de la nostra renaixença hi trobaríem on fogar modern d'una arquitectura nova i esplendent. Una mena de capella on es retria un culte al romanticisme de la nostra època, en la qual l'home ha après de volar pels aires i la seva imaginació li eixampla les ales, cada dia més. Un redós sense els tons ploraners del romanticisme vell, ni espiers encerrats de robes farfagoses.

Continuar com ara, amb l'esperit rebec a tota innovació, àdhuc encastellant-se contra la renovació científica de la nostra llengua, seria equivalent a voler mantenir un cos sà i fort ofegant-lo amb drapatges d'un segle enrera i tancant-lo a les golfes de la casa. En aquestes condicions, els Jocs Florals es neulirien i moririen d'inanició o de vellesa. I és una institució històrica i una festa popular de la poesia que no podem deixar morir.

F. I C.

Hem viat reproduït en dos diaris el nostre article del dia 4 sobre l'expansió del llibre. Els ho agraïm, però els preguem que en casos semblants no els publiquin com de col·laboració pròpia, sinó que facin constar la procedència.—F.

Autors, obres i preus

BERTRANA (P.)
"El meu amic Pellini" . . 2'50
"Els herois" . . . . . 2'50
CATALA (V.)
"La Mare-balena" . . . . 2'50
DAUDET (A.)
"Lletres del meu molí" . . 2'50
HOMER
"Odissea" (3 volums). . . 7'50
RUYRA (J.)
"La Parada" . . . . . 2'50
"Pinya de Rosa" (2. vol.) . 5'—
SEGARRA (J. M.)
"Paulina Buxareu" . . . . 2'50
SHAKESPEARE
"Hamlet" . . . . . 2'50
TOR DES EURES (R.)
"La companyia" (poemes) . 7'—

CADA SETMANA CONTESTAREM DES D'AQUESTA PAGINA BIBLIOGRAFICA TOTES LES CONSULTES QUE SE'NS FACIN SOBRE PRODUCCIO D'AUTORS, EDICIONS, PREUS DE LLIBRES, I TOTA MENA DE DADES DE BIBLIOGRAFIA EN GENERAL

Correspondència

X. C.—Feta la tramesa dels volums demanats.

A. P.—Quan surti el segon volum del "Consolat de Mar" l'avisarem.

D. de Villalba.—Efectivament, és una pena desprendre's de llibres, perquè tots ells tenen un valor inapreciable. Gràcies per tot.

J. M. Ll.—Els fons de les publicacions de "L'Avenç" estan en bona part a la llibreria "L'Arxiu".

RECOMANEM A EDITORS I AUTORS QUE ANUNCIIN LLURS PUBLICACIONS EN AQUESTA SECCIO BIBLIOGRAFICA SETMANAL. EL MILLOR MITJA DE VENDRE LLIBRES ES EL D'ANUNCIAR CONSTANTMENT LLUR EXISTENCIA

Llibres nous

Des del 15 del mes d'agost passat s'han publicat els llibres següents:

LE MAIRE (F.)
"El promis desconegut" . . 1'50
ROSSELL I VILAR (M.)
"La raça" . . . . . 10'—
GAUTIER (T.)
"Avatar" . . . . . 5'50
WELLS (H. G.)
"L'amor i Mr. Lewisham" . 5'—
GALLARDO (A.) I RUBIO (S.)
"La farga catalana" . . . . 2'50
CASTELLA BRANCO (C.)
"La viuda del penjat" . . 3'50
PAPELL (Antoni)
"Sant Pere de Roda" . . 4'—
TALLADA (Josep M.)
"Economia monetària espanyola" . . . . . 5'—

MERIDIANS

por

FOCIUS

** Ozenfant

** Periodisme.—*Més textos de Balzac sobre la premsa:* "El poble hipocrita i sense generositat, bandejarà del seu si el talent com Atenes bandejà Aristides. Veurem els diaris, dirigits primer per homes d'honor, caure més tard sota el govern dels més mediocres que tindran la paciència i la covardia de goma elàstica que manquen als bells genis, o a adroguers que tindran diners per comprar les plomes. Ja es veuen aquestes coses! *(Balzac escrivia això per 1838-1839.)* Però d'ací a deu anys el primer mocós que acabi de sortir d'estudi es creurà un gran home, s'enfilarà a la columna d'un diari per bufetejar els seus predecessors, i els estirarà pels peus per ocupar llur plaça..." "Com més concessions hom farà als periodistes, més exigents seran els diaris. Els periodistes ja situats seran reemplaçats per periodistes afamats i pobres. La llaga és inguarible, cada cop serà més maligna i insolent. Com més gran serà el mal més tolerat serà, fins al dia en el qual la confusió regnarà en els diaris per llur abundància, com a Babilònia. Tots sabem, tots, que els diaris aniran més lluny que els reis en ingratitud, més lluny que el comerç més brut en especulacions i en càlculs, que devoraran les nostres intel·ligències posades a vendre cada matí. Però tots hi escriurem, tots, com aquella gent que exploten una mina de mercuri tot i sabent que en moriran."

** Anuncis breus.—*De Max Jacob* (vid. LA PUBLICITAT d'ahir): "Hom demana canons i municions per a l'exèrcit de la Societat Pacificadora de Nacions."—"Hom demana un home de teatre que no conegui el teatre."—"Hom demana la fórmula química de l'ànima immaterial per a esterilitzar els esgarrinxos de l'amor."—"Antiguitats per vendre: 1, Un autògraf del Pare Etern. 2, La primera nina de Mozart. 3, Les nou lires de les muses convenientment pintades de nou amb el mètode per a tocar fàcilment aquest instrument de gent de món."—"Un vell parisenc ofereix consells de la seva experiència a dona jove, ambiciosa, a canvi de reclams per a productes higiènics."—"Hom demana un martell capaç d'esberlar les idees o idees capaces d'esberlar els martells."—"Un gran Estat profundament desencisat demana ideal tot nou o un de vell adobat."—"Un esperit al qual la felicitat no ha mort, que no han mort ni el treball, ni la peresa, ni el plaer, ni la passió, ni l'enuig, un esperit desinteressat és demanat per a treballs de còpies a fer a casa seva."

** Poemes.—*De Giovanni Papini:* "Dos en confiança, drets com uns ríos—Anem pels camins, fora de les poesies.—Eren dos, sols entre mur i mur—Indiferents per a ço que passa, per a ço que veu.—L'uli cluc però la passa segura.—Emperador de bona fe.—Les muntanyes es trobaven d'una a una—Les branques saludavon en grocs balanceigs.—Hom no deia res a ningú. Cascú era per a l'altre el seu déu.—Era molt ample el món. Al voltant habitava, a l'aire, l'olor de l'amor.—Nosaltres, quasi amants del primer jorn—Sentiem tebior a les galtes. Però també érem feliços—I embriacs d'egoisme—Semblava que fóssim soltats—Amb brillants decoracions al pit.—Al capdamunt de tot—Al fons de l'horitzó—Una llluna de paper sense vida—Es desprèn lleugera d'una muntanya—I així és tot, igual i semblant a l'infinit—El cor és ple, per no res ressona.—Un bell moment però he sentit—El besar humit de ta boca."

La Biblioteca Popular de Badalona

El dia 7 del corrent tingué lloc una reunió d'antics elements de la clausurada Biblioteca Popular, per a resoldre quina destinació calia donar davant la impossibilitat d'habilitar-li novament el local.

Sembla que d'aquella reunió sortí l'acord que tots els efectes de la Biblioteca fossin cedits a alguna entitat que tingués prou garanties per a assegurar la continuació de la seva obra. L'entitat afavorida ha estat el Centre Catalanista. Sembla que ben aviat s'habilitarà una sala adequada, annexa al Centre (probablement el segon pis de l'entitat) per tal de poder-la instal·lar.

De moment, en una reunió tinguda per aquesta el dia 10 d'aquest mes, fou nomenada una comissió de Cultura, encarregada d'aquest afer. Cal remarcar que aquesta Biblioteca serà circulant i podrà ésser utilitzada per tots els badalonins, siguin o no socis del Centre, d'acord amb un reglament que serà redactat d'aquí a pocs dies.

Ens en felicitem, bo i desitjant que sigui ben aprofitat pels amants de la cultura aquest nou recós de l'esperit que ben aviat els serà ofert.

Informació catalana

* Mirador...
publica avui el següent sumari:

Sempre serem una excepció: és restablerta la normalitat constitucional a tot Espanya menys a Barcelona; De Ginebra: La Federació Europea, *per V.;* Mirador indiscret.

A la segona pàgina publica: Per la Costa d'Argent; Soulac i la Pointe de Grave, *per Aurora Bertrana;* El nou pla del Batxillerat, *per Ramon Pei;* L'aperitiu: Eleccions germàniques, *per J. M. de Segarra.*

A la pàgina tercera: Des d'Alemanya: Unes eleccions vistes de prop, *per Octavi Artis;* El resultat de les eleccions; La caiguda d'Irigoyen, *per Artur Peruchо.*

A la pàgina de les Lletres hi ha un conte de Joan Mingues titulat Maria-Teresa; Rabelais en català, *per Just Cabot; la corresponent secció "Varietats".*

A la pàgina de Teatres publica: Poliorama: presentació de la companyia, *per R. Pei;* Visió panoràmica: El teatre a Londres, *per Edward Reeve;* Música i Teatre, *per Guillem Dias Plaja;* La pròxima temporada del teatre Novetats.

A la pàgina de Cinema: Inauguració de la temporada, *per J. Palau;* Una "lletja" autèntica Zasu Pitts, *per Joan Piqueres; la secció* Panorama i Pel·lícules d'altre temps.

Màrius Gifreda signa l'article Un projecte molt interessant" *de la pàgina de les Arts, i J. G. la secció "Els discos".*

* *Josep M. de Segarra... prologa el volum VI de les Obres Completes de Maragall. Aviat podrà llegir-se. L'aparició del llibre està senyalada per a dintre els correns nes.*

* *Sis volums...*

de les Obres Completes de Maragall. Amb la prevista regularitat van sortint els volums de les Obres Completes de Joan Maragall. Fins a la data els volums publicats contenen les següents matèries:

1, *Poesies originals;* 2, *Fisonomies de sants* (Traducció); 3, *Elogis* (Versió castellana); 4, *Epistolari* (I vol.) *Carta d'A. Rubió;* 5, *Estudis biogràfics;* 6 (d'immediata aparició), *Traduccions de Goethe.*

Seguirà un volum titulat Per el alma de Catalunya, *amb estudi de caràcter polític.*

Els prologuistes d'aquests volums sóndl Josep M. Capdevila, Antoni Maria de Barcelona, Miquel Sants Oliver, Carles Soldevila, J. Farran i Mayoral, Josep M. de Segarra, F. Valls i Taverner.

Altres informacions

* L'Associació d'Idealistes Pràctics.—Rebem, per a la seva publicació, la nota següent:

"Amics:

L'Associació d'Idealistes Pràctics us invita a una festa que tindrà lloc el dia 28 de setembre a la Pineda del Prat de Llobregat, per a celebrar el seu tercer aniversari.

Objecte immediat d'aquesta festa ha d'ésser una mútua coneixença dels elements joves per a una actuació conjunta que ens porti a la consecució de les comunes aspiracions.

Aquesta mutua coneixença serà facilitada per l'enquesta que organitzem i les respostes a la qual, procedents de tots els sectors de joventut, seran llegides en la festa. El tema d'aquesta enquesta és inclòs en fulla a part.

Vosaltres sou també pregats de meditar sobre aquestes preguntes i enviarnos la resposta que un representant vostre llegirà en la festa.

Hem parlat de comunes aspiracions perquè par sobre ideologies, tendències i partits, hi ha aspiracions i problemes que són comuns a tots els joves. L'educació en la família i en l'escola, l'educació sexual, l'orientació professional, l'educació superior, universitària, són alguns dels molts problemes la solució dels quals hem de cercar i aconseguir. Són aquests, com veieu, problemes que no afecten sols els que pensen de tal o tal forma, els que estan interessats en això o allò. Són problemes de joventut, que tots els joves junts ens hem de plantejar i hem de resoldre.

Hi ha, però, altres raons que fan palpable la necessitat de la unió de tots els joves. Assistim enguany a la renovació de tots els valors fins fa poc consagrats. L'organització social dels nostres temps corcada per abusos i vicis de tota mena, s'esfondra sorollosament i cedeix el lloc a les noves orientacions redemptores que neixen arreu.

Els joves tenim la missió, davant d'aquest estat de coses, d'emprendre aquesta renovació; de llençar el llast que la humanitat ara arrossega i portar-la pel camí del progrés vers la meta suprema de la Perfecció. I per això cal, sobretot, coordinació. Unim-nos, doncs, en aquesta lluita sagrada, ecordinem els nostres esforços i portem el món fins a la fita cobejada de la infinita superació. I haurem complert amb el nostre deure.

Heus ací la llista de les preguntes que us proposem de contestar:

1.ª Què penseu sobre el passat, el present i el futur de la humanitat?

2.ª Estàs contents de l'època en que viviu?

3.ª Quin creieu que ha d'ésser l'origen i la fi o missió de l'home en la vida?

4.ª Quin concepte us mereix la joventut contemporània?

5.ª Quines normes caldria que regissin les relacions entre sexes? Què penseu sobre la doctrina eugenèsica?

6.ª Quina és la vostra opinió sobre els problemes religiosos i morals?

7.ª Què opineu sobre l'evolució?

8.ª Tenen solució els problemes socials?

9.ª Esteu contents de l'educació que heu rebut?

10.ª Com creieu que es poden resoldre els problemes humans? Col·lectivament o individualment?"

Es evident la utilitat que pot donar la contestació a aquestes preguntes. En coneixer-se les respostes, tots els joves entrarem en mútua coneixença i sobre aquesta coneixença basarem la compenetració que ens facilitarà la tasca conjunta que hem d'emprendre si, conscients del nostre deure, volem fer que la família humana superi les condicions de vida actuals.

Adreça: Apartat 563.

Imbecil·litat del poliglota

Us demano de concedir-me una mica d'autoritat sobre aquest tema. Vinc a afirmar que el polilingüisme com a norma és pedagògicament un atemptat de lesa eloqüència i de lesa literatura.—Vull dir el polilingüisme en funció activa.—Sóc poliglota de tota la vida, gairebé podria dir. He viscut professionalment i culturalment entre poliglotes, i fent i desfent poliglotes. He pogut estudiar aquesta qüestió a fons objectivament i subjectivament. Tempa ha que he arribat a la conclusió que és una monstruositat pedagògica a l'esguard de la creació, de la funció activa del llenguatge. l'ensenyament d'idiomes. Que em serveixi de redempció o de perdó l'estudi que n'he fet i la sinceritat a exposar-ne el mal que fa. Un dia em lleurà, potser de dedicar-hi un llibre. Avui escau d'anticipar un avís, un consell al nostre poble, que de tan nafrat d'aquesta malura i de tan avesat a ella s'hi ha tornat mesell.

L'home és per naturalesa unilingüe, monolingüe. Per això la humanitat ha fet tantes llengües. — No és paradoxa.—El romanès és el llatí, l'espanyol és el llatí, el català és el llatí. Però els romanesos no han pogut parlar un 60 % de llatí, un 20 % d'eslau i un 10 % d'altres elements idiomàtics: com que els romanesos són, com tots els homes, monolingües, de tots els idiomes i elements lingüístics diversos caiguts a Romania, n'han fet una llengua: el romanès. Com que els castellans no són, naturalment, polilingües, no han pogut parlar un 55 % de llatí, un 25 % d'alarb i un 10 % d'altres idiomes, per això n'han fet de tot plegat el castellà, *una* llengua. No gens menys els catalans han reduït el llatí, el grec, l'alarb i altres elements lingüístics rebuts, a *un* idioma: el català.

Quan un poble ja s'ha fet el seu idioma: el seu sistema fonètic, lèxic, gramatical, etc., desenvolupa naturalment el seu idioma segons el propi sentit lingüístic. Després del procés d'assimilació ve el procés de creació. I llavors el de fixació—cal advertir que l'ortografia és l'aspecte més convencional en tota llengua. Si mai no acaba una part de rebre profusió de barbarismes es permetrà el periode d'assimilació, de digestió, allunyant els subsegüents processos de desenvolupament i de fixació.

L'individu fa com la col·lectivitat: aprèn una llengua, la materna, però no arriba a crear amb ella mentre no pot fer-ne *unitat* lingüística, mentre no pot treure'n o intuir el sentit o esperit que ha de tenir un idioma. Els pobles de llenguatge deturpat són per això pobres de literatura i d'oratòria. Fins després d'un redreçament lingüístic no ve la producció literària normal. Cal un geni com Dant, Mistral o Verdaguer per a fer literatura mentre l'idioma propi es troba en período de laboriosa i penosa assimilació de quantiosos elements estranys, exòtics, foraisters.

Tot poble, tot home és per naturalesa monolingüe. Fer-lo ésser bilingüe és condemnar-lo a primitivisme. Fer-lo ésser poliglota és imbecilitzar-lo.

Suara mateix ha dit José Ortega i Gasset a *El Sol* (1):

"El trànsito a otro idioma no se puede ejecutar sin previo abandono de nuestra personalidad, y por tanto, de nuestra vida auténtica. Para hablar una lengua extraña, lo primero que hace falta es volverse durante un rato más o menos imbécil."

Si els vostres fills es volen tornar imbecils, deixeu per a ells aquesta responsabilitat. No els feu anar ara vosaltres, mentre ells confien en el vostre seny, a cap escola antipedagògica, deturpadora de la personalitat i de la vida autèntica dels col·legials.

DELFI DALMAU

(1) Fulletons de "El Sol", 13 setembre 1930.

ELS AMICS DE

LA PUBLICITAT

RETENEN GUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

Cultura

COLONIES ESCOLARS
La de Sords-muts

Han tornat de Cabrils, on estiuejaven, els nois que formaven la Colònia d'Estiu de Sords-muts que amb tant d'èxit ve organitzant l'Associació de Pares i Amics dels Sords-muts de Barcelona.

Gràcies a la caritat de diverses persones i d'algunes entitats oficials, els nois sords-muts pobres que s'acullen al benefici de la Colònia gaudeixe nd'ensenyança, esbarjo, aliment sanitós i oxigenació de llur organisme, evitant així de caure amb els gèrmens de la tuberculosi, i emprant el temps entre el personal que amb idoneitat els fa continuar les ensenyances, si bé en aquest cas en forma més ocasional, que reben a les institucions a les quals assisteixen.

I els nois que encara *no* són allíconats enlloc, pel mitjà de la colònia, entren en un período de disciplina per l'exemple dels que ja estan en curs d'instrucció.

El facultatiu de l'Institut Català de Sords-muts, doctor Joan Cuixart, metge-inspector de la Colònia, ha pogut comprovar l'èxit aconseguit pels nois al pintoresc poble de Cabrils, on foren molt ben rebuts pel veinat, la colònia estivenca, les autoritats i el marquès de Sant Esteve de Castellar, que ha donat totes les facilitats que han estat necessàries per al seu benestar.

A l'estació de França foren lliurats els nois, que tots gaudeixen de salut, a llurs respectives famílies que han quedat molt complagudes del tractament que s'ha donat a llurs fills sords-muts.

ENSENYANÇA DE SORDS-MUTS

Finida per aquest any la missió que amb la Colònia d'estiu per a nois sords-muts va ésser confiada al personal docent de l'Institut Català de Sords-muts, que en ella actuava, tot el professorat s'ha reintegrat a llur acció educadora a l'esmentat Institut, que ha obert les classes per a l'actual curs d'estudis, al seu domicili del carrer de Montserrat, 20, pral.

A l'esmentada institució continua oberta la matrícula per a l'admissió de nois sords-muts, sords, muts, i defectuosos de la paraula, de cinc a catorze anys, amb caràcter d'interns, mig interns i externs.

També poden ésser matriculats els joves i grans, sords, muts, sords-muts, que vulguin perfeccionar llurs coneixements de l'Ensenyança primària i els que encara no la tinguin ço és, els analfabets, per a la classe nocturna.

Les hores per a matricular-se són de dotze a una de la tarda i de si a vuit del vespre.

ATENEU ENCICLOPEDIC POPULAR

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), ha quedat oberta la matrícula per a les classes que començaran el dia primer d'octubre en les quals podran cursar-se les assignatures següents: Primeres Lletres, Gramàtica General, Gramàtica Catalana, Gramàtica Castellana Francès, 2 cursos, Anglès, 2 cursos, Alemany, Aritmètica, Càlcul Mercantil, Comptabilitat, Dibuix Industrial i Cultura Física. També hom admet inscripcions a totes les assignatures del Batxillerat Elemental.

CONFERENCIA CIENTIFICA

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular, avui, dijous, a les deu de la nit, donarà el doctor Manuel Dulcet l'anunciada conferència sobre "Missió social del metge".

Exposicions d'Art

SALA PARES
Exposició d'ALUMNES DE L'ACADEMIA ALEMANY
Del 13 al 27 setembre 1930

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES 619
Exposició permanent de pintura antiga i moderna
Objectes d'art, tapisseos, jades, etc.

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 770
Exposició permanent i venda d'antiguitats i objectes d'art
Pintura antiga i moderna

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA 94
Pintura catalana moderna
CASES, GALWEY, CARLES, PASQUAL, HUMBERT, LLAVANERAS
Gravats, mobiliures d'art, etc.

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 10 (darrera la Catedral)
Compra-venda de
ANTIQUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA 96
Mobles i objectes d'art
Pintura catalana i exposició extraordinària de vidres bufats de Murano

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Ramblа de Catalunya 28
Marco, mobiliures d'art
Gravats i pintures
Exposició permanent

RESTAURANT COSTA BRAVA
DE
GUILLEM PUIGGROS
ESPLENDIDA SITUACIO :: :: :: LLAGOSTA EN VIVERS
FACILITATS PER A VISITAR EL TORRENT DE PARENYS
PORT DE SOLLER (MALLORCA)

LIBRES RAMON TOR us servirà tots els que desitgeu. Setantí, 5, pral. Sarrià —Obres d'ART, TECNICA, LITERATURA, EDICIONS DE LUXE. Encàrrecs: EDICIONS PROA, Duc de la Victòria, 7 pral. Telèf. 22506.

LA POLITICA

ACCIÓ CATALANA

DOMENEC DE BELLMUNT I PELAI DE LLOBATERA A MATARO

Constitui un èxit definitiu l'acte que organitzà, dimarts passat, Acció Catalana de Mataró.

El local, ple de gom a gom, resultà insuficient, i foren moltes les persones que forçosament hagueren de desistir d'escoltar els parlaments. Ultra als mataranonis, veiérem nodrides representacions d'Arenys, de Vilassar de Mar i de Dalt, Cabrera, Cabrils, Masnou, Premià i Argentona.

Rebuts amb grans aplaudiments, Domènec de Bellmunt i Pelai Vidal de Llobatera, prengueren seient junt amb el president d'Acció Catalana de Mataró, En Lluís Viladevall, el qual, previ uns mots de presentació, concedí la paraula al primer, que és saludat amb una nova ovació.

Fet el silenci, el conferenciant començà dient que venia a tractar de l'únic tema que té actualitat: el de república, joventut i ciutadania, compendiats en el de la dignitat.

A. C., amb aquest lema, es posa davant dels que especulen amb martingales, sense comptar que han passat set anys, i que ha sorgit una força autèntica i generosa, que no es vendrà el vot, sinó que en la seva lluita emprarà totes les armes, per aconseguir el triomf de la veritable democràcia. (Aplaudiments).

Refuta el tòpic, segons el qual, el catalanisme és patrimoni de la burgesia, i fa constar que si bé això succeí un jorn, ara és injustificat i el catalanisme és patrimoni de tots. Féu una bella apologia del sentiment de pàtria.

Invita els obrers a intervenir en política per aconseguir una llegislació social perfecta; que pel fet d'ésser obrers no deixen d'ésser ciutadans i que tenen dret a ésser respectats i el deure de contribuir a la solució del nostre plet, a l'enderrocament de la monarquia contrària a la llibertat, sense abandonar la lluita per Catalunya, que té dret a la llibertat plena i absoluta. (Aplaudiments.)

Demanà la col·laboració de tots.

Necessitem fer la revolució d'esperits. Amb el solc de la rella la terra fecunda. Així en el nostre poble cal remoure l'herba seca, netejar el camí de la llibertat i lluitar per desfer el tòpic d'una república desordenada, quan és precisament el camí de la civilització.

Una perllongada ovació coronà el brillant parlament de Domènec de Bellmunt. Una vegada acallada, s'aixecà a parlar Pelai Vidal de Llobatera, que és saludat amb una xardorosa salva d'aplaudiments.

Començà dient que enmig del present estat confusionari, Acció Catalana sortia a explicar el seu programa, profundament liberal i democràtic, per Catalunya.

Resseguí l'evolució del poble espanyol de l'any 76 ençà, en el que ja estava regit per un cacicat, per uns partits que responien més al voler d'uns homes que a un sentiment collectiu.

Davant d'aquest estat de coses, amb el torn dels partits, i amb la pèrdua de les colònies, a Catalunya va revifar-se l'esperit cívic. La Lliga, que en això no se li pot negar un servei remarcable, en andonar-se que aquella revifalla produïa avantatges per Catalunya, tals com la Mancomunitat, volgué augmentar el nombre de diputats. D'aleshores ençà, però, pactà amb els cacics i aconseguí Ministeris, des dels quals no servì pas a Catalunya com era d'esperar. Convençuda que la seva força radicava en els seus homes, perdé la reconeguda autoritat damunt de la nostra terra.

Parla després de l'origen de la dictadura i diu:

"S'havia creat una atmosfera per exigir responsabilitats pels fets d'Annual al Parlament. Ca'ia aguantar les institucions. I sorgí una dictadura, i com per atzar, es cremà l'expedient Picasso al ministeri de la guerra. (Aplaudiments.)

La Monarquia, perdut el frè de la Constitució, actuà de la pitjor manera, i gosà presentar-se a Catalunya dient que era ereva legítima de Felip V. (Molt bé.)

Al cap de set anys, la institució màxima de l'Estat, amb la mateixa facilitat que porta la Dictadura, li donava una puntada de peu.

Ara, el poble vol un règim que respongui a l'esperit liberal de l'época, davant del qual els enemics volen fer veure una república de disbauxa, quan és la que ha de garantir la llibertat de tots.

Parlà del pacte de Sant Sebastià i de les crítiques que ha merescut, afegint que l'èxit es manté en el reconeixement del nostre fet, gràcies a l'esperit liberal d'aquelles forces.

Acció Catalana, amb l'ideal superm de redempció, treballarà fins a aconseguir la llibertat de Catalunya, i un règim de liberalisme i democràcia."

Una perllongada ovació va premiar les encertades paraules del senyor Vidal de Llobatera.

El president de l'entitat, senyor Viladevall, donà les gràcies i anuncià la celebració d'una pròxima conferència, acàrrec dels senyors Nicolau d'Olwer i Lluís Jover.

Mataró va donar una prova més del seu civisme i entusiasme patriòtic reconeguts.

ACCIÓ CATALANA DE TARREGA

Amb motiu d'inaugurar el nou estatge d'Acció Catalana, dissabte passat, el Consell directiu convocà els socis i persones afines al seu ideari, per a donar-ne posició oficial. Reunits, doncs, a les deu de la vetlla al sal·ó de conferències i ocupant la tribuna el ple del Consell, donà començ a l'acte el senyor Ramon Orobitg, president, el qual, després de breus i concretes paraules de salutació i obertura, cedí la paraula a l'advocat senyor Manuel de Pedrolo, president d'Acció Cultural.

La conferència del senyor Pedrolo versà tota ella sobre la tasca a fer per a l'esdevenidor de Catalunya. Aquesta tasca és la conseqüència de les paraules del Manifest d'Acció Catalana: "Catalunya, Democràcia, Liberalisme i República", que magistralment les cometà i en traguè i raonà les dites conseqüències englobant-les en la paraula "Ciu adana". Exposà el pla traçat pel Consell per assolir un èxit general, i després de demanar la cooperació de tots i anunciar la conferència d'En Nicolau d'Olwer, donà per acabat el parlament.

El senyor Pedrolo fou molt aplaudit i felicitat la qual cosa palesa la claredat expositiva tant de fons com de forma del conferenciant.

L'estatge d'Acció Catalana queda obert al públic tots els dies de vuit a onze del vespre (Plaça del Carme, 1, primer).

L'ORGAN D'ACCIÓ CATALANA DE MATARÓ

Ens asseguren que a primers d'octubre sortirà el portantveu d'Acció Catalana de Mataró, el nom del qual no serà el de "Lluita", com es digué en un principi, sinó el de "Proa".

DOMENEC DE BELLMUNT A LA BARCELONETA

Dimarts de la setmana entrant el nostre company Domènec de Bellmunt donarà una conferència al local d'Acció Catalana de la Barceloneta, sobre el tema: "Acció Catalana".

CONFERENCIA D'EN LLUIS JOVER NONELL A MATARÓ

Dimarts vinent, dia 23, l'advocat senyor Lluís Jover Nonell, del Comité d'Organització i Propaganda del nostre partit, donarà una conferència a Mataró, sobre el tema: "Usurpacions de la sobirania popular: poder personal i caciquisme". Tindrà lloc al local de la Delegació d'Acció Catalana en aquella ciutat.

L'ACTE D'AVUI A MOLLET DEL VALLES

Aquesta nit tindrà lloc, a Mollet, la conferència d'En Xavier Regàs, organitzada per la Delegació d'Acció Catalana d'aquella població. L'acte començarà a les deu del vespre i serà públic. Acompanyaran el conferenciant els senyors J. Vives Giner, del Comité d'Organització i Propaganda d'Acció Catalana, i Josep Maria Plans.

L'IMPORTANT ACTE CULTURAL ESPORTIU DE DIUMENGE A CERVERA

Diumenge que ve, dia 21, tindrà lloc l'acte cívic esportiu que ha desvetllat l'interès general de la ciutat de Cervera i pobles de la seva comarca. Aniran a aquella ciutat Josep Sunyol i Garriga, Domènec de Bellmunt i el doctor Trabal.

CASAL REPUBLICA DEMOCRATIC DEL DISTRICTE VII (ADHERIT A ACCIO CATALANA)

Per haver d'ésser avui a Tarragona el doctor Jaume Pi i Sunyer, s'ha hagut de suspendre la conferència anunciada que havia de donar a aquest Casal i que portava per títol "Els factors de la dinàmica històrica".

Podem anunciar als nostres amics que l'esmentat catedràtic, ens ha promès donar-la a la primera oportunitat que les seves ocupacions el deixin lliure.

NICOLAU D'OLWER, JORDA I PI I SUNYER A BANYOLES

La delegació d'Acció Catalana de Banyoles i la seva comarca, ha organitzat per al dia 28, dissabte, un acte de propaganda que ha despertat un interès veritablement extraordinari. Hi prendran part Lluís Nicolau d'Olwer, Carles Pi i Sunyer i Carles Jordà, adjunt de Girona, al Consell Central d'Acció Catalana.

UN ACTE D'ACCIO CATALANA A SANT QUINTI DE MEDINA

Organitzat pels amics d'Acció Catalana a aquella població, dissabte, dia 20, tindrà lloc un important acte de propaganda del nostre partit. En J. Vives Giner parlarà de "Catalanitat i democràcia", i Domènec de Bellmunt, parlarà de "Responsabilitat de l'hora actual". A l'acte, que començarà a dos quarts de deu del vespre, i concorreran nombroses comissions de tota la comarca del Penedès.

THIO I RODES A L'ATENEU D'ACCIÓ CATALANA DE GRACIA

Demà, divendres, a les deu de la nit, l'advocat i publicista Manuel Thio i Rodés parlarà al local de l'Ateneu Gracienc d'Acció Catalana (Salmeron, 73), de "L'actuació de la joventut davant l'actual moment polític". Aquesta conferència és continuació de l'important cicle organitzat per aquella entitat.

ACCIO CATALANA DE BADALONA

Demà, divendres, dia 19 de setembre, a les deu de la vetlla, tindrà lloc un grandiós acte públic en el qual prendran part els senyors Manuel Carrasco, Pelai Vidal de Llobatera i Eduard Ragasola, delegat del districte. Aquest acte tindrà lloc al Cine Nou.

L'afer del Centre de Dependents

Ha estat cursat el següent telegrama:

"Sr. President Consell Ministres. Madrid.

"Centre de Lleida i ses Comarques" prega vuecència ordeni normalitat situació "Centre Autonomista Dependents Comerç Indústria" reposant Junta anterior. — President, Verni. — Secretari, Pàmies."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. — Ateneo Obrero de Monistrol suplica a V. E. justicia Centro Dependientes i amnistía presos políticos y sociales. — Presidente, Jaime Oller; secretario, Pedro Etsatuet."

Vària

CONSIDERACIONS SOBRE L'ACTUAL MOMENT POLITIC

Conferència d'A. Rovira i Virgili al Casino de Sans

D'acord amb el que s'havia anunciat, abans d'ahir a la nit el senyor Antoni Rovira i Virgili donà la seva conferència al Casino de Sans. El tema escollit era "Consideracions sobre l'actual moment polític".

Féu la presentació del conferenciant el senyor Tomàs i Piera.

Acte seguit cedí la paraula al senyor oRvira i Virgili.

He d'agrair al vostre Casino —comença dient el conferenciant— l'avinentesa que em permet fer un examen del moment polític actual. Moment transcendental per a la nostra terra.

En l'hora actual ens trobem davant una bifurcació de camins. Segons el camí que els catalans d'avui escollim decidirem l'esdevenidor de la Catalunya de demà.

Aquests dos camins representen dos programes de partit. L'un equival a l'avinençar amb els poders constituïts, amb el règim actual i limitar-nos a l'obtenció de petites millores, d'escalonades reformes a favor de la causa catalana. L'altre camí és el que ens duu a la transformació total del règim, de la reforma actual de l'Estat. L'un va cap a la dreta, l'altre cap a l'esquerra. Els catalans hem de triar.

Hi ha a Catalunya uns homes i unes masses que aquesta tria ja la tenen feta des de molt temps. Són els que mantenen com han mantingut sempre la seva tradició republicana. Entre aquests, honotant-nos, ens hi comptem nosaltres.

I jo pregunto, si hem seguit des de molt temps aquest camí, ¿per què no hem de fer-no ara que es fa més viable? ¿Per què hem d'abandonar-lo avui que se'ns presenta més dreturer que mai? (Mostres d'aprovació entre el públic.)

A continuació Rovira i Virgili s'ocupa dels que diuen que són sofismes i qüestions de forma exterior per als pobles, el sostenir o no l'orientació republicana.

Jo dic —afirma l'orador— que no és aquesta una qüestió de forma, sinó una qüestió de fons. Es tracta per al nostre poble d'una qüestió de llibertat.

Per això nosaltres, lealment, reclamem aquest afer declarant que no sóg esfismes ni formes exterioes. I com tots els homes que encara senten vives nafres inferides a Catalunya, demanem a tots aquests catalans que considerem qüestió de fórmula el camí a triar, que facin un examen de consciència. Si dins d'aquests homes hi ha el respect de la dignitat humana de Catalunya, reconeixeran llur error. Com nosaltres reconeixeran que és el doble ideal de llibertat individual i col·lectiva que ens inspira l'anar pel camí de la República. (Molt bé.)

Quan fa uns quants mesos va caure la Dictadura de Primo de Rivera i vingué de les altures un gest favorable a Catalunya, hi hagué uns homes que es feren unes determinades illusions. L'exemple més vistent, el símbol més respectable d'aquestes esperances, fou el venerat Maluquer i Viladot, president de la Diputació de Barcelona. Ell va voler demostrar que era perfectament compatible l'ésser monàrquic i catalanista.

Jo pregunto —segueix dient Rovira i Virgili— quin és ara el seu estat de consciència i de les seves convicciones.

Quan per iniciativa del mateix Maluquer i Viladot es preparava la confecció del projecte d'Estatut de Catalunya tot aparentava que se seguiria un bon camí. Però, ara, ¿què ha passat amb l'Estatut de Catalunya? ¿Per què no e sconstipuna aquelles gestions? La resposta la tenim en la carta del senyor Guanyabens i Recoder, diputat provincial, acabada de publicar a la premsa, adreçada al dit president. Aquesta carta ens demostra que ja han perdut aquelles esperances, aquelles illusions.

Ja veieu com tenim raó. De totes les concessions que ens havien de venir tan sols resta la possibilitat minsa, migrada, del restabliment de la Mancomunitat, que tots hem reconegut com insuficient. (Grans aplaudiments.)

Hi ha qui creu un mal la diversificació de la política nacional de Catalunya, i mira amb malestar la gama extensa de tots els partits realment catalans. En realitat, entre aquests partits només hi ha un lligam: el comú denominador d'ésser nacionalistes catalans. Però jo demostraria a aquestes persones que la diversificació dels partits nacionals és un grau d'evolució en la història del renaixement dels pobles. A tot arreu on s'han produït moviments de nacions, s'ha desenrotllat un procés evolutiu com el que hem vist a Catalunya.

Una de les coses que ens toca fer és acabar amb els errors i caigudes dels antics republicans espanyols. Nosaltres avui hem de fer veure a tothom com hem superat aquells defectes mantinguts durant tant de temps. Entre aquests lamentables errors i defectes, un dels que més importància han tingut en la història republicana d'Espanya, és aquesta organització contínua d'unions i de coalicions.

Encara hi ha hagut un altre error de suma transcendència en la tàctica republicana d'Espanya, i ha estat fer de l'acció revolucionària una cosa verbal, una sèrie d'amenaces i de promeses que després s'enduia el vent. D'ençà que va caure la República, fa prop de seixanta anys, en cada moment s'ra anunciat una immediata revolució. Jo crec que les revolucions no són coses que surtin dels comitès; són coses que no depenen de la voluntat dels homes, són fets objectius que neixen de les circumstàncies. I en aquest sentit ens sobren les paraules i els anuncis: caldria recordar la frase de Gambetta: "davant aquest problema, els vers patriotes hi han de pensar sempre, però no n'han de parlar mai". I d'ací prové la malfiança del poble. A mi, com que estimo la causa del poble, em sap greu que se l'enganyi amb frases arborades. Potser si que és immediata la revolució, però mai no s'ha de fer jugar aquest mot amb sucés. Jo veig en certs fenòmens de política certes analogies amb fenòmens de meteors: en dies de tempesta, quan sentim el tro ja fa estona que ha esclatat el llamp. En la política espanyola passa al revés: sentim el tro i després el llamp no ve. (Rialles.)

Em sembla que ja és hora de parlar al poble amb el cor a la mà. aL revolució no és mai una cosa immediata, sinó el fruit de llargues llores i periodes. Les obres de cada dia envaeixen el cor del poble, i quan arriba el moment s'obté el gran tros que es conquereix. En la història dels pobles veiem tot aquest procés. La cinècia moderna ha vingut a rectificar les primeres nocions de la llei evolutiva universal; les coses i els organismes no segueixen un procés d'evolució lent i ordenat, sinó que aclosta de l'evolució eterna es produeixen variacions momentànies, ràpides, és a dir, revolucions. Això és el mateix que succeeix en la política, que és l'evolució dels pobles.

Quan a nosaltres, republicans catalans, ens demanen la signatura per a un Pacte abstracte que diuen que és per anar junts amb els republicans espanyols mentre encara no està consolidada la República federal, ho sentim, però no signem. Però quan se'ns diu que hi ha raons poderóses, aleshores els republicans de Catalunya dònem la nostra adhesió sota les dues condicions següents: primera, que l'acció conjunta ha d'ésser una cosa seriosa, i no una atzagaiada com les que sovint hem vist; i segona, que hi hagi un termini fixat per a la unió circumstancial, després del qual cadascú recobri la seva llibertat d'actuar.

¿Què vindrà més endavant a Catalunya, quin serà el resultat de tot això? Els polítics no tenim l'obligació d'ésser profetes, però tenim, en canvi, la visió clara del deure, de l'obligació de situar-nos al lloc que a cadascú li correspon o li convé. El nostre lloc no pot ésser de col·laboració, perquè falta la garantia fatídica que és que dues entitats (en aquest cas dos pobles) es puguin avenir.

L'any 1914, com a resum d'un conjunt d'esforços en els que prengueren part tots els catalans dels diversos sectors, va ésser coronada la Mancomunitat. Tots la vam saludar com al preludi de noves conquestes nacionals. Seguíem el camí gradual, havíem pujat un grau de l'escala de les reivindicacions catalanes; després en pujaríem d'altres, fins arribar, insensiblement, a l'autonomia sobirana. Però, en realitat, després no n'hem pujat cap altre de graó, i no sols això, sinó que aquell que ja havíe mpujat ens ha fugit de sota els peus, i hem anat escaiets avall. aL mateixa mà que ens concedí la Mancomunitat, la destruïa i la desfeia.

Si el camí de la col·laboració ha quedat, de fet, tancat per a Catalunya, ¿quin és, doncs, el camí a seguir? La política no és pas l'art de la contemplació, ni l'art de les coses perfectes, sinó l'art de les coses possibles i realitzables. Aquell lema de "Catalunya endins" no és pas l'acte d'un poble covard que l'amega en si mateix, sinó l'acte d'un poble que no pot tenir aspiracions fins haver arribat a la plena nacionalització interior. Estem prou convençuts que no hem arribat encara a un grau prou alt de catalanisme. eD moltes llibertats que tenim no en fem ús, i mentre esperem les llibertats possibles de demà, ¿per què no hem d'aprofitar les d'avui? Hi ha qui creu que quan no es té majoria en un Parlament, ja no es pot fer res en l'aspècte polític; però hi ha un camp, fàcilment assoïble, i dos del qual podríem realitzar plenament aquesta política de nacionalització: em refereixo al camp municipal. Els partits catalans, sobretot els republicans, hem d'orientat la nostra acció cap als municipis, i allí emprendre una obra de reforma i catalanització. La formació d'un programa de govern dins els municipis pot donar-nos més profit que tenir uns quants diputats a les Corts del reialme. Confio poc en l'eficàcia d'uns quants diputats catalans. Si en temps de la Solidaritat n'hi havia quaranta, i no varen fer res, jo no espero que mitja dotzena de diputats d'Acció Republicana i mitja dotzena més d'Acció Catalana puguin capgirar el règim i instaurar un nou ordre de coses. La importància major que concedim a les Corts no consisteix en la feina dels diputats, sinó a la demostració de la pròpia força. I pel fet de demostrar que hi ha una opinió catalanista i republicana, es fa saber a tothom que existeix un poble amb conaciència.

Defineix el sentit d'Acció Republicana afirmant que aquest partit és més esquerrà que Acció Catalana, però, afegeix, "nosaltres hem posat un límit a l'esquerrisme, i és la llibertat humana. Avui és aquest aspecte molt interessant, puix que hi ha el perill que a còpia de radicalisme en la qüestió social, s'arribi a deixar d'ésser liberal en matèria humana. Tenim el cas comunista, i més concretament el cas objectiu de les Repúbliques soviètiques. Jo no combato les reformes socials, les noves lleis que han estat proclamades a la Unió de Repúbliques soviètiques; admiro, fins a cert punt, l'obra social dels bolxévics. Però allò que és censurable del comunisme estatal, és la negació de la llibertat individual. No podem aprovar les mesures antiliberals dels comissaris del poble. Ara, a Catalunya, hem vist produir-se una bella campanya per l'alliberament dels presos socials i polítics i per la supressió dels empresonaments governatius. Doncs bé: a Rússia existeixen també presos socials i polítics, i es practiquen detencions governatives, i nosaltres preguntem: ¿amb quin dret aquests que defensen una cosa a Rússia, la combaten a Itàlia i a Espanya? Es una cosa sublim substituir els codis anacrònics i injustos per noves lleis d'igualtat; però cal no violar les llibertats humanes.

Mirem el mapa nou d'Europa, i mirem el d'abans de 1924. Comparem-los i constatarem com han sorgit un conjunt de nacions velles, esdevingudes Estats nous: a les costes de la mar Bàltica, al Centre d'Europa i a l'Orient balcànic ha triomfat el principi nacionalista: Al mateix temps fixeu-vos en les transformacions de règim de govern esdevingudes dins els vells Estats: gran nombre de corones imperials i reials han rodolat per terra. París i Ginebra, ciutats acollidores, han vist passar els grans ducs de Rússia, els arxiduc de l'Austria, el: princeps d'Alemanya. Per un costat, nous Estats, nacions que ressusciten; per un altre, Repúbliques que es proclamen. Nosaltres, nacionalistes republicans, estem a to amb l'Europa i amb el segle en què vivim: el nostre doble ideal nacional i republicà és el triomfador de l'época moderna!

Si alguna cosa hi ha de temible en la llibertat nacional, és que el poble, redimint la pròpia nacionalitat, no redimeixi els propis ciutadans. El cas dels francesos avançats, homes que durant un segle han defensat la causa de Polònia, que ara es troben amb una Polònia dominada pel sabre de Pilsudski; el cas de Finlàndia, tràgicament vacillant entre la dictadura roja i la dictadura blanca, entre els comunistes i els feixistes, són casos objectius del que diem.

En canvi, heu-vos ací el cas exemplar de Txecoslovàquia; mireu la diferència que va del mariscal Pilsudski al president Masaryk.

Hem de lluitar, doncs, per tal que quan vingui la llibertat de Catalunya, vingui també la llibertat dels catalans. Quan el nostre temperament estigui entre el seny tradicional i la no menys tradicional flamarada. Car heu de saber que aquests que parlen del seny i de l'esperit resignat dels catalans com d'una cosa racial, blasfemen de la historia nostra. El seny dels catalans és una cosa molt diferent del que diuen aquests homes. Hem d'ésser assenyats, però posar en les nostres coses la passió que les fa triomfar. Posem aquesta passió al servei del nostre doble ideal, puix sense la llibertat collectiva no hi ha res dins les transformacions polítiques i socials."

El president d'Acció Republicana de Catalunya, en donar per acabada la seva conferència, fou intensament ovacionat per l'auditori. Després, Rovira i Virgili i els seus acompanyants foren obsequits per l'entitat organitzadora amb un lonx excelent. Durant el transcurs d'aquest lonx, Rovira i Virgili tingué un canvi d'impressions amb els directius de l'entitat.

EL SENYOR BLANC DIU QUE NO ES SECRETARI D'EN CAMBO

Se'ns prega la publicació de la lletra següent, que el senyor Blanc ha tremès a "El dia d'Igualada":

"Sr. Director de "El dia d'Igualada".

Molt Sr. meu: M'he assabentat que en una de les darreres edicions de "El Dia d'Igualada" es fa arbitràriament l'afirmació que jo sóc secretari del senyor Cambó, la qual cosa és absolutament inexacta.

Fa molts anys que m'uneix amb ell una bona amistat personal i política i, soldat disciplinat que sóc de la Lliga Regionalista, he tingut l'honor d'actuar amb tots els seus capdavanters, quan la meva col·laboració ha estat sollicitada. Mai, però, com a secretari, ni en l'ordre polític ni en cap altre de les múltiples activitats del meu ilustre amic.

Espero que en honor a la veritat, vostè farà el favor d'inserir aquesta rectificació al se periòdic, i entretant que afectuosament, Josep M. Blanc."

PRO-PRESOS POLITICS I SOCIALS :: EL GRAN FESTIVAL DEL PRES, DE LA PREMSA D'ESQUERRA DE CATALUNYA

Després de la reunió celebrada dies enrera per la Premsa d'Esquerra de Catalunya, a convocatòria de "La Rambla", a la qual assistiren LA PUBLICITAT, "La Nau", "L'Esquella", "La Campana", "L'Opinió", "Treball", "La Batalla", "aL Terra", "Acción", etc., etc., hom treballa activament en l'organització del gran festival pro-presos polítics i socials, conegut ja pel "Festival del Pres".

Tant el Comitè d'honor, format per J. Sunyol, Lluís Companys i Antoni López, com el Comitè executiu, que presideix el mestre Fontbernat, han anat portant endavant la realització de la idea i han procurat donar-li totes les proporcions d'un esdeveniment per a la ciutat de Barcelona.

S'ha acordat ja com a data definitiva per a la celebració del Festival del Pres el dijous dia 25 de setembre, a la nit, al gran Teatre Olympia, cedit gentilment i desinteressadament per l'empresa.

De moment podem anunciar que participarà al Festival del Pres una gran massa choral de més d'un milenar d'executants, formada pels chora "La Violeta de Claver" i "Catalunya Nova", i pela orfeons "Atlàntida", "Llevant", "Badaloni", "Roser" i Barcelonès", sota la direcció del mestre Josep Fontbernat.

Encara, i per no allargar massa aquesta nota, podem dir que el Comité ha rebut l'adhesió de notabilíssimes figures artístiques la cooperació de les quals en el festival del Pres representarà un veritable esdeveniment per al públic de Catalunya, el qual sens dubte omplirà el dia 25 la vasta sala del Teatre Olympia.

En edicions successives anirem donant nous detalls del Festival del Pres en preparació.

LA REPRESENTACIO PARLAMENTARIA DE BARCELONA

Acció Republicana ha convocat els altres partits polítics a una reunió per a avui, a les deu del vespre, amb l'objecte de concretar les tasques a realitzar per tal que la representació parlamentària de la circumscripció de Barcelona sigui la que li correspon segons l'article 27 constitucional.

EL DRET CIVIL CATALA

Un acord d'adhesió

La Diputació de Girona, en sessió plenària, ha acordat, a proposta del diputat senyor Gispert-Sauch, consignar en acta l'adhesió dels diputats presents que no formen part de la Comissió Permanent a l'acord de la mateixa, de 16 de juliol darrer, pel qual va resoldre fer constar en acta la seva profunda satisfacció i agraiment al senyor Emili Saguer, dignissim President de la Corporació, per la seva actuació en defensa del Dret Civil de Catalunya i encoratjar-lo cordialment en la seva aciençada i patriòtica tasca, fins aconseguir que sigui un fet la codificació de les nostres institucions jurídiques.

Revista de premsa

¿DE L'ESTATUT A LA MANCOMUNITAT?

Sota aquest títol escriu Rovira i Virgili a "La Nau" d'ahir:

"Fa uns mesos, el senyor Maluquer i Viladot encara estava plé d'entusiasme per la seva iniciativa de l'Estatut de Catalunya. I aleshores fa s'havia fet pública la actitud d'Acció Republicana, d'Acció Catalana i del partit republicà català, contrària a l'acceptació del Llibre III de l'Estatut provincial promulgat per la Dictadura. L'honorable patrici que presideix la Diputació de Barcelona volia posar la qüestió, íntegrament, en mans d'una Ponència, i ell es feia seus per endavant els acords que aquella Ponència havia de prendre.

El senyor Maluquer i Viladot ha vist sens dubte que la Ponència no admetrà com a punta del seu projecte d'Estatut aquell Llibre III del titulat decret-llei dictatorial, al tesi ensems democràtica i autonomista, sostiguda pels republicans catalans i per regionalistes com el senyor Valls i Taverna, s'ha imposat. En la primera reunió que celebraren els delegats de les quatre Diputacions catalanes es demostrà ben clarament cap a quin costat es decantava la majoria. Davant d'aquesta orientació, e lsenyor Maluquer ro retrocedí; al contrari, mantingué la seva noble actitud. Ell no es fe'a grans illusions sobre l'èxit de la seva iniciativa a Madrid; creia, tanmateix, que calia anar al nou plantejament del problema català.

Molts polítics catalans sospitaven que la proposta primitiva d'Estatut formulada pel president de la Diputació de Barcelona obeia a un previ acord amb altes personalitats de Madrid, o que almenys el senyor Maluquer tenia motius per a creure que la seva proposta seria ben acollida en les esferes del Govern. I bé: de la conversa que nosaltres sostinguérem amb el senyor Maluquer el passat mes de juliol, en traguérem la impressió que no hi havia, per part dels d'allà, cap prometença, cap compromís, ni cap bona disposició declarada, i que tot plegat no er aaltra cosa sinó una provatura. Per tant, aquells que volguessin insinuar que tot fracassarà per haver exigit els catalanistes republicans un Estatut democràtic i realment autonòmic, s'enganyen o enganyen. Si el projecte d'Estatut català s'hagués adaptat a les disposicions de la Llei provincial de la Dictadura, la seva aprovació per part del Govern hauria estat tan problemàtica almenys com la provació d'un més ample Estatut per part de les Corts espanyoles.

Per altra banda, s'ha de tenir en compte l'actitud que, al cap d'algunes setmanes d'haver-se plantejat la qüestió, adoptaren els regionalistes, contraris a dur endavant els treballs de la Ponència amb les condicions posades pels catalanistes republicans. El senyor Maluquer i Viladot no s'ha deixat impressionar per l'actitud dels regionalistes, els quals s'han abstingut d'ajudar el moviment tan bon punt han vist que no anava pel camí que ells volien. Les declaracions fetes avui pel president de la Diputació demostren que ell segueix el camí traçat.

Suposant que el projecte d'Estatut català ha fracassat, el diputat provincial senyor Guanyabens demana ara l'immediat restabliment de la dissolta Mancomunitat de Catalunya. ¡Donc si que deu estar malament la causa de l'autonomia dins el règim monàrquic, aquest règim que el senyor Maluquer defensa: que la Lliga Regionalista serveix!"

UN NOU PERIODIC VALENCIANISTA REPUBLICA

Heus ací l'editorial del periòdic valencianista "Avant", arribat ahir a Barcelona:

"Al aparéixer un setmanari o revista, és requisit indispensable que pose en el lloc preferent unes paraules de salutació i de presentació alhora. Nosaltres, que no volem rompre amb les bones costums del periodisme, anem també a complir este deure.

Però este deure es complica per una simple coincidència de fetxes, que als ulls d'algun lecto podria tindre una significació que no és la que correspon als nostres propósits. Ens referim a que el primer número d'"Avant" es publica un dia 13 de setembre. Si l'any 1923, el general Primo de Rivera no hagués tingut la pensada de sublevarse per a salvar al pais (censura), el 13 de setembre seria un dia com qualsevol atre, llevat de la poca gràcia que fa sempre a la gent, una mica supersticiosa. Ara bé: com en aquella data va ocurrir lo que tots sabem, i en els anys successius s'ha commemorat com una fetxa gloriosa, tot hom associa a ella el record de la Dictadura, de les seues malifete si de les seus mouxigangues grotesques.

A nosatres ens ha fet gràcia que, per pur atzar, al referir-nos al segon disabte de setembre, triàrem el dia 13, i lluny de fugir de la coincidència, plena de contrasentit, hem volgut aprofitar-la.

A la nostra manera celebrarem també la diada —ara que no ho poden fer els desapareguts dictadors—; per a nosatres serà també aurora, principi, punt de partida. Nosatres oposarem al sentit de dictadura quartelera, espanyolista i retardataria, el nostre esperit d'amplia democracria federalista i liberal. Res millor, per atra part, que demanar a tots els polítics valencians de dreta, d'esquerra i de centre, quina de la seva opinió sobre el 13 de setembre de 1923. I esta informació diversa, contradictoria, la trobarà el llegidor en estes mateixes planes, al número pròxim.

Este accident, que podríem anomenar de calendari, ens pot servir, com hem dit, per fer una enquesta i per destacar més la nostra posició a base del contrast. Però no per

matiçar-nos amb un caràcter distint al que ostentem.

"Avant" és valencianista i republicà. Ningú s'havia avesat a vore estes dos paraules juntes, més bé semblaven antípodes. Per a la majoria, el valencianisme era ideologia de dreta. Açò, natualment, ha estat sempre un error absurde que no val la pena ni discutir. El valencianisme serà de dreta si el professen homes d'esta significació. Serà esquerra, no hi ha res que ho impedixca, quan els homens liberals es senten valencianistes, cosa que es fa molta falta. El fet és que la conjunció de la denominació valencianista i republicana la realisem nosatres, els que hem creat l'A. V. R., a la qual servirà d'orgue d'expressió este setmanari. I la hem realisat amb plena conciència dels nostres actes, sense el desig de deixar-nos portar per la moda del republicanisme, sinó esperonats per el nostre convenciment.

Amb esta professió de fe republicana creem servir millor, no els nostres ideals de llibertat valenciana, sinó els nostres ideals humans de democracia i liberalisme.

(Censura)

Com a valencians i com a ciutadans, hem de sentir-nos enemics d'un regim que representa completament la negació del nostre doble ideal.

Dins d'esta significació, la nostra labor ha de ser: de cultiu de les coses valencianes, de revalorisació de la nostra personalitat política, de concreció dels ideals de llibertat federal, de propaganda del sentiment de democracia i liberalisme. En suma, volem preparar als valencians per a que siguen ciutadans perfectes d'un poble lliure, que és València.

No hi ha dubte que molta gent intuix ja el camí que nosatres venim a senyalar. La Dictadura ha fet revisar idees i sentiments.

(Censura)

La solució espanyola és la República i la República ha de ser federal, és dir, autonomista, basada en la voluntat dels pobles espanyols i en les seues característiques. Pensant aixís, el deure dels valencians és el de reconstruir la nostra personalitat, el d'enfortir els nostres sentiments de poble, per a que dins d'aquell conjunt no anem a remolc de les atres colectivitats.

Estem convençuts que ens acompanya en la nostra obra l'adhesió de molta gent i la simpatia de grans sectors polítics. Açò, com és natural, constituix per a nosatres un estímul, una satisfacció i una pròpia i ferma exigència de responsabilitat.

Amb tot lo que havem dit, ens considerem ja suficientment presentats. No creguem que ningú puga dubtar respecte de la nostra significació ni de les nostres intencions. En calitat, sols ens resta, puix, per a compl'ir el pla d'este article inicial, dirigir una salutació als homens que t'inguen afinitats amb nosatres i a tots els periòdics en general.

I esta salutació la fem plena de cordialitat i del bon desig de que les nostres relacions amb ells siguen profitoses per a'ls interesos espirituals i materials de València."

DEFINITS, MOLT BE; PERO TAMBE ADHERITS

Retallem del valent setmanari "Lluita", de Badalona:

"La setmana passada vàrem dir que creiem arribada l'hora que els elements que es diuen catalanistes no podien demorar per més temps llur definició política, per a obtenir satisfacció a les ànsies de llibertat de la nostra terra.

El pacte de Sant Sebastià—dèiem—ha posat al damunt de la taula dels catalans el fet clarissim que no hi ha confiança en el resultat més o menys sorollós de les eleccions legislatives. El problema no és d'un diputat més, ni de Corts Constituents. El problema és de lluita contra la monarquia, la qual, llur subsistència impossibilita la solució del plet català.

Per a obtenir una victòria es fa imprescindible l'organització i la disciplina i si els elements catalanistes no se sumen a una organització i no accepten una disciplina, inconscientment, treballen contra el que ells diuen defensar.

Però, no solament són aquests els que fan una tasca negativa, sinó que també en aquesta feina tenim de sumar-hi una entitat política definida, que tot i dient-se republicà català no està adherida a cap dels tres partits polítics catalanistes republicans constituits.

No és pas amb goig que nosaltres avui agafem la ploma. Tan sols ens guia l'afany de veure florir a la nostra ciutat agrupacions polítiques que per amor a la nostra terra posin la màxima voluntat en la lluita per la consecució definitiva de la nostra causa. Tant-se-val, que aquestes entitats que amb goig veuríem constituïdes, tinguessin llur adhesió a Acció Republicana o bé a Amics d'En Macià. Sabem que en el moment decisiu tots ens trobaríem al mateix lloc per a defensar la mateixa causa i a la fi de la lluita una abraçada coronaria la nostra victòria.

Però, no és així. Sembla talment que un fat advers guíi als polítics de la nostra ciutat pels viaranys de la insincerità.

Després de la Dictadura i amb motiu del pacte de Sant Sebastià, el plet català ha pres un camí massa seriós per a entretenir-se a jugar a partits. Es precis, és imprescindible que les agrupacions constituïdes s'adhereixin en un dels tres partits catalans en els quals aquestes agrupacions es trobin millor enquadrades.

L'actuació dels catalanistes indefinits és una pertorbació per la fàcil obtenció de la nostra llibertat; però l'actuació dels partits republicans catalans constituïts i no adherits, llur actuació seria funesta per a la causa de la nostra terra.

No voldríem pas que es veiés en nosaltres un afany d'intromissió a casa d'altri, o bé una petulància—que seria ridícula—, ans bé, el consell d'amic lleial, el toc d'alerta per a pròximes actuacions i les màximes garanties d'èxit del nostre ideal."

EL MUNICIPI

La reunió de la Permanent

S'acorda que l'edifici escolar de Sarrià prengui el nom de "Dolors Montcerdà"; el de la carretera de Santa Coloma, de "Bonaventura Carles Aribau"; el del Pont Nou de Santa Coloma, de "Francesc Pi i Margall", i el de la carretera del Port, de "Sant Ramon de Penyafort". — La cessió del Pavelló de Suècia perquè sigui destinat a Colònies Escolars. — Els permisos de venda ambulant. — Queda damunt la taula la proposta d'una Junta Municipal de Subsistències. — La recepció al navegant barceloní Enric Blanco, que ha d'arribar aviat

Sessió llampec, la Permanent d'ahir. Uns deu minuts escassos i és que, com digué un dels tinents d'alcalde, tot el que calia dir-se ja s'ho digueren "allí dins".

La sessió comença a un quart tocat de vuit i va presidir-la el comte de Güell.

Sardanes a la plaça de Sant Jaume. — Entre els afers del despatx oficial s'acordà passar a Cultura la comunicació del president del Foment de la Sardana de Barcelona sollicitant que sigui concedida a l'esmentada entitat una subvenció per al festival que intenta organitzar a la Plaça de Sant Jaume, consistent en una audició de sardanes i demanant la subvenció que era costum concedir-li annualment.

La Junta Mixta per a la instal·lació de l'Institut d'Estudis Catalans a la Santa Creu. — Hom s'assabenta de la comunicació de la Comissió provincial Permanent de Barcelona traslladant un acord pel qual es nomena els diputats senyors Jaume de Riba, Antoni Jansana, Josep Puig i Cadafalch i Ferran Valls i Taverner per a formar part de la Junta Mixta que composta de quatre regidors i la Diputació ha de portar a cap les gestions referents a l'estudi d'instal·lació de l'Institut d'Estudis Catalans i Biblioteca de Catalunya en els edificis de l'Hospital de la Santa Creu i Casa de Convalescència.

Per als inspectors municipals de Sanitat que es mostren incorrectes.— També s'assabenta d'una comunicació del govern civil d'aquesta provincia que dóna trasllat d'un telegrama del ministre de la Governació, data 12 del que som, pel qual es prevé als inspectors municipals de Sanitat, reclamant contra l'actuació del director general de Sanitat, que es passaren els seus telegrames i telefonemes incorrectes als Tribunals de Justicia, no consentint-se que els funcionaris públics formulin les seves peticions en aquella forma.

Per evitar l'exportació clandestina del nostre bestiar. — S'acordà demanar al Govern que prengui mesures per tal d'impedir que pasturi el bestiar prop de la frontera, davant la temença de l'augment de preu de la carn.

Les expropiacions i noves rasants al voltant de l'estació del Nord.— Dels dictàmens damunt la taula fou aprovat el dictamen de la ponència encarregada de l'estudi de projectes de supressió de passos a nivell de les Companyies de Ferrocarrils del Nord i de M. S. A., proposant que s'acordi: Primer: Que es procedeixi amb tota urgència, per les Oficines tècniques corresponents, a l'estudi de rasants dels carrer de Vilanova fins a l'estació del Nord i Nàpols, Almogàvers i Ali-Bey, que rodegen el camp de maniobres d'aquella estació en relació amb el projecte de passos a nivell. Segon: Que de les expropiacions a efectuar per a la realització de l'esmentat projecte de supressió de passos a nivell de la Companyia del Nord, se segreguin, per innecessàries les de les finques dels carrers d'Almogàvers i Ali Bey, entre les de Sicília i Marina. Tercer: Que sempre que la Companyia del Nord es comprometi a realitzar la construcció de l'Estació Monumental i per considerar-se complement del projecte de passos a nivell l'obertura total del carrer de Vilanova entre el Passeig de Sant Joan i l'estació el preu de les expropiacions de les finques afectades per l'obertura, s'apliqui el capítol XI, Article IV, Partida 12, del Pressupost extraordinari d'Eixampla (per a la desaparició de passos a nivell concertada amb la Companyia del Nord), sense perjudici de consignar novament les quantitats invertides en Pressupostos ordinaris o extraordinaris si el desenrotllament del projecte ho exigís. Quart: Que se supediti l'efectivitat d'aquest acord a la conformitat de la Companyia dels F. C. del Nord.

De la resta de l'ordre del dia mereix consignar-se:

Higiene i Sanitat.—Fou aprovat el dictamen proposant que assabentat aquest Ajuntament que ha estat tornat a l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona el llibre de la seva Biblioteca central titulat "Llibre de Albeitaria" (dels segles XIV i XV), que fou deixat per aquella Corporació perquè figurés en l'Exposició recentment celebrada, es manifesti el reconeixement de l'Ajuntament per la cooperació de la Diputació, que permès que figurés en el passat Certamen un exemplar de tanta estima.

LA CONSTITUCIÓ D'UNA JUNTA MUNICIPAL DE SUBSISTÈNCIES

Quedà damunt de la taula el dictamen de la Ponència de Subsistències proposant:

Primer: Constitució d'una Junta Municipal de Subsistències, rodejada del màxim prestigi, perquè amb la seva competència, més bé pràctica que teòrica, en els assumptes que hagin de tractar-se, sigui garantia d'encert per a tots i ensems assisteixi amb la seva autoritat a la Delegació de Proveiments o qui la representi, que és la que en definitiva ha d'executar l'acció reservada a la Corporació Municipal. Segon: Aquesta Junta Municipal de Subsistències es compondrà en la següent forma: President, Excm. senyor alcalde, el qual, ultra haver de refrendar totes les disposicions que es prenguin, ha d'ésser per la seva qualitat de vocal del Consell Provincial d'Economia que li concedeix el R. D. de 6 de març darrer, l'enllaç entre l'organisme provincial i el d'aquesta Corporació. Vice-president, tinent d'alcalde delegat de Proveiments o qui el substitueixi; Secretari, el cap del Negociat de Proveiments; Vocals, dos regidors de la Comissió de Proveiments o els que es designin per la Comissió Municipal Permanent, un representant dels majoristes de fruites i verdures; un representant dels majoristes de pesc fresc, un representant dels proveïdors de carns; un representant dels venedors detallistes dels Mercats; un representant de l'Institut Català de Sant Isidre; un representant de la Cambra Mercantil; un representant de les Cooperatives de Consum; un representant de les Societats Obreres en representació del públic consumidor, i el Cap del Cos Municipal de Veterinària. Tercer: Aquesta Junta haurà de reunir-se una vegada al mes mensualment, almenys, i quantes vegades ho cregui oportú el President. Quart: La Junta tindrà exclusivament caràcter informatiu i consultiu, i s'hi tractaran només aquells assumptes que es refereixen a producció, distribució, consum, preus de les subsistències, normes per a impedir els acaparaments, defraudacions en qualitat, adulteracions, infidelitats en el pes i mesures i preus dels articles alimentosos. En síntesi, la seva missió fonamental serà proposar quantes mesures consideri necessàries per a la major abundància i baratiment de les subsistències.

ELS PERMISOS DE LA VENDA AMBULANT

Amb motiu dels permisos de venda ambulant la concessió dels quals es proposa, fa ús de la paraula el senyor **Martí Esteve**, per a recordar que ja en la sessió anterior havia fet observar que a la Permanent es feien les concessions d'aquests permisos amb compta-gotes però, que no és menys cert que en alguns barris i dels més cèntrics, hi ha una invasió d'aquests venedors. Això fa creure que exerceixen llur indústria d'una manera clandestina i que manquen de patent. Aquesta competència ilícita crea una situació difícil als comerciants que no deixen de satisfer llurs impostos envers el Municipi. En aquest punt, esmenta com a exemple el que ha ocorregut amb un quiosc de refrescos que s'ha posat a funcionar sense el permís corresponent.

Demana a l'alcalde que activi el zel de la guàrdia urbana perquè vigili aquests extrems, de manera que siguin evitades competències ilícites i clandestines.

Així s'acorda.

Sóu aprovades els següents proposicions:

ELS NOMS ESCOLARS DE TRES EDIFICIS ESCOLARS

Del senyor Massot:

En sessió que celebrà la Comissió de Cultura el dia 26 de desembre de l'any 1921, acordà proposar una sèrie de noms que formin els que havien de portar els nous Grups Escolars que continues bastint l'Ajuntament de Barcelona, i per tal de donar compliment a aquest acord en ocasió de tenir que donar nom als nous edificis escolars en els quals l'Ajuntament instal·la escoles graduades sota el règim del Patronat Escolar, el tient d'alcalde que subscriu, per acord unànim de la Comissió de Cultura pres en la sessió d'aquest matí té l'honor de sotmetre a l'aprovació de V. E. la següent

PROPOSICIO

Primer. Que sigui declarada urgent.

Segon. Que els edificis escolars que s'esmenten a continuació portin des d'ara el nom que per a cada un d'ells s'indica: Edifici escolar de Sarrià (carrer de Cuyàs) "Dolors Monserdà"; edifici de la carretera de Santa Coloma (Sant Andreu de Palomar), "Bonaventura Carles Aribau"; edifici del Pont Nou de Santa Coloma (Sant Andreu de Palomar), "Francesc Pi i Margall; edifici de la carretera del port, Can Tunis, "Sant Ramon de Penyafort".

LA CESSIÓ DEL PAVELLÓ DE SUÈCIA DINS L'EXPOSICIÓ PER A L'OBRA DE LES COLÒNIES ESCOLARS DE L'AJUNTAMENT

També del senyor Massot:

El tinent d'alcalde que subscriu ha tingut l'alt honor de rebre del comissari general de Suècia a l'Exposició Internacional de Barcelona, una comunicació que transcriu a continuació en la seva part més important:

"Conocedores de la loable labor cultural que realiza en beneficio de los escolares barceloneses la Delegación Municipal de Cultura que V. I. tan dignamente ejerce, nos consideraríamos honrados quisieran aceptar la oferta que les hacemos del Pabellón de Suecia construido en madera en el recinto de la Exposición de Barcelona, cuyo coste es de 300.000 pesetas, para destinarlo a la obra de las Colonias Escolares, que con tanto éxito viene realizando el Ayuntamiento de esta capital."

A conseqüència del que queda transcrit em plau presentar a l'aprovació de V. E. la següent

Proposició

Primer. — Que sigui declarada urgent.

Segon. — Que s'accepti amb complaença l'oferiment que fa el comissari general de Suècia a l'Exposició Internacional de Barcelona, del Pavelló de l'esmentat país, construït en fusta i valorat en 300.000 pesetes, que està bastit al recinte del Parc de Montjuic, per a destinar-lo a Colònies Escolars d'acord amb els desigs dels donants.

Tercer. — Que es faculti l'Alcaldia per a gestionar de l'organisme oficial competent, l'exempció dels drets de duana que havien de satisfer-se per la importació de l'esmentat pavelló.

Quart. — Que un cop obtingut el que se sollicita en l'anterior extrem, la Delegació de Cultura porti a terme tot el que sigui necessari per a donar compliment a aquest acord, instal·lat aquest pavelló a l'indret on sigui considerat més avinent per al fi a què se'l destina.

RECEPCIÓ A HONOR DEL CATALÀ ENRIC BLANCO ALBERICH, QUE HA TRAVESSAT L'ATLANTIC EN UNA PETITA EMBARCACIÓ

Una altra dels senyors Maynés, Massot, Pich, Santamaria, Martínez Domingo, Martí Esteve i Rocha, concebuda en els següents termes:

"Tota la premsa ha publicat en les darreres edicions la falaguera nova d'haver reeixit en la travessia de l'oceà Atlàntic el professor català Enric Blanco Alberich, el qual, pilotant un petit vaixell de 12 metres de llarg, ha tingut la perícia i la valentia de realitzar tan perillosa empresa, navegant en companyia de la seva esposa i filla, des de les costes de Nord-Amèrica fins a Melilla, anunciant per al vinent 5 d'octubre llur arribada a Barcelona, la seva ciutat nadiua.

La gesta d'aquest català, professor de llengües romàniques a la Universitat da Iowa, és equiparable a les més grans gestes esportives del temps presents i significa, si més no, un alt exemple d'energia i fermesa de caràcter per a la nostra joventut, digna per molts conceptes d'especial lloa i distinció. Per la qual cosa i a fi de premiar com cal un acte d'aquesta naturalesa, els tinents d'alcalde que signen tenen l'honor de presentar la següent proposició:

Primer. — Que es declari urgent.

Segon. — Que l'Ajuntament de Barcelona s'adhereixi a la recepció preparada per les entitats esportives al professor Enric Blanco, enviant-hi una Delegació oficial presidida pel senyor alcalde.

Tercer. — Que s'organitzi per l'alcaldia una recepció oficial i un vi d'honor, en honor de l'esmentat professor.

Quart. — Que per atendre com cal les despeses que això ocasioni s'acordi la deguda consignació.

S'acorda adherir-s'hi i donar el vi d'honor.

PER A LES VICTIMES DEL CICLÓ DE SANTO DOMINGO

S'acordà consignar 2.000 pessetes a benefici dels damnificats de Santo Domingo.

També s'acordà que sigui el senyor Martínez Domingo el que assisteixi en representació de l'Ajuntament a l'Assemblea Municipalista que se celebrarà a València del 5 al 11 d'octubre.

Una altra signada pel senyor Martínez Domingo demanant que per l'Alcaldia-presidència s'acudeixi davant el governador civil de la provincia formulant oposició a la demanda del senyor Vicente Sanjaime, per tal d'extreure 8.000 metres cúbics de sorra i gravilla del riu Ripoll, en terme de Ripollet i Montcada, pel greu perill que significaria per a l'estació elevatòria dels pous de Montcada, la modificació del llit del riu, en fer-se les excavacions per a l'extracció de sorra i gravilla.

Una altra del senyor Cararach, proposant que, essent insuficient el personal de l'Institut municipal d'Higiene, que té l'encàrrec de recollir d'àriament mostres de substàncies alimentoses i especialment de llet per a llur anàlisi i imposició de les sancions que calguin, es designin dotze individus d'altres dependències o serveis municipals que, sense que faci perjudici a les tasques que tenen encomanades les esmentades oficines i serveis, es posin a disposició del director dels Serveis Sanitaris, a fi d'acompanyar els veterinaris i cefadors que tenen encomanada una missió tan relacionada amb la salut pública, com és la de vetllar per la puresa dels aliments destinats al consum de la ciutat.

També del senyor Cararach, proposant que, tenint necessitat d'intensificar la campanya de desinfecció adquirint en la forma reglamentària bidons de clor, líquid que serveix per a l'obtenció d'hipoclorit, es posi a disposició de l'administrador de l'Institut municipal d'Higiene la quantitat de 1.100 pessetes (amb càrrec a la consignació que sigui servit d'indicar l'interventor), per tal com l'exigeix com a garantia del retorn dels bidons la casa productora del clor líquid.

Una altra del senyor Cararach proposant que per cobrir les set vacants d'aprenents d'entrada en Escorxadors, que existeixen, siguin nomenats, per tal com reuneixen les condicions degudes, amb el setmanal de 43 pessetes, consignades en pressupost per als de llur classe, les persones següents: Antoni Candevila, Pere Cervera, Arcadi Vallcení, Ferran Navarro, Joan Comes, Jaume Vienes i J. Elias.

El senyor Pich votà en contra.

Un espontani tenia demanada la paraula, però per arrodonir la poca durada de la sessió tampoc va presentar-se.

Notes diverses

El bisbe visita l'Hospital municipal d'infecciosos

Ahir el bisbe visità l'Hospital Asil de Nostra Dona de l'Esperança i l'Hospital municipal d'Infecciosos.

Fou rebut i complimentat pel personal de la casa i restà molt complagut de l'estat dels serveis, que mereixeren els seus més xardorosos elogis.

El prelat deixà per a les esmentades institucions un important donatiu.

Una vaquera que demana indegudament una indemnització per trasllat

La senyora Francesca Arnau demana una indemnització per haver retirat les vaques del local del carrer d'Elisabets, 3, en compliment de l'ordre d'evacuació d'estables que, amb caràcter general, fou acordada en l'any 1929.

No és pas veritat que l'Ajuntament acordés indemnitzar els vaquers pel trasllat fet, i cal advertir que l'evacuació de l'esmentada vaqueria fou feta sense que calgués la intervenció dels agents del Municipi.

Contra l'esmentada resolució no interposà la interessada cap mena de recurs i també ha deixat transcórrer el termini per a interposar-lo.

Ultra això, és també digne d'esmentar que cap dels vaquers que han hagut d'evacuar llurs vaqueries no han demanat indemnització.

Interessant-se per millores urbanes

El regidor jurat del districte tercer, senyor Josep Xicoy, ha presentat a la Delegació d'Obres públiques una moció interessant la col·locació de fanals a l'Avinguda sense nom que existeix entre el carrer de Madrazo i l'estació de Sant Gervasi.

* * *

El regidor senyor Trius ha presentat mocions interessant que es procedeixi a il·luminar el tros del carrer de Balboa (Barceloneta) comprès entre el Passeig Nacional i el Passatge Carbonell, puix que és mancat de tota mena d'il·luminació; que es procedeixi a la neteja i arrenjament de la platja de la Mar Bella (Barceloneta) i s'hi col·loquin bancs de pedra i arbres; que es procedeixi a la urbanització de les places de Burgada i Barceloneta, amb arbres i pedrissos, i que sigui instal·lada a la Barceloneta la il·luminació supletòria per mitjà de focus elèctrics als carrers transversals de La Maquinista, Alegria, Sant Carles, Alfred Calderon, Almirall, Aixada i Judici, a les places de Burgada i de la Barceloneta.

Venda d'uns solars del carrer de Salmerón

Ahir se celebrà a les Cases Consistorials l'acte de la venda en pública subhasta dels solars números 153 i 155 del carrer de Salmerón. Formaven la mesa el tinents d'alcalde senyors Antoni Martínez Domingo i Josep Cararach, aquest darrer com a president. Autoritzà l'acte el notari senyor Valentí Marín.

Foren adjudicats provisionalment pel preu unitari de pessetes 370'58 per metre quadrat, c sigui per la quantitat total de 115.583'86 pessetes.

Divendres vinent s'efectuarà la subhasta relativa a la venda d'un altre solar propietat de l'Ajuntament, assenyalat amb el número 163 del carrer de Salmerón (davant l'estació de Fontana), sota el tipus de pessetes 70.714'54, resultant d'aplicar el preu unitari de 344'11 pessetes el metre quadrat a la superfície del solar de cabuda 205'50 metres quadrats.

Els plecs de proposició per tal d'optar a la subhasta podran ésser lliurats al Negociat d'Urbanització i Reforma, abans de la una del dia 18, anterior al de la subhasta. Caldrà que vagin acompanyats del resguard que acrediti haver realitzat el dipòsit corresponent.

Modificació de línies d'edificació

Durant el termini de quinze dies estarà exposat al Negociat d'Obres particulars i personal de la Secció d'Eixampla el projecte de modificació en la línia límit d'edificació a tota alçària en el solar amb façana al carrer de Buenos Aires i en la illa limitada per aquest carrer i l'Avinguda d'Alfons XIII, Muntaner, Passatge Modolell i Casanova, per tal que els propietaris afectats puguin presentar les reclamacions que creguin oportunes.

Els recipients de llet han d'anar precintats

Des del dia primer d'octubre pròxim s'exigirà amb rigor que els recipients que contenen la llet que es tramet a Barcelona vagin prescintats. En el cas de no fer-ho així, seran aplicades les sancions corresponents.

Reunió de carnissers

Aquesta tarda, a les cinc, al local de la Sala Emporium, Muntaner, 4, els carnissers celebraran una reunió per tal de tractar de l'actual situació de l'afer de les carns.

El treball a les vaqueries

El Comitè Paritari Interlocal de Vaquers fa públic una vegada més per a coneixement dels interessats que, en virtut del que disposen les vigents bases de treball de la professió, no pot treballar cap individu eventualment ni amb caràcter estable si no és portador del volant-autorització estès per aquest Comitè Paritari. Serà exigit amb tot rigor el compliment d'aquest i dels altres preceptes de les bases de treball, i seran apercebuts amb les sancions corresponents, segons els casos, els patrons que se separin d'aquestes normes.

Les Arts

SETANTA OBRES DE LA COL·LECCIÓ BARBEY.

El dia 27 del corrent s'inaugurarà a la Sala Parés l'exposició d'unes setanta obres de la col·lecció Barbey, amb la qual es començarà la temporada artística en aquella casa.

La Sala Parés desitja anar exhibint col·leccions particulars amb el fi de fomentar l'afició artística. En el present cas ha hagut de renunciar a exposar tota la col·lecció per insuficiència de local. Així i tot, les setanta obres que s'exposaran representen la part més important de la tan seleccionada col·lecció Barbey.

MANUEL HUMBERT

Ja fa més de tres anys que aquest autor no ha exposat les seves obres. Es tracta d'un dels valors més positius de l'actual pintura catalana que després d'haver residit fora de la nostra capital durant alguns anys, i després d'haver realitzat unes obres de decoració en el nostre Palau Nacional, ens presentarà unes trenta aquarelles seleccionades de la seva nombrosa producció. Els últims treballs realitzats per aquest artista són sumament originals, i és indubtable que produiran una magnífica impressió entre els nostres aficionats.

PROXIMA EXPOSICIO DE MONTSERRAT CASANOVA

A darrers d'octubre s'obrirà a la Sala Parés una exposició de pintura de la jove artista senyoreta Montserrat Casanova.

BARCELONA VISTA PELS SEUS ARTISTES

La Junta de Govern del Reial Circol Artístic s'ha assabentat amb la natural satisfacció del considerable interès que ha despertat en nombrosos i reputats pintors el concurs de "Barcelona vista pels seus artistes".

Perquè no pugui ésser limitat el gran èxit justament previst, sinó pel contrari afavorir-lo en tot el que sigui possible, ha decidit la Junta concedir el darrer i irrevocable termini d'admissió d'obres, que acabarà el dia 30 de novembre. Així creu la Junta facilitar els estudis a l'aire lliure a l'acabament de l'estiu, en què alguns artistes han considerat com a necessària preparació d'una visió de Barcelona.

CONCURS DE CARTELLS

Dissabte vinent, dia 20, finirà el termini de presentació de cartells per al concurs convocat pel Reial Circol Artístic per a escollir, a judici del Jurat, els millors projectes amb destinació a la casa "Masllorenç Germans", de Buenos Aires. Hom fa avinent als concursants que els treballs hauran de presentar-se amb bastidor a la secretaria de l'esmentat Circol.

Govern civil

ACORDS DE LA SUB-COMISSIÓ PROVINCIAL DE SANITAT

La Sub-comissió Provincial de Sanitat Local, Consultiva i Inspectora d'Espectacles, en la sessió que celebrà el dia 16 de l'actual adoptà els següents acords:

1.—Aprovar l'acta de la sessió anterior.

2.—Nomenar una ponència perquè inspeccioni els camps d'esport, per tal de comprovar si s'ajusten a les condicions assenyalades en la reial ordre del ministeri de la Governació del dia 1 de juliol darrer, proposant en el seu cas les modificacions que en els dits camps hagin d'introduir-se.

3.—Proposar l'aprovació de plans relatius a la construcció d'un cinema al Passeig de Gràcia, número 60, que s'anomenarà Fantasio.

4.—Idem ídem de la instància sollicitant permís per a celebrar sessions de cinematògraf al Teatre Còmic, d'aquesta capital, condicionat a les prevencions assenyalades per la Ponència.

5.—Idem ídem per a donar representacions teatrals a la Plaça de Braus, Arenes de Barcelona.

6.—Idem que sigui tornat el interessat per a subsanar els defectes que hi ha el projecte d'ampliació d'un cinema a Hospitalet, propietat de Lluís Oliveres.

7.—Idem l'aprovació del funcionament del cinema Arnau, condicionat a què es compleixin les prevencions assenyalades per la Ponència, que ja li foren comunicades per a completar l'expedient.

8.—Idem ídem ídem dels teatres Nou, Barcelona i Poliorama; terrassa del Café Novetats, Camp d'Esport F. C. Barcelona i Cabaret "Etoile Palace".

9.—Aprovar amb caràcter definitiu el projecte de claveguera al carrer del Comerç, de Vilafranca del Penedès.

10.—Reclamar de l'Ajuntament de Viladecans que completi el projecte d'Escorxador Públic amb els antecedents proposats per la Ponència.

ELS MUSICS CONTRA EL CINEMA SONOR

Ha estat al Govern civil el president del Sindicat Musical de Catalunya, per a lliurar al governador l'escrit adreçat al Govern, sobre la situació dels músics, creada amb l'aplicació del sistema de cinema sonor.

La vida religiosa

Sants d'avui.—Sant Josep de Cupertino, menoret; Sant Ferriol, màrtir, i Sant Metodi, bisbe.

Sants de demà.—Santa Maria de Cervelló, dita vulgarment del Socós, barcelonina, mercedària i fundadora; Santa Constança, màrtir; Sant Gener, bisbe, i companys màrtirs.

Quaranta Hores.—Avui: Església parroquial de Nostra Dona del Carme.

Hores d'exposició.—Avui: de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: Església parroquial de Santa Madrona, a les mateixes hores.

Comunió reparadora.—Avui: Església parroquial de Sant Joan de Gràcia.

Demà: Església Oratori de Sant Felip Neri.

Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església o al Bon-Succés.

Demà: Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Santa Gertrudis i Santa Bèrgita.

Demà: Torn de Sant Josep.

DEL CONGRES DE SARAGOSSA

S'han inscrit congressistes del Tercer Congrés Nacional Catequístic de Saragossa, els senyor següents:

Joaquim Juncàs, reverend llicenciat Josep Monsó, reverend Pere Roca Torrents, reverend llicenciat Ramon Puig Miret, reverend llicenciat enric Sacases, degà de Granollers, reverend Antoni Forn, rector de Sant Joan de Gràcia, doctor Lluís Maria Brugada, catedràtic de l'Institut, reverend doctor Jaume Argemí, rector de Les Corts.

ELS CONFLICTES DEL TREBALL

Anunci de locaut a Madrid

Madrid, 17. — Ahir circulà el rumor que els patrons pintors de Madrid declararan el locaut el dia 22, si els obrers no accepten les condicions de treball que aquells estableixen.

L'atur afectaria dos mil obrers.

La vaga de Granada

Granada, 17. — Continua en igual estat la vaga dels obrers del ram de construcció.

Aquest matí diversos grups de vaguistes han recorregut els llocs pròxims a les obres per fer plegar els que ja havien entrat.

Al lloc conegut per "El Triunfo", la policia ha dissolt un nombrós grup d'obrers que passava per la Costa de Gomeras i Infantes i que pels carrers d'Anqueruela i Santa Caterina s'havia entretingut a trencar els fanals a cops de pedra.

A la placeta de Ramírez treballaven uns quants obrers municipals i un grup de vaguistes ha tractat de fer-los plegar. Les forces de seguretat han dispersat els vaguistes.

A les obres de pavimentació que es porten per administració i per contracta han entrat avui 58 obrers més.

Els vaguistes han demanat als tipògrafs que pleguessin també, però aquests no han acceptat.

Les impremtes estan guardades per la força pública.

Els representants del sindicat han dit que la vaga es manté per les detencions portades a cap el dia 13 en la darrera reunió celebrada pel ple dels sindicats a la Casa del Poble, reunió per a la qual ja comptaven amb el corresponent permís de l'autoritat.

Afegeixen que la vaga afecta únicament els sindicats de la fusta, el de la metallurgia i el del ram de construció i que si no s'allberen aviat els presos es veuran obligats a estendre el moviment als altres rams.

Fan remarcar que no demanen millores i que així que s'aconsegueixi l'alliberament de llurs companys, tornaran a la feina. Recorden que durant la reunió de la Federació local de Sindicats, l'autoritat, per no creure justes les demandes dels patiets, ordenà l'empresonament d'onze obrers, entre ells el president de la Federació.

Aquesta —diuen— és la veritable causa del conflicte.

El governador ha manifestat als periodistes que la vaga es descabdella sense incidents i que s'havien practicat algunes detencions.

Ha afegit que avui han entrat més obrers al treball que altres dies, i que com sigui que han tornat ja tots els tramviaris, el servei ja es torna a portar amb tota regularitat.

Ha acabat dient que esperava que els obrers comprendran que van equivocats i que tornaran aviat a la feina.

Ha estat detingut Emili Menor Martínez, natural de Villena. A la comissaria ha declarat que portava diversos dies a Granada al cap dels vaguistes. També ha figurat al cap del grup que ahir fou empaitat per les forces de seguretat sota el comandament d'un tinent i que per mitjà d'uns trets a l'aire aconseguiren detenir tres dels fugitius. Emili aconseguí escapar.

Li han estat trobats al damunt diversos documents que revelen la seva filiació comunista.

L'aspecte de la població és normal.

Els tramvies van custodiats per la guàrdia civil.

Una baixa a la C. G. T.

València, 17. — En la reunió que ha celebrat la societat Unió Marítima i Terrestre, de Sagunt, es prengué per aclamació l'acord d'apartar-se del sindicalisme.

Molts dels obrers han exteriorit llurs simpaties pel socialisme.

El temps

Madrid, 17. — El Canadà des del Pacífic fins a l'Atlàntic, està sota la influència de la badia d'Hudson i la península del Labrador. En aquesta zona d'Amèrica del Nord, el temps és de pluges i de temporals.

També es troben àrees de mal temps al nord de Califòrnia, a México i a totes les comarques d'Amèrica del Centre.

Entre els paral·lels 30 i 70, i meridians 15 i 30, hi ha una borrasca que va caminant cap a Llevant i s'apropa a les Illes Britàniques, i la que ahir estava damunt de Dinamarca, es troba avui a la Bàltica.

La depressió barométrica de la Mediterrània es desplaça cap a la península hel·lènica.

Les altes pressions formen diversos nuclis; un és a Espanya i els altres sobre l'Atlàntic, entre Canàries i les Antilles.

El temps millora a tot Europa, sobretot a Espanya.

La temperatura màxima d'ahir fou de 24 graus a Sevilla, i la mínima d'avui 13' 40.

Temps probable fins al dia 18, a les set del matí: A tot Espanya, bon temps; lleugeres pluges a la zona cantàbrica.

Agricultura: Bon temps a Espanya, menys a la zona cantàbrica, on plourà.

Navegants: Petita maror a la Cantàbrica.

REUNIO DE RECTORS D'UNIVERSITAT

Manifestacions del senyor Tormo

Madrid, 17. — Ahir es van reunir a la Universitat Central tots els rectors de la Universitat, excepte el de Barcelona que no pogué emprendre el viatge però que s'hi adherí amb un telegrama.

La reunió tingué per objecte canviar impressions per veure la manera com es descabdellarà la vida universitària sense queixes en l'aplicació de les disposicions que estan en vigor.

Madrid, 17. — El ministre d'Instrucció Pública, parlant amb els periodistes, els ha dit que ahir el visitaren els rectors dels centres docents i l'informaren de la reunió que havien celebrat, exposant-li el sistema a seguir per tal que des de començament de curs hi hagi una major compenetració amb la classe escolar.

Un periodista li ha preguntat si en la reunió s'havia adoptat algun acord concret, i el ministre ha contestat que sols s'havien limitat els reunits a un canvi d'impressions, puix que de moment no tenien altres assumptes a tractar.

Repeteixo—ha afegit el senyor Tormo—que tot s'ha reduït a fixar la conducta que ha de seguir-se amb relació a les aspiracions de la colònia escolar. La iniciativa de la reunió va sortir de dos significats sectors esquerrans: els de Salamanca i Sevilla. No pogueren assistir a la reunió els de Sevilla i La Laguna.

Avui han vingut alguns dels rectors que han estat reunits i s'han acomiadat abans de tornar a llurs respectives residències.

Un altre periodista ha preguntat al ministre sobre les escoles d'Agreda, les quals no es poden inaugurar per trobar-se en cas semblant al de les escoles de San Esteban de Gormaz.

El senyor Tormo ha contestat que no en sabia res i s'ha doldut del que ha passat, conseqüència de la manca de ciutadania dels pobles, que haurien d'exercitar especialment en aquests casos els propis interessats.

Acords dels socialistes

Madrid, 17. — A les quatre de la tarda han facilitat a la Casa del Poble la següent nota:

"En les sessions que ahir a la nit i aquest matí ha celebrat el ple del Comitè nacional del partit socialista s'ha tractat ampliament del punt referent a requeriments d'aliança per altres partits i examen de la situació política actual.

Foren presentades dues proposicions que, després de llarga discussió, donaren lloc a que es nomenés una comissió encarregada de redactar una moció que condensés ambdues.

La dita comissió presentà un dictamen, el qual sotmès a l'aprovació del ple, fou aprovat per unanimitat.

Aquest dictamen diu així:

El Comitè nacional del partit socialista obrer español ratifica l'afirmació de la Comissió Executiva de què, pel moment, no existeix cap pacte o aliança entre el nostre partit i forces polítiques distintes d'ell.

Igualment reafirma la disposició favorable en què es troba respecte de tota acció formal que pugui ésser realitzada per altres elements polítics, responent als anhels d'implantació d'un règim republicà, existents en el nostre país.

Estimant que la base indispensable de qualsevol acció eficaç és que la democràcia republicana es posi d'acord sobre els principis fonamentals en què puguin articular-se els seus propòsits, el Comitè nacional procedeix a nomenar una comissió que tracti de fixar les exigències que la classe obrera i el socialisme han de formular davant la democràcia republicana espanyola.

Durant el temps que transcorri fins que puguí trobar-se aquesta base sòlida de coincidència, el Comitè nacional faculta la Comissió Executiva per a rebre i sotmetre a examen les suggestions que puguin fer-se per part dels elements polítics antimonàrquics.

Després d'aprovar-se aquesta resolució, s'acordà celebrar sessió a la tarda per a tractar referent a l'acció electoral del partit."

Baralles de gitanos

Lorca, 17. — Al lloc conegut per Puente de los Carros, s'han barallat dues colles de gitanos i han acabat a trets.

A la casa de socors han rebut assistència Rafael Moreno Navarro, de 32 anys, casat, natural de Galera (Almeria), que presentava una ferida contusa a la regió occipital i forta contusió a la meitat superior del braç esquerre, i Antoni Moreno Navarro, de 28 anys, del mateix poble, que sofria una ferida contusa a la regió nasal.

Segons han declarat els detinguts les erosions que sofreixen els han estat produides pels germans Josep i Joan Francesc Fernández García, coneguts per "Los Mochos", de 18 i 25 anys, respectivament, natural de Huescar (Granada) i Manuel Fernández, altrament dit "El Rojo", els quals aneven acompanyats d'Indalecio Moreno, de 29 anys.

Els germans Fernández García, després d'haver engegat uns quants trets, van fugir en direcció a l'acotament miner.

Els ferits han ingressat a l'Hospital.

Els agressors, segons notícies de darrera hora, han estat detinguts.

LA VIDA OFICIAL

Les vagues de Barcelona

Madrid, 17. — A les set de la tarda ha arribat en automòbil el general Berenguer.

En arribar, ha parlat amb alguns periodistes i ha dit que no passava res.

La vaga de Barcelona — ha afegit — sembla que es porta normalment. La situació, naturalment, preocupa el Govern, però el que em preocupa més és l'actitud que prendrà ara la premsa en aixecar-se la censura.

Al cap de poca estona d'haver arribat el president, han començat a arribar a la Presidència els ministres i s'han reunit tots amb el president, a excepció dels de Marina i Estat, que es troben fora de Madrid.

La reunió ha durat unes dues hores.

En sortir els ministres han dit que la reunió havia estat un canvi d'impressions sobre la situació de la vaga de Barcelona. Els ministres ja havien donat compte al president dels assumptes referents a llurs departaments, sorgits durant l'absència del general Berenguer.

L'afer del ferrocarril Ontaneda - Calatayud

"El Debate", comentant l'article que Quintiliano Saldaña publicà ahir a l'"A B C" sobre el ferrocarril Ontaneda-Calatayud, diu:

"Rechazamos con energía las insinuaciones. A "una personalidad", "a un Infante" no puede acusarse de esa manera sin aducir prueba alguna i envolviendo a personas dignas del mayor respeto en una acusación vaga que tiende al efecto disolvente de echar sombra sobre toda una clase bien reducida en el número de sus destacados individuos. Esa es una labor demoledora que nos extraña ver suscrita por persona de quien podía esperarse mayor sensatez."

"A B C", parlant de l'oscil·lació que tingué ahir la lliura esterlina, escriu:

"Es sencillamente debida en gran parte al pago y en parte a las libras empleadas en Londres o en cualquier otra plaza extranjera para el pago de productos españoles.

Este aspecto práctico merece un estímulo diligente por parte del Gobierno, y una medida enérgica, que no sólo justifican, sino que exigen las circunstancias. En el juego de exportación e importación, una misma firma puede necesitar la permanencia de un capital en libras, pero en la fase exclusivamente exportadores. ¿Cómo se podría demostrar esa necesidad? La entidad que vive exclusivamente de exportar, ¿para qué ha de menester su capital fuera de España y constituir el signo ajeno si vive en España y reparte sus ganancias en España. ¿Qué espera para convertir sus libras en pesetas? ¿Que suba la libra? Entonces especula contra la moneda nacional y desnaturaliza el uso reglamentado hoy del cheque sobre el extranjero.

¿Es que no necesita el dinero y lo reserva a Inglaterra?

Pues se prevale del fuero mercantil para arrogarse el privilegio excepcional de exportar dinero español y situarlo en el extranjero.

De cualquier modo que se examine, el hecho resulta de una ética torcida y sobre todo de un daño antipatriótico, intolerable para la moneda y, por lo tanto, para el crédito de España.

Consideramos de previsión y de urgencia una medida de Gobierno, y, al pedirla, insistimos también en la conveniencia de concentrar por completo en España los saldos de las operaciones de dobles, a fin de que todos los deudores lo sean en España y no en plazas estranjeras."

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid. — La "Gaceta" d'avui publica entre altres les següents disposicions:

Convocatòria restringida entre individus llicenciats de l'Exèrcit per a la concessió del títol de radiotelegrafista civil.

Que previ estudi i informació per a decretar oportunament els antecedents dels nomenaments de profes sors titulars de llengua francesa en les Escoles de segona ensenyança que ingressaren sense oposició, siguin convocats a uns exercicis que es consideraran com d'oposició i en els quals hauran d'acreditar llur competència i coneixement de la llengua francesa amb diversos exercicis que s'indiquen.

Els accidents del treball

Palència, 17. — A la mina "El Barruelo", i a conseqüència de l'explosió d'una barrinada, ha resultat un obrer mort i d'altres sis ferits.

Bilbao, 17. — A Ondàrroa ha esclatat la caldera del vaixell de pesca "Marichu".

Ha resultat un tripulant mort i un altre amb ferides gravíssimes.

EL GOVERN ES REUNEIX

Les vagues de Barcelona

Madrid, 17. — També estigué a primera hora de la nit, a la presidència el governador de Madrid, comte del Valle de Suchil.

Ha estat conferenciant amb el general Berenguer i amb el ministre del Treball.

En sortir aquest del despatx, els periodistes li han preguntat sobre la vaga de Barcelona, i el senyor Sangro ha respost:

—Això ja no em pertany, sinó al ministre de la Governació.

Després de les deu de la nit, el general Berenguer rebé els periodistes.

—Des d'aquesta nit estareu contents, sense censura...

—Sí, ja era hora—han contestat els periodistes.

Després ha dit el general Berenguer que el Consell anunciat per a demà s'ajornada fins al dissabte.

Ha afegit que no sabia si el diumenge el passarà a Madrid o a Sant Sebastià.

Un periodista, referint-se a la vaga de Barcelona, ha dit:

—Segons ha manifestat el governador de Barcelona, coneix tota la tramitació i fins la terminació de l'actual conflicte d'aquella població.

El general Berenguer s'ha limitat a respondre:

—Doncs, si és així, a ell només correspon donar notícies sobre allò.

Una mesura relativa als canvis

Madrid, 17. — Aquesta nit alguns periodistes han demanat al cap del Govern que els donés algunes referències que ampliessin el que es coneix sobre la reunió que han tingut a primera hora del vespre.

El president ha tornat a negar que la reunió havia tingut caràcter de Consell.

Ha dit que solament s'havia tractat d'un canv d'impressions sobre els assumptes referents als departaments ministerials respectius.

El general Berenguer ha dit que estava una mica cansat del viatge que havia fet en automòbil, i que l'ajornament del Consell de demà obeia a aquesta raó i al desig de veure com es comportava la premsa en recobrar la llibertat.

Ha afegit que aquesta nit ha cessat en el càrrec de cap de la Censura el tinent coronel senyor Villapómez.

També ha dit que el ministre de la Governació l'havia informat de les reunions del Comitè del partit socialista i del curs de la vaga de Barcelona.

El ministre d'Hisenda l'ha informat de tot el que fa referència a les cotitzacions de la nostra moneda en aquests dies, al treball que ha realitzat el Comitè del Canvi, del qual el senyor Wais ha fet grans elogis.

Sembla que el Consell del dissabte examinarà una mesura que proposarà el ministre amb relació als canvis.

El senyor Wais s'ha negat terminantment a avenar en què consisteix la dita mesura. S'ha limitat a dir que la publicaria la "Gaceta" del diumenge.

El Govern i la vaga

Madrid, 17. — Ampliació de la reunió de ministres amb el president.

Algun ministre no ha amagat aquesta nit l'estranyesa que li ha causat al Govern l'estructuració de la vaga de Barcelona, la qual, al semblar i malgrat les impressions optimistes del governador, es farà general demà i extensiva als altres oficis, encara que s'intentarà ensems que la solució del conflicte sigui dissabte.

Per tot això sembla que, més que de conflicte social, es tracta d'un recompte de forces de la Confederació General del Treball, entitat de caràcter sindicalista i diferent de la U. G. de T.

El propòsit del Govern és el de no permetre les alteracions de l'ordre, i per a això ha acordat les mesures que considera necessàries.

aH ratificat el Govern que no serà aixecada la censura a Barcelona mentre durin les actuals circumstàncies.

El ministre d'Instrucció pública ha conferenciat amb el general Berenguer i li ha donat compte d'una reial ordre sobre la revisió de catedràtics. Al mateix temps ha informat el cap del Govern de certa agitació estudiantil que existeix, puix sembla que els escolars tenen el propòsit d'alterar l'ordre tan aviat com es reprengui el curs.

En vista d'això el Govern adoptarà mesures conduents a evitar tota mena d'aldarulls i a mantenir l'autoritat acadèmica.

Respecte als conflictes actuals de Castelló i Granada, el Govern creu que es troben en vies de solució.

Finalment, el Govern ha acordat reconèixer els nous governs de l'Argentina, Perú i Bolívia.

Els periodistes de Madrid celebren la supressió de la censura

Madrid, 17. — Aquesta matinada, al saló de la Premsa, de Telèfons, s'han reunit nombrosos periodistes i corresponsals de periòdics de provincies en un petit àpat per tal de festejar l'aixecament de la censura. Ha regnat gran alegria per haver recobrat la Premsa la seva llibertat.

LA NORMALITAT DE BERENGUER

La censura i el codi

Madrid, 17. — "El Sol" parla de l'aixecament de la censura i diu:

"Creim, com el senyor Royo Villanova, que la supressió de la censura ha de procedir una disposició del Govern, declarant que no han de considerar-se delictes d'imprenta sinó els compresos en el Codi Penal de 1870 i en lleis especials aprovades pel Parlament."

La supressió de la censura... a Madrid

Madrid, 17. — "Heraldo de Madrid", parlant de l'aixecament de la censura, diu el següent:

"Ha pasado el tiempo ignominioso de la inserción obligatoria i termina esta noche, por esta vez, el periodo angustioso del sometimiento al lápiz rojo. Y aunque la censura ceda desde mañana pasando al fiscal y aunque una serie de leyes nos imulda la expresión total de nuestro pensamiento, hay sobradas razones para sentir alegría por el fin de tan depresivo —permitasenos la hipérbole—sistema de gobierno. ¡Vamos a respirar un poco aunque el aire esté enrarecido...! ¡Vamos a respirar!"

Madrid, 17. — "La Epoca" en un article de fons i referint-se a l'aixecament de la censura, diu:

"¿Tendremos necesidad de decir que nos alegramos? La Prensa requiere la libertad como el ser humano requiere el aire, y es un verdadero milagro que la Prensa española, pese a los aherrojamientos de estos siete años, haya progresado moral y materialmente.

Por lo mismo que la Prensa ha atravesado ese período, estamos, cuantos la constituimos, en el deber de hacer un uso justo de la libertad recobrada. Decimos "uso justo", no "discreto", porque la "discreción" mayor o menor, es de apreciación subjetiva. La justicia, no; es el sentimiento dominador de toda sociedad culta. Pueblos sin orden jurídico, son pueblos primitivos. Máxima libertad, máxima responsabilidad. Que la libertad se respete y la ley se cumpla.

Tenemos fe en nuestras ideas y queremos defenderlas nosotros; no que se nos defiendan colectivamente. Pero seamos sinceros y digamos, sin rebozo, que el Gobierno que devuelve a la Prensa la libertad, arrojada durante siete años, merece de ella asistencia y respeto."

Atracat i ferit

València, 17. — En tornar de Gandia Joan Company, un individu l'obligà a donar-li tots els diners que portava. Després li engegà tres trets, i li ocasionà tres ferides.

La Borsa de Madrid

Madrid, 17.—La situació del mercat bursàtil continua amb el mateix retraiment i pesadesa, si bé és veritat que la tendència és de fermesa i sosteniment.

Valors públics i valors de renda fixa, més ben orientats.

El Banc d'Espanya i el dels Previsors, no varien.

L'Espanyol de Crèdit, per mig enter.

L'Hipotecari, sense causa que ho justifiqui, puja 25 punts.

Els canvis màxim i mínim facilitats pel Centre de Contractació de Moneda, són:

Francs: 36'85 i 36'70.
Lliures: 46'50 i 45'45.
Dòlars: 9'39 i 9'35.

A l'Ajuntament de Sevilla

Sevilla, 17. — A la sessió de l'Ajuntament, el regidor socialista senyor Cases ha demanat que es doni a conèixer l'expedient format pel delegat del ministre de la Governació, senyor Peiró, per depurar les responsabilitats dels Ajuntaments de la Dictadura.

Ha demanat també que s'anul·li la concessió feta a l'empresa de tramvies per a l'explotació del servei d'autòmnibus i que s'inclogui al projecte una concessió definitiva en la qual estiguin garantitzats dels interessos del municipi.

Denuncia també l'empresa de tramvies per no abonar res absolutament per l'ocupació de la via pública, cosa per la qual paguen totes les empreses de tramvies d'Espanya.

La Direcció d'Agricultura

Madrid, 17. — El ministre d'Economia ha rebut els periodistes, als quals ha fet remarcar la importància de la R. O. publicada a la "Gaceta" d'avui, la qual transfereix a la sots-secretaria totes les facultats i atribucions conferides a la Direcció General d'Agricultura.

Delimita — ha dit — les funcions de la sots-secretaria i de les altres organitzacions del ministeri, i la disposició es conseqüència de les reunions celebrades amb l'alcalde i el governador de Madrid. E uvirtut de la mateixa, s'amplien les facultats als governadors en el que fa referència als problemes de proveïments. Les esmentades autoritats podran, per iniciativa pròpia, fixar el preu dels queviures si els ajuntaments no resoliguessin el problema amb la promptitud que cal.

Catalunya

CAL COMENÇAR DE BELL NOU

L'article del senyor Manuel Brunet sobre el moviment de socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, publicat en aquest diari diumenge passat, és verament depriment per a moltes poblacions catalanes. Les seves dades, per a algunes, constitueixen motiu d'escàndol o de vergonya.

Tenint en compte la nostra estranyesa sobre l'esdevingut a Valls, no voldriem formular cap judici concret respecte enlloc. No fa gaires mesos encara es pagaren rebuts trimestrals, i en foren satisfets de mensuals alguna vegada durant la Dictadura. Segurament ho haurien estat tots o la majoria si els interessats haguessin sabut on i com pagar-los. Dissolta la Comissió delegada local es produí, primer, la desorientació, i després l'oblit, sense, però, que en general es cursessin baixes.

En aquest cas lamentable no es podrien fer retrets de cansament, ni tampoc atribuir a motius de por la manca de socis. Molts dels que l'any 1923 figuraven a les llistes, persones de posició modesta o treballadors que guanyen just per a viure, paguen mensualment una veritable contribució per sostenir obres de cultura o entitats de caire catalanesc. I consideraven, i encara pensen igual, que l'obra de la Protectora és de les primordials.

No influí, tampoc, el pànic; tot i que més d'un cop les llistes publicades en les Memòries dels anys anteriors a 1923, ocasionaren perills imminents a alguns socis. Es comprovà que aquestes llistes servien per a la tramesa de propaganda clandestina. Els paquets, de vegades, arribaven amb franqueig insuficient o amb tan escassa precaució, que sense obrir-los s'endevinava de què es tractava. La casualitat o els ulls grossos evitaren els ensurts conseqüents.

Naturalment, la culpa no era sinó dels autors de les tramoses, mai dels dignissims dirigents de la Protectora. Llistes publicades en les Memòries anuals podien ésser utilitzades per tothom.

La cosa important no és això, ni el que ometem, perquè al capdavall semblen excuses. El que convé és començar la tasca de cap i de nou. L'esdevingut ja ha passat. Amb culpa pròpia, o sense, pot alliçonar.

Cal, en primer terme, que es torni a formar la Comissió delegada amb els individus que la integraven abans de la Dictadura o amb altres de nous. I, seguidament, assabentar-ho als antics socis, la situació de la majoria dels quals és no formar part de l'Associació sense haver-se donat de baixa.

Encomanar aquesta tasca reconstructora a un partit polític determinat, ara que hi ha catalanistes si fa o no fa en tots, podria resultar motiu de dificultats. Posar la Delegació local de Palestra seria l'element propulsor que manca.

Si els seus entusiastes elements, que per altra banda volen començar a actuar donant preferència als cursets de llengua catalana, assoleixen amb el seu esforç reorganitzar la Delegació de l'A. P. de l'E. C., hauran fet una obra meritòria.

Pel bon nom de tots plegats i el de la ciutat, convé que s'acabi la situació actual.

F. A. B.

Valls, 14 - 9 - 1930.

LA JUSTICIA SOTA LA DICTADURA

Comentaris a la Memòria del Fiscal

Madrid, 17. — "La Libertad", referint-se a la Memòria del fiscal del Suprem i a les responsabilitats, diu:

"Basta ya de habilidades y de subterfugios. La condenación de la obra nefasta, además de ser clamor popular, tiene ya en cierto modo un estado legal. Puede decirse que con la máxima solemnidad y ante el más señalado concurso ha sido abierto el sumario que han de responder cuantos contribuyeron a perturbar el orden jurídico conculcando las leyes, coaccionando a jueces y entronizando el error donde sólo deben reinar el derecho y la justicia."

Weyler

Palma de Mallorca, 17. — La salut del general Weyler és delicada.

Segons les opinions dels metges, la malaltia del general Weyler inspira serioses temences, a causa dels seus anys.

Avui, amb motiu d'haver-ne complert 92, ha rebut molts telegrames de felicitació.

Els veïns d'un poble adquireixen el terme municipal

Madrid, 17. — A la Direcció d'Acció Social Agrària, ha estat signada l'escriptura de compra del terreny format per tot el termini municipal d'El Pego i part del de Guarrate (Zamora), feta pels veïns d'aquests pobles als propietaris, senyora Josep Delgado i Enric Gomà.

La particularitat d'aquesta compra, és que dins la finca, que és extensíssima, existeix un poble de 180 veïns, que constitueix l'Ajuntament d'El Pego, les cases del qual, com l'església, el cementiri i la Casa de la Vila, eren propietat dels amos de la finca.

L'adquisició ha estat feta per 1.389,296 pessetes.

L'acte de la signatura de l'escriptura, ha estat presenciat per l'alcalde, el secretari i una comissió de veïns d'El Pego.

Nota de la Direcció de Colònies

Madrid, 17. — A la Direcció General del Marroc i Colònies han facilitat la següent nota:

"Con ocasión de la publicación en la Prensa de una denuncia presentada ante los tribunales de Barcelona por estafa de cinquenta i una mil pesetas contra un individuo que, al parecer, propuso la adquisición de Terrenos en Fernando Poo, la Dirección General de Marruecos y Colonias recomienda a cuantos deseen interesarse en negocios agrícolas, comerciales o industriales en los territorios españoles del Africa occidental que soliciten de ella por escrito los datos que estimen oportunos y puedan servirles de base y garantía, en evitación de casos como el citado, que a la vez de perjudicar a los particulares, víctimas de su desconocimiento, redundan en descrédito de aquellas posesiones.

La información de que se trata se facilitará gratuitamente."

Fets diversos

Accidents de la circulació

Quan entrava a Celrà, de tornada de Llafranc, l'automòbil del senyor Josep M. Brilles, per efecte d'un violent patinatge de les rodes, anà a topar contra un arbre de la carretera. El vehicle resultà amb el paravents trencat i amb altres desperfectes a la direcció i al parafangs.

Menava el cotxe el senyor Brilles i anaven amb ell la seva esposa Remei Saguer, el seu fillet Josep, el seu cunyat Ricard Saguer i la minyona dels primers.

Els senyors Remei i Ricard Saguer sofriren diverses contusions de caràcter lleu, i la minyona es produí un tall al cap. Tots foren auxiliats a la farmàcia de Celrà pel mateix metge senyor Saguer.

* * *

A la carretera de Caldes a Sabadell fou atropellat per un automòbil Josep Garriga, de 24 anys, domiciliat a Can Manent.

El ferit fou assistit ràpidament pel xofer i després portat al dispensari, on li foren curades diverses ferides de pronòstic lleu.

Caiguda a Manresa

A la plaça dels Infants un home va sofrir una caiguda a conseqüència d'haver trepitjat una pell de fruita. Es produí una important ferida a la cara.

Fou auxiliat al Dispensari municipal.

TERRASSA

Aclariment

En l'edició de dimecres de LA PUBLICITAT es publicà, en aquesta mateixa secció un comentari a cert acord de l'Ajuntament de Terrassa, relacionat amb l'Escola Municipal de Música.

Sense voler autoritzar o desautoritzar el fons del dit comentari, hem d'aclarir, per a pesar les coses en el seu lloc, que nosaltres, com a corresponsals, som els primers sorpresos en la seva publicació, que no ens és imputable, puix que no tenim art ni part directa ni indirecta en la seva redacció i tramesa.

Tot plegat, al nostre modest entendre, en aquest assumpte, és tan plé de conseqüències indesitjables que arrenquen d'unes divergències d'índole privada i personal, portades per uns i altres amb un malentès orgull, i a hores d'ara ha adquirit més categoria l'aspecte del respectiu amor propi que no l'assumpte principal.

No volem, doncs, col·laborar en aquest inútil "surmenage" continu i eixoro, esgotador d'energies malaguanyades.

la nostra opinió particular concreta en aquest delicat r la donarem extensament de les pàgines de la premsa al, i més concretament dos "El Dia", si la Direcció hi bé, i la vaga d'impressors ho permet. — Correspon-

TIANA

Dels Jocs Florals. - Veredicte

remi I. — Flor natural. Ofrena l'Orfeó Tianenc. Núm. 1 "Jo vejo, font soliua". Lema: "Es-".

I. — Englantina. Ofrena de l'Ajament. Núm. 16. "La Tramun-". Lema: "Vent de pàtria, vent Déu".

II. — Viola. Ofrena de l'Orfeó nenc. Núm. 25. "Rimes d'amor". nació espiritual". Lema: "Dues ".

V. — 75 pessetes. Del grup d'Ulsarins. Es divideix entre els núos 35 "Elogi de la botifarra de a". Lema: "Obrim la gana", i "La botifarra de Tiana". Lema: e n'és de bona!"

— 50 pessetes. D'uns socis de feó. Núm. 38. "Fidelitat". Le- "Exili".

I. — 50 pessetes. D'uns socis de feó. Núm. 5. "L'encis del cant". a: "Idilli".

II. — 30 pessetes. Del Gremi de tractistes d'Obres. Núm. 12. iri paduà". Lema: "Tríptic".

III. — 25 pessetes. D'un soci de rfeó a un cant a la llibertat. No ijudica.

X. — Objecte d'art. Del reverend yor Rector. Núm. 4. "A la Ver- del Gresolet". (Sense lema.)

I. — Un joc de taula. De la casa ccessora de Costa i Massana". m. 22. "Vós teniu...". Lema: nt de l'amada".

XI. — Objecte d'art. De la "S. A. nvia de Mongat-Tiana". Núm. "Al Tramvia de Mongat-Tiana". mat "Visca la comoditat".

XII. — Objecte d'art. Del doctor ases. Núm. 19. "Clixé". Lema: el natural".

XIII. — 25 pessetes. D'un farmacèutic. A un aplec de supersticions legendes sobre plantes catalanes. sert.

XIV. — Obres de la senyoreta la Anglada, 3 volums. Ofrena de utora. Núm. 10. "Les coses hu- ls" (sense lema). (Premi rebut sprés de publicat el cartell.)

Formen el Jurat: Senyoreta Lola nglada, presidenta honorària; re- rend Francesc Tolrà, president; atoni Ibars, Miguel Fàbregues, osme Rafes, Antoni Grassés, duard Simó, vocals; Pere Palau, cretari.

El repartiment de premis es farà l dia 18 del mes que som, a les cinc e la tarda, al local de l'Orfeó ianenc.

SANT VICENTS DE CASTELLET

Empresari nou. - Conferència. - Sardanes

Gràcies a l'esplendidesa i gust del hou empresari de l'Ateneu senyor Pinyot, hem pogut gaudir aquestes iestes a l'Ateneu d'un magnífic programa de cinema i atraccions.

Instiguem a l'empresari senyor Pinyot que continuï pel camí iniciat, i proporcioni bones estones al públic que creiem que sabrà correspondre als seus esforços.

— Per al dia 21 hi ha projectada al saló d'actes de l'Ateneu, una conferència a càrrec de l'eminent sociòleg Manuel Serra i Moret, el tema de la qual s'anunciarà oportunament.

—Corren rumors que el nostre Ajuntament ha lligat de poc un contracte per vint anys amb una companyia de fluid elèctric.

Procurarem d'aquesta qüestió ésser més explícits en una altra crònica si els rumors es confirmen.

Per a la salut pública demanem al senyor batlle que s'interessi per l'adquisició d'un carro tapat per a les escombraries, perquè l'actual, destapat com és, converteix els carrers en un focus d'infecció.

— Senyor batlle, és la segona vegada que preguntem per quin motiu no n'hi ha prou del sen permís per celebrar festes a la plaça de Claver.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general i 160 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general i 40 passatgers, de Maó.

Vapor espanyol "Cabo Razo", amb càrrega general i dos passatgers, de Vigo.

Vapor norueg "Anjer", amb càrrega general, de Nova York.

Vapor anglès "Palacios", amb càrrega general i tres passatgers, de Liverpool.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor italià "Monbaldo", amb potassa, cap a Saravha.

Vapor norueg "Holda", en last, cap a Villarreal.

Vapor norueg "Galatea", amb transit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Canalejas", amb càrrega general, cap a Pontevedra.

ESTRANGER

LES ELECCIONS ALEMANYES

Cal ampliar el Reichstag

Berlín, 17. — Han començat en el Reichstag les obres d'ampliació per a poder permetre la cabuda al saló de sessions dels 575 diputats. Aquest nombre és superior en 85 al del passat Reichstag, el qual al seu torn era superior als 397 diputats, xifra per a la qual estava prevista l'esmentada sala de sessions. Com que el Parlament ha de reunir-se tot el més tard el dia 13 d'octubre, segons la Constitució de Weimar, han estat donades ordres de treballar dia i nit per a les esmentades obres d'ampliació. — Fabra.

Hitler pensa arribar al Govern

Munich, 17. — En un discurs pronunciat per Hitler, el líder racista ha dit que el triomf electoral dels racistes és el primer pas cap a l'adveniment al poder. Però cal ten'r en compte—ha dit—que som revolucionaris d'esperit i que el partit racista no és un partit de cops d'Estat.—Fabra.

La situació política

Berlín, 17. — El canceller senyor Brunning ha començat la projectada sèrie d'entrevistes amb els caps dels diversos partits, per tal de canviar impressions sobre la situació política creada pels resultats de les eleccions generals de diumenge.

Els rumors que circulen sobre una possible aproximació del partit de l'Estat amb els populistes, són prematurs.

Més probabilitats tenen d'ésser certs els rumors d'un apropament entre el partit de l'Estat i la Lliga Agrària Bavaresa.

Segueixen també les estions per a arribar a un acord entre els petits grups de dreta, per a organitzar un pla comun de treballs parlamentaris.

També es treballa en pro d'una concentració de tots els petits grups centristes, la qual d'arribar a solidaritzar-se sumaria un total de 90 o 000 diputats.—Fabra.

L'ALÇAMENT DE L'INDIA

La policia en acció

Bombai, 17. — La policia ha efectuat diversos escorcolls en els locals socials de la "Unió Bandera Vermella" i la "Unió dels joves assalariats". També ha escorcollat els domicilis de les germanes senyores Naidu, una de les quals és directora d'una escola de nenes.

La policia s'ha incautat de nombrosa documentació i de fulles de propaganda nacionalista. — Fabra.

150 detinguts a Delhi

Delhi, 17. — El Comitè del Congrés d'aquest districte i l'oficina instal·lada per a la inscripció de voluntaris de la desobediència civil en aquesta població, han estat declarats il·legals.

La policia procedí a la detenció de 150 homes que es trobaven a l'esmentada oficina d'inscripció en el moment de notificar-se la decisió de les autoritats. — Fabra.

El contraban d'estupefaents

Marsella, 17. —A bord d'un vaixell arribat ahir de la Mar Negra ha estat descoberta una gran quantitat d'heroïna, embarcada, segons sembla, a Estambul.

S'ha comprovat que no és la primera vegada que s'efectuen carregaments d'aquesta mena en aquell port, i ha estat feta l'oportuna reclamació a les autoritats turques. — Fabra.

Els accidents ferroviaris

Anvers, 17. — Un tren correu ha topat, a l'estació central, amb el paratopants de final de línia. Els dos primers cotxes han resultat amb importants avaries. Hi ha hagut 17 ferits, set dels quals han estat hospitalitzats en estat greu. Altres dos sofreixen commoció cerebral i fractura de les cames. — Fabra.

Els nacionalistes del Transvaal

Pretòria, 17. — Mr. Groebler, ministre del Govern de l'Africa del Sud i leader dels nacionalistes del Transvaal, ha pronunciat un discurs davant l'assemblea del Congrés anual del partit nacionalista.

Respecte a la política britànica a l'Africa del Sud, digué que si en qualsevol indret de l'Africa el Govern britànic fes una política favorable als indígenes i contrària a l'home blanc, Africa del Sud s'opositaria a aquesta tàctica. "No podem acceptar que en cap indret del territori africà britànic es faci una política contra l'home blanc." I si això succeís, recordaria que una llarga experiència ens ha permès descobrir la preciosa fórmula del separatisme que tan excellents resultats ens ha donat. No tolerarem que cap nació europea actui en cap indret de l'Africa contra els ideals sudafricans.

El discurs del ministre ha causat gran impressió. — Fabra.

L'AGITACIO ARGENTINA

El Govern nou serà reconegut pels EE. UU. i la Gran Bretanya

Nova York, 17. — El corresponsal del diari "World" a Washington escriu que el president Hoover ha determinat reconèixer formalment el Govern argentí del general Uriburu. Aquesta decisió sembla deguda a gestions del Govern de Xile. Segons sembla, la Gran Bretanya prendrà molt aviat semblant determinació. — Fabra.

Londres, 17. — El "Daily Herald" diu que ja és un fet l'acord del Govern britànic de reconèixer immediatament el nou Govern argentí i que a aquest objecte van a ésser donades les instruccions corresponents a l'ambaixador anglès. Segons el mateix diari és improbable que els Estats Units reconeixen el Govern d'Uruburu simultàniament amb Anglaterra. — Fabra.

Els irigoyenistes volen cooperar al restabliment de l'ordre

Buenos Aires, 17. — Un grup d'exdiputats irigoyenistes ha tramès una nota al cap superior de policia en la qual manifesten que consideren llur deure d'ajudar en els moments presents al restabliment de l'ordre i cooperar a la tranquil·litat pública.

Per altra banda, hom assegura que Irigoyen ha manifestat als seus amics polítics la conveniència de reconèixer el present estat de coses i que hauria de considerar-se com criminal qualsevol temptativa d'un cop d'Estat contra el Govern. — Fabra.

Ordres als diplomàtics nord-americans

Washington, 17.—El secretari d'Estat, senyor Stimson, ha tramès instruccions als diplomàtics nord-americans acreditats al Perú, Bolívia i Argentina, ordenant-los que reprenguin les relacions diplomàtiques normals amb els Governs dels esmentats països. — Fabra.

L'Olimpiada de 1932

Los Angeles (Califòrnia), 17. — Trenta-cinc nacions han significat la seva intenció de participar als Jocs de la Dècima Olimpiada que tindrà lloc del 30 de juliol al 14 d'agost de 1932, segons es desprèn de l'informe tramès pel Comitè organitzador.

Aquestes acceptacions s'han rebut en resposta a la invitació que el darrer mes de febrer fou tramesa als Comitès Nacionals Olímpics perquè indiquessin a llurs respectives nacions la conveniència de participar en el dit event mundial. Al mateix temps, el Govern dels Estats Units va trametre des de Washington, D. C., comunicacions als governs de tots els països que regularment participen a les Olimpiades, insistint sobre les invitacions oficials.

L'interès universal vers els Jocs de la Dècima Olimpiada fou estimulat poderosament per l'informe que va rendir el Comitè organitzador en el recent Congrés Olímpic efectuat a Berlín. Aquest informe indicava que quasi totes les facilitats estan llestes per a la celebració dels Jocs, que consistiran de 135 events distints, que es descabdellaran durant setze dies i les seves nits.

El Comitè organitzador desitja fer saber al públic el seu profund agraïment per l'entusiasta acollida que ha rebut la seva invitació de part de tantes nacions, malgrat que encara falte molt de temps perquè s'arribi a la data assenyala per a la iniciació dels Jocs Olímpics. Aquesta anticipada aprovació, quasi dos anys abans que es portin a cap les competències, indica clarament el gran interès internacional en el moviment olímpic, i el Comitè organitzador tramet cartes especials d'aprovació a cada un dels Comitès Nacionals Olímpics.

Les víctimes de l'aire

Sidney, 17. — L'aviador Smith, que realitzava un vol d'assaig per a una prova que tenia el propòsit d'efectuar dintre poc, ha estat llançat de l'avió quan aquest volava a poca alçària, a 260 quilòmetres per hora.

El dissortat aviador caigué en un jardí i morí a l'acte.—Fabra.

Brest, 17. — Ha mort la vídua de l'almirall O'Neill, a conseqüència del disgust per la mort del seu fill, el tinent de navili Jordi O'Neill, en un accident d'aviació ocorregut darrerament a Orly.

Avui han estat enterrats mare i fill. — Fabra.

Descobriment d'una col·lecció d'autògrafs

Londres, 17. — En un castell del comtat de Devon, ha estat trobada una important col·lecció d'autògrafs dels segles XVI i XIX.

Hi ha en la valuosa col·lecció escrits de Danton i Robespierre i nombrosa correspondència sobre les relacions diplomàtiques d'Espanya, Holanda, França i Anglaterra, en temps de la reina Isabel. — Fabra.

El senyor Kellogg ha estat elegit membre del Tribunal de justícia internacional de La Haia

El Consell privat japonès aconsellarà la ratificació del Tractat naval de Londres

Guatemala, Noruega i Irlanda han entrat a formar part del Consell de la Societat de les Nacions. El projecte federatiu de Briand ha passat a un comitè d'estudi.

Han començat les obres d'ampliació del Reichstag, perquè hi càpiguen els 575 elegits

Els governs britànic i nord-americà reconeixen el govern nou de l'Argentina

Han estat suspesos diversos diaris desafectes al govern polonès

El govern de l'Uruguai ha trencat les relacions diplomàtiques amb el del Perú

SOCIETAT DE NACIONS

El projecte de Briand passa a un Comitè d'estudi

Ginebra, 17. — L'Assemblea de la Societat de Nacions ha aprovat per unanimitat una proposició de la delegació francesa per a la formació d'un Comitè d'estudi encarregat d'examinar les possibilitats de creació i funcionament d'una Federació europea. — Fabra.

Guatemala, Noruega i Irlanda formaran part del Consell

Ginebra, 17. — L'Assemblea de la Societat de Nacions ha procedit a l'elecció dels tres llocs vacants en el Consell de la Societat. Aquests tres llocs són els que tenien fins ara Cuba, el Canadà i Finlàndia.

Abans s'ha examinat una petició de Xina per a la seva reelecció en el Consell. El reglament exigeix que no es pot procedir a cap reelecció fins a tres anys després d'haver-se produït la vacant. Aquesta vacant de Xina es produí fa tres anys. En el cas de Xina es necessitaba, dones, una majoria de dos terços en lloc de la simple majoria. La proposició de Xina ha estat rebutjada per 27 vots entre 48 votants.

Després s'ha procedit a les eleccions per als tres llocs del Consell. L'escrutini ha donat els següents resultats:

Guatemala, 41 vots entre 52 votants.

Noruega, 38 vots.

Estat Lliure d'Irlanda, 36 vots.

Portugal només ha obtingut 30 vots.

Per conseqüent, Guatemala, Noruega i Irlanda formaran part del Consell de la Societat de Nacions durant tres anys.—Fabra.

Ginebra, 17. — La sessió inaugural del Consell de la S. de N. fou presidit pel senyor Zumeta, delegat de Venezuela, el qual donà la benvinguda als nous membres del Consell, que són: per Guatemala, el senyor Matos; per l'Estat lliure d'Irlanda, el senyor Ernest Blythe, i per Noruega el senyor Mowinckel.

Després de fixar el text de l'ordre del dia, el Consell ha acordat nomenar membres corresponents del Comitè Agrícola els senyors Cecili Bustamante, director de Contribucions directes d'El Salvador; Joan Josep Méndez, sots-director del Banc Nacional de Panamà, i Homayul Khan Sayah, sots-secretari del ministeri d'Hisenda de Pèrsia.

La pròxima reunió del Consell se celebrarà demà, a dos quarts de quatre de la tarda. — Fabra.

L'organització de les Comissions

Ginebra, 17. — La jornada d'avui ha transcorregut en la major calma i ha estat consagrada a l'organització interior de les grans Comissions.

La tercera Comissió, encarregada de tractar tot el que fa referència al problema del desarmament, i la qual està presidida pel senyor Politis, ha designat com a ponents el senyor Cobian, representant d'Espanya; el senyor Lange, de Noruega, i el senyor Matos, de Guatemala.

La Comissió ha acordat immediatament l'examen del projecte d'assistència financiera als Estats víctimes de l'agressió.

La quarta Comissió (pressupost) ha nomenat vice-president el senyor Mojoff, representant de Bulgària.

La cinquena Comissió, encarregada d'estudiar les qüestions socials, ha nomenat ponents els senyors Pernot, Mellor Rosselgren i Casares, representants de França, Suècia i Espanya, respectivament.—Fabra

EL TRACTAT DE LONDRES

El Consell Privat japonès aconsella la ratificació

Toquio, 17.—El Consell Privat ha decidit recomanar a l'emperador la ratificació del Tractat Naval.

De bona font s'assegura que l'oposició al Tractat Naval ha minvat en tal forma, que la sessió plenària del Consell Privat ha estat fixada per al dia 1 d'octubre. — Fabra.

LA SITUACIO A XINA

Les proposicions britàniques no satisfan el Govern de Nanquín

Nanquín, 17.— Hom creu saber que el Comitè xinès d'afers estrangers ha expressat la seva desilusió per les contra-ofertes britàniques amb referència a la qüestió de l'extraterritorialitat.

Sembla que les proposicions d'Anglaterra tendeixen a una abolició gradual de l'extraterritorialitat i a la institució de tribunals especials en els centres on els interessos britànics són importants. — Fabra.

La restitució de Weihaiwei

Weihaiwei (Xina), 17. — S'anuncia oficialment que aquesta plaça serà tornada a Xina en 1 d'octubre vinent. Els britànics han retirat tots els armaments però s'han deixat les instal·lacions que formaven l'antic arsenal.—Fabra.

LA REVOLUCIO PERUANA

El Govern uruguai trenca les relacions amb el del Perú

Nova York, 17. — Diuen de Montevideo que el Govern uruguai ha decidit rompre les relacions diplomàtiques amb les del Perú perquè aquest darrer ha declarat al ministre uruguai senyor Fosalba, persona no grata, per què donà asil al president Leguia i a alguns dels seus partidaris en l'edifici de la Legació, durant la darrera revolta. — Fabra.

LA DICTADURA A POLONIA

Censura i supressió de diaris desafectes al Govern

Varsòvia, 17. — Els desordres que es produïren en aquesta capital tingueren repercussions en tot el país, si bé a conseqüència d'una censura molt rigurosa es fa difícil saber amb exactitud la importància de l'ocorregut.

Segons els diaris no afectes al Govern, el nombre de ferits en aquestes manifestacions de protesta és de 43. Molts diaris d'oposició han estat suprimits. — Fabra.

La Música

NOTES OFICIOSES

REPRESA DE CLASSES A L'ORFEO CATALA

El dia 2 d'octubre seran represes a l'Orfeó Català les classes gratuïtes de solfeig, teoria de la música i vocalització, preparatòries per a ingressar al cor.

Poden matricular-se a les esmentades classes els nois de set a deu anys que reuneixen, a satisfacció del professor, les condicions necessàries.

Les hores d'inscripció són: de sis a set de la tarda, els dimarts i dijous de cada setmana.

Les senyoretes i els homes que aspirin a formar part de l'Orfeó han d'atendre's a les condicions especials que assenyala el reglament de la secció coral.

CASINO DE MASNOU

Avui, dijous, a les deu de la vetlla, se celebrarà un interessant recital de cançons catalanes i clàssiques a càrrec de la senyoreta Enriqueta Mas, acompanyada al piano pel professor N'Ezequiel Martín.

ORFEO BARCELONES

CONCERT A SANT GERVASI

En les festes majors de Sant Gervasi no hi manquen les notes artístiques i culturals. Entre els actes d'aquesta mena que han estat inclosos en els programes hi ha un interessant concert per l'Orfeó Barcelonès, que dirigeix el mestre Altisent, a la plaça de Frederic Solér. Tindrà lloc avui, dijous, a les deu del vespre.

Han estat escollides obres de diferents autors nacionals i estrangers i algunes seran acompanyades per la cobla Albert Martí.

Aquest conjunt orfeònic de nombre reduït, car les places són limitades, adquireix, sota la batuta del mestre Altisent, una justíssima execució d'obres i no dubtem que en aquesta nova ocasió palesarà com sempre el sentit artístic que el seu director ha sabut incutcar.

Els teatres

NOTES OFICIOSES

A partir del dia 20 del corrent a la secretaria del Conservatori del Liceu, de les deu a la una i de les quatre a les sis, queda oberta la matrícula. Les classes comencen el primer d'octubre.

NOU

Segueix el grandiós èxit de "El Pinar". Dissabte estrena de "Fuera de concurso", graciosíssim sainet líric.

L'èxit que des del dia de l'estrena i que van ja molts dies, aconseguí la preciosa comèdia lírica del mestre Alvarez Cantos "El Pinar", continua tots els dies i proporciona grans entrades a aquest popular teatre.

Per a dissabte l'empresa anuncia l'estrena del sainet líric en un acte i tres quadros, llibre d'A. Sanfeliz i música dels mestres Berdiel i Port, "Fuera de concurso", la interpretació de la qual estarà a càrrec de Blanca Asorey, Empar Sans, Empar Wieden, Pere Segura, Rudolf Blanca, Robert Ughetti, Marian Aznar i Miquel Arteaga.

PER LA PLACA IGNASI IGLESIES

A Sant Andreu s'ha organitzat un festival a profit de la placa commemorativa del naixement d'Ignasi Iglésies, per a col·locar-la a la casa on veié la llum primera l'eminent patrici i dramaturg.

El programa es descabdellarà al camp de la U. E. de Sant Andreu, el dia 23, a dos quarts de deu de la vetlla. Hi prendran part dues cobles, el chor La Violeta de Clavé, l'Institut Folklòric de Catalunya i les penyes Ras i Melé.

Donat el fi que es persegueix de recollir cabals per a l'esmentada placa, tot fa esperar que el festival serà un grandiós èxit.

L'ESTRENA DE "ROSALIA", D'AMADEU VIVES A SANTANDER HA OBTINGUT UN GRAN EXIT

Llegim a la premsa santanderina arribada ahir a la nostra ciutat que, l'obra dramàtica del gran compositor català Amadeu Vives, "Rosalia", adaptació castellana de l'obra del mateix autor, "Jo no sabia que el món era així", ha obtingut un gran èxit.

La companyia teatral de Carme Díaz n'ha fet una creació admirable. La crítica subratlla el gran sentit d'humanitat de l'obra d'Amadeu Vives dient que el genial autor català ha fet una obra on es viu un gran debat de passions humanes. Afegeix que "Rosalia" ha estat concebuda i executada amb un gran sentit de modernitat.

Amadeu Vives fou obsequiat amb un gran banquet organitzat per la Secció de Música de l'Ateneu de Santander al qual assistiren nombrosos artistes i intellectuals santanderins.

OLYMPIA

"Aida", per Làzaro.

L'inspirada partitura del genit musical Verdi ha estat l'obra escollida per Làzaro, com a primera de les sis úniques funcions que s'anuncien al superb coliseu de la Ronda.

De tothom es coneguda la colossal creació que el gran tenor fa del paper de "Radamés", i en la memòria de tota està la immensa interpretació que li donà al Palau Nacional de l'Exposició en data no llunyana.

El repartiment d'aquesta obra està confiat a artistes reputadíssims i que formaran digne "pendant" amb el nostre divo en els difícils concertants de què està plena l'obra: "Aida", la bellíssima soprano Carme Bau Bonaplata. "Tmuneris", la "Amonastro", Ricard Fuster i "Ramfis", J. Alzina.

"Misse en escene", chors, orquestra, cos de ball, comprimaris, etc., etc., del Gran Teatre del Liceu i tot dirigit pel mestre Francesc Ribes.

De manera que la inauguració d'aquesta temporada promet ésser un esdeveniment, puix que Làzaro, al cim de les seves facultats, ha descansat alguns dies perquè la seva privilegiada gola "fenomenal do sobrenatural" llueixi les seves fantàstiques notes i la seva veu que li ha donat profit i fama mundials.

Els Tribunals

DE L'AFER D'UN SOMATENISTA QUE VA FERIR UNA NOIA

Ha estat donada d'alta, després de 36 dies d'assistència, Rosa Otto, que fou ferida per disparament d'arma de foc estant al terrat del carrer de Córsega, pel qual delicte està processat el somatenista Joaquim Aldrich, que tirava als coloms d'un colomar veí.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Audiència Territorial

Sala primera. — Major quantia. — Matia Vrdú contra Casimir Carner.

Sala tercera. — Major quantia. — Joan Corti contra ignorats hereus de Ramon Freixanet.

Incident. — Ilnasi Coll contra Ramon Josep Bielsa.

Audiència provincial

Secció primera. — Audiència. — Dos oraels per furt i lesions contra Ricard Dasca i Maria Magrinyà.

Secció segona. — Concepció. — Un oral per estafa contra Manuel Mercader.

Diputació

CONVERSA AMB EL PRESIDENT

En sortir de la reunió de la Comissió Permanent, el senyor Maluquer i Viladot conversà breus moments amb els periodistes.

Fent referència a la lletra obrera del senyor Josep O. Guanyabens, manifestà que les gestions que li foren encomanades en la darrera reunió celebrada per tal de tractar de l'Estatut de Catalunya fa uns quants dies que les acabà amb l'entrevista que celebrà amb el senyor Roig i Bergadà, representant del partit liberal. El dia 3 del vinent mes d'octubre ha citat els que formen la ponència per tal de donar-los compte del resultat de les seves gestions i després es procedirà a la redacció de l'Estatut, del qual se'n faran proves impresses que seran trameses a tots els representants dels partits polítics perquè donguin llur parer.

També digué el senyor Maluquer que el dia 20 acaba el termini donat als qui han d'informar referent a l'Apèndix del Dret Català al Codi Civil Espanyol, i seguidament convocarà una reunió per tractar amb la Comissió respecte les indicacions rebudes.

Féu remarcar el senyor Maluquer que si ha tramès l'Apèndix al·ludit als Col·legis d'Advocats i a altres Corporacions, ho ha fet per deferència, puix que el Govern, quan el rebi, serà qui el trametrà als indicats pel seu estudi.

Referent a la reorganització del Cos de Mossos d'Esquadra va dir que s'han rebut de Capitania General nombroses sol·licitudes d'oficials de l'Exèrcit que volen ingressar en aquell Cos; sol·licitudes que han estat trameses al Registre.

EL NOU CAP DELS MOSSOS D'ESQUADRA

De Madrid confirmaren el nomenament per a cap del Cos de Mossos d'Esquadra del comandant de cavalleria senyor Ignasi de Bufalà i Ferrater, segons proposta de la Diputació.

Les Sardanes

ELS DIMARTS DE LA SARDANA

L'audició de sardanes anunciades per a ahir al vespre, i que havia de tenir lloc al carrer del a Diputació (entre Lléria i Bruc), se celebrarà aquesta nit. Anirà a càrrec de la cobla "Popular".

DARRERA HORA DE BARCELONA

BOXA AL "NUEVO MUNDO"

Monllor debuta en el professionalisme vencent a Ben Youssuf per k. o.

Heus ací el resultat de la reunió pugilística celebrada anit passada al "Nuevo Mundo":

La Plata vencé a Zanni per abandonament al quart round.

Boira-Safont, match nul.

Oller-Sablons, idem idem.

Molina vencé a Tarré per punts.

Blanch vencé a Rosselló per punts.

Monllor vencé a Ben Youssuf per k. o. al cinquè round.

El local era gairebé ple. Els primers combats mancaren d'interès. En el primer dels tres darrers, Tarré va perdre davant Molina, el qual demostrà més experiència que no pas ell. Tarré intentà col·locar el seu puny dret, però sols ho aconseguí amb eficàcia al primer round i al darrer; en la resta del combat fou sovint desbordat per Molina, el domini del qual en el cos a cos fou sempre marcadíssim; Tarré trobà ben poques vegades la manera de desfer-se de la pressió que damunt d'ell exercia el seu contrari; tret dels comptats bons drets al mentó que pluçà durant la lluita, sols pot dir-se a favor seu que resistí sense donar proves d'esgotament tota els sis rounds.

El combat Blanch-Rosselló fou interessant per la tenacitat demostrada pels dos contendents. El domini fou generalment de Blanch el qual al tercer round aconseguí un k. o. de tres segons. Però Rosselló, malgrat haver estat segons després amb eficàcia a la mandíbula, reprengué la lluita amb coratge i fins i tot arribà a plaçar abans d'acabar el combat algun cop que Blanch acusà clarament. El darrer aconseguí, no obstant, una victòria merecedíssima que recordà alguna de les obtingudes en els seus millors temps. Blanch sembla així mateix refet dels passats contratemps i disposat a donar molt de joc en la present temporada.

El sabadellenc Monllor en el seu debut com a professional lluí la boxa intel·ligent que li és peculiar i que coronà ahir amb un bell triomf per fora de combat. Portà tot el pes del combat. Quant a Ben Youssuf, fou anit més encaixador que mal, ara que, pel que toca a la resta, hom el va veure en general desentrenat i sense que desplegués en cap moment cap iniciativa.

CRITIAS

ELS ESPORTS

F U T B O L

Jugarà Zamora el gran p rtit Castella-Cata unya?

Segons un telegrama que han tramès des de Madrid, Zamora ha declarat que s'havia acordat la data del 5 d'octubre per al seu debut com a madrileny. I potser basats en aquestes declaracions ha circulat amb força insistència uns rumors que afirmen que Zamora no jugarà en el partit Castella-Catalunya, com fins ara s'havia cregut.

Zamora, però, en aquelles declaracions ha dit també que va a Barcelona a passar deu dies de vacances que els de Madrid li han donat. Això pot fer creure també, doncs, que Zamora trobant-se a Barcelona poc li ha de costar trencar aquestes vacances per debutar com a madrileny en el partit que dimecres vinent se celebrarà a Les Corts.

Sabem prou bé el caire benèfic que té aquest gran partit. I coneixem també prou bé els sentiments de Zamora per a no creure en aquells rumors.

El partit Castella-Catalunya és a benefici de la futura Mútua esportiva. Zamora n'ha estat sempre un ferm defensor d'aquest gran projecte. També és a benefici de la família del malaguanyat Gimeno, porter del Vilanova, que va trobar la mort defensant el seu ideal esportiu. Zamora, com a mestre de porters, no pot negar-se, doncs, a contribuir a l'èxit d'aquest benefici.

Per tots aquests conceptes i molts d'altres que no cal enumerar, hom pot desmentir aquells rumors que hem de qualificar de quelcom extravagants. Cal no conèixer Zamora, cal dubtar dels seus sentiments esportius per creure que ell pot mancar al partit Castella-Catalunya. Ell, defen ant la porta dels madrilenys per primera vegada, ens fa:à sentir l'emoció que és capaç de produir un Barcelona-Espanyol, final del campionat de Catalunya.

Zamora, per respecte al dissortat Gimeno i per companyonia a tots els jugadors que tant treballen per tal de crear la Mútua esportiva i fins pels sentiments humanitaris que pot desvetllar l'èsser el partit també a benefici de l'Asil de Sant Joan de Déu, no pot mancar en el gran partit Castella-Catalunya, que indubtablement ha de marcar una fita gloriosa per al futbol d'ambdues Federacions.—M.

* * *

Per la seva part la Federació Catalana de Futbol ha comunicat ja oficialment que el partit Centre-Catalunya, que se celebrarà dimecres vinent, festa de la Mercè, tindrà lloc al camp de Les Corts.

Segons notícies que fins a nosaltres han arribat, l'equip català ha estat ja designat en principi, si bé no pot encara donar-se com a definitiu fins al dilluns vinent, quan els directius de la Federació hagin vist jugar els partits de campionat que estan fixats per al diumenge que ve, i per tant hauran pogut constatar l'estat i forma dels jugadors pre-seleccionats.

Dilluns vinent també es coneixerà la formació de l'equip de la regió Centre. Donada la finalitat benèfica del partit, que com és sabut serà dedicat a la Mútua de jugadors catalans, els pobrets esguerrats de l'Asil de Sant Joan de Déu i família del dissortat porter de l'Associació d'Alumnes Obrers de Vilanova i Geltrú, Emili Gimeno, al qual un fatal accident fortuit llevà la vida en un dels nostres camps de joc, podem gairebé assegurar que l'entusiasta esportman Ricard Zamora voldrà prestar la seva col·laboració defensant el marc de l'equip castellà i contribuirà així a augmentar encara l'interès vivíssim del partit.

Pròximament es despatxaran les entrades i scients d'aquest encontre, podent-se passar des d'ara els encàrrecs a les oficines dels clubs de primera categoria, Federació Catalana de Futbol As ociació i Centre de localitats de la plaça de Catalunya.

D'INTERES PER ALS CLUBS

Recordem als Clubs que encara no ho han fet, la conveniència de trametre'ns urs carnets de premsa per facilitar l'accés al camp, mb ocasió dels partits de campionat que han de jugar.

ELS PARTITS DELS CAMPIONATS DE CATALUNYA

Com ja saben els nostres lectors, diumenge que ve començarà a jugar-se el Campionat de Catalunya de primera categoria.

Per a la primera jornada, hi ha assenyalats els següents partits:

Barcelona — Sabadell.
Europa — Badalona.
Júpiter — Espanyol.

Aquest darrer partit havia de celebrar-se al camp de l'Espanyol, però s'ha convingut celebrar-lo al camp del Júpiter, per no tenir encara l'Espanyol el seu camp en condicions.

SEGONA CATEGORIA PREFERENT

Partits per a diumenge

A BARCELONA:
Sans - Gimnàstic.
Martinenc - Sant Andreu.
Gràcia - Manresa.
Horta - A. Obrers.

A GRANOLLERS::
Granollers - Atlètic.

A TERRASSA:
Terrassa - Pa'afrugell.

A VILAFRANCA: : ;
Vilafranca - Santboià.

ELS JUGADORS DE L'ESPANYOL QUE RENOVEN LA FITXA

Retallem del nostre col·lega "La Noche", d'ahir:

"Parece ser que los jugadores del Español vuelven de su primitiva decisión de no renovar su ficha, y ya de acuerdo con el citado club ingresan de nuevo dispuestos a defender sus colores.

Falta solamente Padrón, quien persiste en su actitud negándose a firmar. Pero el Español confía en que cuando se de cuenta el jugador internacional de que tendrá que estar dos años sin cobrar y que no podrá jugar ni un solo partido durante este espacio de tiempo, dependrá su actitud y estampará las correspondientes siete firmas en los contratos, ficha y licencia."

ACORDS DE LA FEDERACIO

El Consell directiu de la Federació Catalana de Futbol Associació, en la reunió celebrada el dia 16 d'aquest mes, després d'aprovar l'acta de la reunió anterior, va prendre els següents acords:

1. — Prendre nota de les respostes dels clubs rebudes fins a la data, donant la seva opinió al projecte de Mútua Esportiva.

2. — Atenent una demanda de la U. E. d'Arenys de Mar, admetre el reingrés del dit cercle a la Federació Catalana.

3. — Prendre nota del contingut d'una comunicació del Col·legi d'Arbitres donant compte de la suspensió dels rbitres senyor Bribian, Llorenç i Bru, àrbitre i liniers del partit oficial Santboià-Granollers.

4. — Tenint en compte que, segons certificacions oficials que obren en poder de la Federació Catalana, el jugador senyor Ramon Bonfill no habita a Palafrugell, de conformitat amb les prescripcions reglamentàries, revocar l'anterior acord declarant inscrit el dit equipier al Palafrugell F. C., i validar la inscripció d'aquest amb caràcter professional a favor del C. D. Júpiter.

5. — Cursar a la Reial Federació Espanyola de Futbol, degudament informada, les apel·lacions dels clubs C. E. Manresa i C. E. Sabadell, al fall d'aquest Consell directiu, declarant ben inscrit el jugador Pere Martí, procedent del C. E. Manresa, al C. D. Júpiter.

6. — Traslladar a la Reial Federació Espanyola de Futbol les denúncies del Granollers S. C. contra el seu jugador A. Muñoz.

7. — Examinada la duplicitat de llicències del jugador professional senyor Llorenç Santillana, validar la inscripció a favor del Terrassa F. C. i, a més d'imposar-li la penyora corresponent per duplicitat de llicències, condemnar el dit jugador a retornar a la U. E. de Sans la quantitat que va rebre en signar la seva llicència.

8. — Celebrar al camp del F. C. Barcelona el partit de seleccions Centre-Catalunya, que tindrà lloc el dia 24 d'aquest mes, efectuant el dia 22 una nova reunió d'aquest Consell directiu per tal de confeccionar l'equip definitiu que representarà a Catalunya.

17 de setembre de 1930.

EL CAMPIONAT COMERCIAL (Amateurs)

Dissabte. Studebaker Club, 1. - A. D. Gramòfon, 1.
Petromax, 1. - Mas Bagà, 4.
Diumenge. Ebre S. C., 5. - A. F. Barato, 1.
C. D. Siglo, 3. - Material F. C., 0.
Penya Casajoana, 1. - Jorba F. C., 0.
Ford F. C., 2. - S. A. E. S. A., 3.
Dissabte. Olímpic Club-Cinzano Club, camp del Barcelona.
P. C. P.-Gramòfon (selecció), camp del Catalunya de Les Corts.
A. D. Telefònica-S. C. Petromax, camp del Batlló.
Mas Bagà F. C.-F. C. Blai, camp del Fortpienc.
Studebaer Club-F. A. M. A., camp del Gràcia.
Tots aquests partits tindràn lloc a les quatre de la tarda.
Diumenge. S. A. E. S. A.-Equitativa Ibèrica, camp del Fortpienc, a les onze.
D. H.-Aiglon F. C., camp del Fortpienc, a les nou.
Rocalla C. D.-Montplet S. C., camp del Gramòfon.
S. D. S. A. Cros-Ebre S. C., camp del Cros, a les nou.
C. E. Jorba-A. F. Barato, camp de l'Ebre, a les onze.
Penya Casajoana-C. D. Siglo, camp del Sagrerenc, a les nou.

El futbol amateur

F. C. Barceloneta, 2. - Penya Boqueria, 0

A l'antic camp de l'Europa, diumenge, ales quatre de la tarda, es va jugar un interessant encontre a benefici dels dos clubs. Es disputà una magnífica copa donatiu d'uns quants entusiastes.

Sota les ordres de l'aficionat senyor Alfons Monrós, es varen arrenglerar els equips de la manera següent.

Penya Boqueria: Espriu, Domingo, Vila, Pérez, Forner, Moltó, Izquierdo, Navarro, Peiró, Vilapiana i Salom.

F. C. Barceloneta: Bosch, Tomàs, Garriga, Vicents, Fresno, Sauch, Ors, Sala, Guillem, Cervantes i Oller.

En iniciar-se el partit va tirar el kick-off, la gentil senyoreta Mercè Tanen, que fou obsequiada amb un magnífic ram de flors pel capità del Barceloneta senyor Garriga.

Als vint-i-cinc minuts de joc, per mitjà de Guillerm, avant-centre del Barceloneta, es va marcar el primer gol.

Als trenta minuts de la segona part el Barceloneta es reformà en la victòria per mitjà d'un segon gol obra de Cervantes.

AL POBLE NOU

Per a celebrar la Festa Major del Poble Nou, la Secció Esportiva del Centre Moral; celebrarà, el dia 21, els següents partits de futbol al camp de la U. E. Poble Nou, a les set del matí.

Es disputarà una magnífica copa donatiu de la casa "Turró i Valls" entre el tercer equip del Centre i la Joventut Atlètica, a les onze del matí, el primer equip del Centre lluitarà contra l'Olímpic Ameter, a fi de donar més relleu i interès al dit encontre la Secció Esportiva del Centre fa ofrena d'una formosa copa a qui resulti vencedor.

B O X A

ELS AMATEURS CATALANS QUE BOXARAN A ALEMANYA

Pes mosca: Jiménez, del Catalunya, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Pes gall: Arias, del Palace, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Pes ploma: Llibre, del Palace, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Pes lleuger: Rich, de Girona, actual campió d'Espanya.

Pes welter: Maciá, del Palace, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Pes mitjà: Torres, del Firpo, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Pes mig fort: Jordà, del Puching.

Pes fort: Giralt, del Palace, actual campió de Catalunya i d'Espanya.

Acompanyen l'equip el doctor Climent, vocal de la Federació Espanyola, com a delegat, i el senyor Parent, com a entrenador i curador de l'equip.

Els esmentats pugilistes han de boxar contra els equips representants de Munic i Nuremberg.

MORACHINI HA MORT

Ahir morí a Marsella, a consequència d'un atemptat de què, junt amb un germà seu, havia estat víctima la nit anterior, l'ex-campió de França dels pesos mosca Francesc Morachini.

HA ESTAT SIGNAT EL MATCH GIRONES-TASSIN

De tornada de París, Antoni Artero, manager de Gironès, ha fet públic que havia signat un match entre el seu poulain i el francès Tassin per al Campionat d'Europa dels pesos ploma. E el contracte s'estimula que l'encontre pot celebrar-se a Copenhaguen o a Barcelona. París resta descartat.

No cap gairebé dubtar que l'encontre es disputarà a la nostra ciutat, car no és probable que a Copenhaguen pugui desvetllar més interès que a Barcelona, tractant-se de dos pugilistes forasters per als darrers.

VARIA

Dare Shade ha arribat a París. Boxarà a Londres el pròxim dia 27, contra Len Harvey. El vencedor d'aquest match, si es confirma el que diuen els diaris francesos, serà acarat a Mikey Walker per al Campionat mundial dels pesos mitjà.

— Dikson, de tornada dels Estats Units, ha declarat, entre altres coses, que e nels combats organitzats per ell no hi haurà cops baixos, car per contracta obligarà tots els pugilistes a usar un protector especial que anulla els efectes del cop esmentat. Si un boxador — ha dit —, fundant-se en els reglaments vigents a Europa, abandona el combat després d'haver estat colpit irregularment, el suprimiré per sempre més de les meves llistes d'homes a contractar.

— Abans d'ahir, a París, Defer, ex-campió de França dels pesos ploma, resultà batut per Locatelli.

— Diuen de Nova York que Rocco resultà batut per punts per Dare Kunt.

— De la mateixa capital comuniquen que la U. B. A. ha declarat que el que resulti vencedor del match Stribling-Carnera serà reconegut challenger de Schmeling per al títol mundial.

DISSABTE AL LUNA PARK

Dissabte vinent, a la nit, tindrà lloc al Luna-Park una interessant vetllada de boxa amateur, en la qual els boxadors que hi prenen part són tots una selecció dels vencedors de les lluites que fins avui han vingut disputant-se a la popular pista.

El poc temps que mànca ,ielsmolts combats celebrats, significa per a la comissió organitzadora del Club Esportiu Dissa un gran contratemps, però que ha procurat vèncer amb el fi de donar a l'afició una bona vetllada, vetllada de la qual és garantia el combat final, en el qual Viviano, del Palace ha d'encarar-se amb Santandreu, del Club Abella. Santandreu, que fins avui porta totes les lluites guanyades, no deixarà que Viviano el guanyi fàcilment; així és que l'ídol de la Barceloneta, si no vol ésser vençut per primera vegada haurà d'emprar-se a fons des de bon començament.

Oportunament donarem a conèixer la resta del programa, que presenta interès esportiu, ensemb que els noms dels clubs Palace, Abella, Poblet, Puching, Diana i Ring Club de Gràcia, que posaran llurs millors homes en la lluita.

N A T A C I Ó

DE LA TRAVESSIA DEL PORT DE BARCELONA (21 de setembre)

L'èxit de participants a la V Travessia està assegurat. Més encara, el rècord d'inscrits ha estat batut. La xifra de 550 que havia arribat la IV Travessia ha estat superat, i diumenge vinent 653 nedadors i 13 nedadores es llançaran des del marell en busca de la victòria.

Un detall que diu molt a favor de la propaganda que en esport de la natació exerceix la Travessia del Port és el que consten inscrites tretze senyoretes, entre elles la campioniss ma Maria Aumacelles.

El primer any que s'institui aquesta categoria, una sola senyoreta va prendre la sortida. A l'any vinent foren cinc. I en el present el rècord és també batut de llarg, ja que seran tretze les "Tritones" que donant un gran exemple d'entusiasme per l'esport de la natació es llançaran a l'aigua per a efectuar la V Travessia.

Els millors nedadors de fons consten inscrits.

En primer lloc Ramon Artigues, de l'Atlètic, que aprofitant la seva gran forma actual tractarà d'aconseguir una nova citòria.

Celedoni Fernàndez, del Barceloneta, també prendrà la sortida. Aquest ha d'ésser un seriós adversari de l'Artigues.

Palatxí, Segalà, Zvuller, Arranz, etcètera, del C. N. Barcelona, seran seriosos aspirants als primers llocs.

Per la seva part el C. N. Atlètic, organitzador de la prova, ha inscrit, a més de l'Artigues, els seus entusiastes defensors Bernal, Domingo, Sierra, Mateu, etc.

En el moment de tancar-se la inscripció encara no s'ha rebut la del C. N. Tarragona, on hi ha l'excellent nedador Ricomà.

La lluita per a la classificació de cinc nedadors promet ésser aferrissada, puix que les forces entre el Barcelona i l'Atlètic estan anivellades.

Per a l'adjudicació definitiva del nreuat Trofeu Duran l'Atlètic i el Barcelona han efectuat un màxim esforç.

El Barcelona ha inscrit 248 nedadors, i l'Atlètic per la seva part 190.

FESTIVALS INTERNACIONALS

CERCLE NAGEURS DE MARSELLA CONTRA C. N. BARCELONA

Són esperats amb especial interès els festivals que la Federació Catalana de Natació Amateur, d'acord amb el Club de Natació Barcelona preparen per als dies 23 i 25 d'aquest mes, a la nit, a la formosa piscina de l'Escullera de Llevant.

Els continuats desigs manifestats per molts incondicionals de la natació, de veure represos en l'excellent marc que ofereix la piscina del Club de Natació Barcelona, els grans encontres internacionals, quedaran complits amb la presentació dels marsellesos i del seu equip femení complet, després de sis anys de no haver-nos visitat.

Es de celebrar l'encert dels dirigents de la natació local, en decidir-se a celebrar aquests festivals a la piscina del Club Natació Barcelona.

A la de Montjuic, malgrat de la seva més gran cabuda, no és oportú celebrar, en l'època actual, festivals de nit, majorment amb el precedent de l'any passat.

L'equip marsellès pels següents notables nedadors i water-polistes:

J. B. Grimaldi, campió de França, 400 metres mar. 1929, recordman del litoral francès 100 metres lliure. Juga d'extrem esquerra.

F. Tisson, internacional i ex-campió de França, recordman del litoral dels 200 metres lliure. Mig, eix de l'equip, del qual és capità.

L. Navarra, recordman 100 metres esquena, i al mateix temps és considerat l'home més ràpid de l'equip en "crawl". Davanter centre i seleccionat en diverses ocasions.

J. Nathan, excellent nedador de braça, recordman del litoral.

J. Grange, porter de l'equip, seleccionat regional, dotat d'excellent blocatge. Bon element en les carreres de relleus.

F. Grimaldi, actual campió de França de la Marina, veloç nedador que actua amb gran encert en el lloc de defensa dreta de l'equip.

R. Barutaud, seleccionat regional, que juga de defensa dreta.

Mergui, notable nedador que domina tots els estils; juga de davanter dreta, en el qual lloc demostra una gran classe, especialment per la seva desconcertant varietat de joc.

Referent a l'equip femení, el formen la campiona de França de fons, Mlle. Mahieux, la gran vencedora en la seva categoria de la recent Travessia de París, acompanyada de les senyoretes Baroni, Pisani, Telli, Max i, si és possible, Mlle. Poupon, la gran campiona de braça.

La vaga del ram de construcció

EL TERCER DIA DE LA VAGA

La situació segui ahir essent la mateixa que els dies anteriors, quant als edificis en construcció, en els quals persistí la vaga. Els obrers tampoc abandonaren la seva actitud pacífica, i no es registrà cap incident greu. El local del Sindicat Únic de l'esmentat ram presentava ahir al matí la mateixa animació que dies anteriors. A la rasa del carrer d'Aragó continuen treballant els esquirols. Per tal d'impedir que alguin objecte de coaccions, davant de la rasa patrullen forces de la benemèrita.

El general Despujols, a migdia, digué que l'estat de la vaga seguia sense canvis sensibles. Se m'ha parlat d'algunes coaccions — digué — però d'una manera vaga, sense precisar, i aquesta manca d'elements concrets fa que no s'hagin imposat sancions als suposats coaccionadors.

L'ALCALDE I EL GOVERNADOR PARLEN SOBRE LA RECOLLIDA D'ESCOMBRARIES

Ahir al migdia, tornà a estar al Govern civil, i celebrà una conferència amb el general Despujol l'alcalde senyor comte de Güell.

En rebre el general Despujol als periodistes aquests li preguntaren si la visita de l'alcalde estava relacionada amb el nou aspecte que havia pres la vaga, respecte a la no recollida d'escombraries i neteja dels carrers, i contestà aquell que, efectivament, s'havien ocupat de la dita qüestió.

Afegí resoltament, que avui, el servei de neteja i recollida d'escombraries, es farà d'una manera completa. Es negà a ésser més explícit, tot ratificant-se en això dit.

"SOLIDARIDAD OBRERA" SUSPESA

El repòrter representant d'"El Sol", féu observar ahir al governador que "Solidaridad Obrera" es referia altre cop a la versió donada per aquell diari madrileny pel que fa a les declaracions del governador.

El governador, tot treient importància a l'afer, i després de llegir per uns moments el text de "Solidaridad Obrera", digué que havia decretat la suspensió d'aquest diari, per temps indefinit, per haver mancat a les ordres terminants donades sobre censura de premsa, és a dir, que s'ha publicat sense haver sotmès prèviament les galerades a la censura.

Ahir havia imposat 1.000 pessetes de penyora a "Solidaridad Obrera", i l'havia avisat molt seriosament. A despit d'això ha reincidit en tal forma — diu — que m'he decidit a suspendre'l.

EL CRITERI DEL GOVERNADOR SOBRE LA VAGA

El governador civil, a preguntes dels periodistes, manifestà ahir a migdia que ja tenia format el seu criteri sobre la vaga, així com sobre l'extensió i el desenllaç que aquesta pot tenir. Criteri — fegí — que no crec convenient exposar en aquests moments per semblar-me prematur fer-ho.

TE AMPLIS PODERS I FACULTATS DEL GOVERN

Al vespre, el general Despujol digué que el Govern estava dicidit a què la vaga se solucionés i per aconseguir aquest objecte l'havia revestit d'amplis poders i facultats, i li facilitaria tots els mitjans necessaris per a assolir aquell objecte.

DESITJA QUE NO HI HAGIN VENCEDORS NI VENÇUTS

Veuré amb gust tota temptativa que es faci per arribar a un acord, fàci-la qui la faci, perquè el que desitjo és que s'acabi la vaga sense que hi hagi vencedors ni vençuts.

AVUI ARRIBEN 150 GUARDIES CIVILS MES

El governador ha demanat 150 guàrdies civils més per a poder atendre millor el servei de protecció del treball. Arribaran avui.

LA REDACCIÓ DE "SOLIDARIDAD OBRERA" DETINGUDA

Ahir a la tarda foren detinguts tots els redactors de "Solidaridad Obrera", [illegible] i altres persones que en aquell moment es trobaven a la redacció i que no hi tenien res que veure.

Preguntat el governador si aquestes darreres persones serien alliberades, digué que no.

Preguntat sobre si passaven a la presó en qualitat de presos governatius, digué que sí, que ara ja no lliura cap detingut al jutge, sinó que se'ls queda a la seva disposició.

Preguntat si entre els detinguts hi havia algun membre del Comité de vaga, el governador compulsà la llista dels detinguts i la del Comité de vaga i digué que no.

CONFERENCIES

Ahir visitaren el governador, entre altres, el tinent coronel cap interi del 21 terç de la guàrdia civil, senyor Ureta, per tal de canviar impressions i rebre instruccions sobre el servei d'ordre públic en relació amb la vaga.

També el visitaren els senyors Alvarez de la Campa i Pich i Pont.

AVUI ES PRESTARA NORMALMENT EL SERVEI DE NETEJA

Si bé el contracte dels serveis de neteja pública i domiciliària de Barcelona està concertat entre l'Ajuntament i el Foment d'Obres i Construccions, no és de témer que la vaga que ahir secundaren els obrers que treuen al seu càrrec el servei de neteja pública s'estengui al servei domiciliari de recollida d'escombraries. Aquest servei va a càrrec dels patrons escombriaires de Barcelona reunits en Cooperativa i per tant actuen independentment del Foment, amb el qual no tenen altra relació que l'originada per a contractes que l'esmentada empresa té concertats amb cada un dels patrons escombriaires.

Aquesta situació d'independència permet en les circumstàncies actuals poder assegurar la recollida normal de les escombraries i per tant evitar les greus molèsties que existirien si aquest servei anés a càrrec del Foment, ara que tots els serveis d'aquesta empresa han quedat paralitzats a conseqüència del conflicte existent amb els seus obrers.

En aquest sentit visitaren anit passada l'alcalde, amb el qual s'entretingueren uns quants minuts.

Per altra part es diu que els vaguistes han promès de respectar el lliure exercici d'aquest servei, informats que no guarda cap relació amb l'empresa Foment d'Obres i Construccions.

L'ALCALDE AL GOVERN CIVIL

Ahir el comte de Güell va tornar a anar al Govern civil, segurament a parlar-li d'aquest ahir, puix que acabava de rebre la visita dels escombriaires, que li explicaren llur relació — o millor dit no relació — amb el Foment d'Obres i Construccions.

UN DETINGUT PER COACCIÓ

Ahir al matí fou conduit al jutjat de guàrdia Pere Esteller, acusat per dos individus del Sindicat Lliure, vocals del Comité Paritari de uns tres de cases, d'haver-los coaccionat en unió d'altres que fugiren, perquè no treballessin en una casa del carrer del Peu de la Creu.

El detingut, que és vaguista, nega haver fet coacció.

ELS AGRESSORS DEL SINDICAT LLIURE ALLIBERATS PROVISIONALMENT

Per haver prestat la fiança metàl·lica de 1.000 pessetes que els fou assenyalada, han estat alliberats provisionalment Miquel Serra i Joan Gascón, pertanyents al Sindicat Lliure, que agrediren els dependents de "La Badalonesa".

REUNIO AL SINDICAT DE LLUM I FORÇA (Gas i elecricitat)

Aquest Sindicat recomana a tots els seus companys afiliats que s'abstinguin de cessar en el treball sense autorització o a requeriments dels delegats de llurs respectives Seccions.

DETINGUTS PER COACCIONS

Al jutjat de guàrdia foren portats els obrers vaguistes Miquel Amate, Anselm Clemente, Antoni Montull i Josep Borgonyos, acusats d'haver efectuat coaccions a un carro de la neteja pública al carrer del Bruc, cantonada al de Casp.

A SANTA COLOMA

Incidents entre els vaguistes d'una fàbrica de teixits

També ingressaren als calabossos del jutjat de guàrdia Vicenta Pérez, Avelina Vallespir i Francesca Moliner, acusades d'haver exercit coaccions a dues obreres de la fàbrica Palanca, Marcet i Bundo, establerta al raval de Santa Coloma de Gramanet.

En la dita fàbrica, que és de teixits, es troben en vaga les obreres des de fa alguns mesos i solament n'hi treballen dues.

Ahir a la tarda es presentà un grup de cinquanta dones amb la intenció que deixessin aquelles el treball, però foren detingudes les tres abans esmentades i una altra anomenada Josefa Zapater, la qual quedà en llibertat per criar un fill de pocs mesos.

LA VAGA A BLANES DE LA S. A. F. A.

Els obrers de la S. A. F. A. han presentat les bases següents:

Primera. Reconeixement de la secció d'obrera S. A. F. A., secció Sindicat Únic de Treballadors de Blanes.

Segona. — Setmana de quarantavuit hores. Les dues primeres hores després de la jornada tindran un augment del 20 per 100; la resta un augment del 50 per 100. Els diumenges, augment del 100 per 100.

Tercera. — Supressió de les dotze hores del diumenge.

Quarta. — Salaris de la secció de filatures: fiadors, recollidors, engreixadors, mecànics, purgadors i rentatge, a deu pessetes diàries i augment de cinquanta cèntims el torn de nit.

Secció de fabricació, salaris de dos pessetes diàries cada obrer i un augment de cinquanta cèntims per torn de nit.

Seccions de blanqueig, cabdellar i calderes, deu pessetes diàries cada obrer.

Filatura, oficials, augment de dues pessetes i peons i ajudants deu pessetes.

Pintors, higiene, transports, dos pessetes.

Tallers, mecànics i fusteria, augment de dues pessetes.

De no arranjar-se aquesta vaga dintre poc, hi ha el perill que les bombes que treballen les viscoses s'hagin de desmuntar per a neteiar-les, i aleshores triguaria algunes setmanes a reprendre's el treball. Aleshores la vaga seria total, resolint a 740 obrers de tots dos sexes.

LA VAGA A LLEIDA

La vaga dels manobres del ram de construcció continuà ahir en el mateix estat, sense que s'hagués registrat cap incident.

Els paletes es presentaren al treball, i haguéren d'abandonar la feina per manca de manobres.

Ahir tingueren reunió els vaguistes, i acordaren persistir en llurs pretensions fins al dia 22 de l'actual, esperant la resolució dels patrons.

LA VAGA DELS PINTORS A SABADELL

A Sabadell s'esperava amb molta expectació la reunió que havia de celebrar la Secció d'Obrera Pintora del Ram de la Construcció.

Persisteix la idea d'anar a la vaga general del ram el dia 22, si no són acceptades les bases del treball que han estat presentades als patrons.

C I C L I S M E

LES PROVES DELS 100 Km. DE L'ESPORT CICLISTA CATALA

Aquesta entitat diumenge vinent, dia 21, efectuarà la prova oficial dels 100 km. reservada únicament per als socis de l'entitat. El circuit serà el següent: sortida del Bar Làzaro, carrer de Pere IV, núm. 405, a les sis del matí, per Sant Adrià, Santa Coloma de Gramanet, Sant Fost de Capcentelles, Montornès i Vilanova de la Roca, Granollers, Cardedeu, Llinàs, Sant Celoni i tornant pel mateix camí al punt de sortida.

Primer premi, medalla de plata daurada; segon premi, medalla de plata; tercer premi, medalla de vermeill i diplomes de primera, segona i tercera, segons el temps invertit, menys de quatre hores i mitja, cinc i mitja o sis i mitja.

EL CAMPIONAT DEL POBLE NOU

L'Agrupació Ciclista Poble Nou celebrarà diumenge vinent, dia 21, la carrera IV Campionat de Poble Nou. Tot just oberta la inscripció ja comptà amb un bon nombre de corredors inscrits, puix que ultra el corresponent equip que presenta la mateixa Agrupació té inscrit un equip de deu corredors de l'A. C. Sant justenca. A més, Pere Sant, de Sabadell, el formidable corredor que a la primera etapa de la Volta es va classificar segon i que espera aquesta carrera per treure's l'espina.

El circuit és: Poble Nou, Sant Adrià, Santa Coloma, Montcada, Sardanyola, Sant Cugat, Rubí, Terrassa, Castellar, Sentmenat, Granollers, La Roca, coll de Parpers, Argentona, Vilassar, Premià, Montgat, Badalona, Sant Adrià, Poble Nou. Total, 115 km.

Els premis són:

Classificació general: 1. 125 ptes.; 2. 75 ptes.; 3. 50 ptes; 4. 30 ptes.; 5. 25 ptes; 6. 20 ptes; 7. 15 ptes.; 8. 10 ptes.

Classificació per terceres categories i neòfits: 1. 40 ptes i copa; 2. 30 pessetes; 3. 25 ptes.; 4. 20 ptes; 5. 15 pessetes; 6. 10 ptes.

Classificació social: 1. 25 ptes.; 2. 20 ptes.; 3. 10 ptes.; 4. 5 ptes.

Copa i títol de campió del Poble Nou al primer classificat que r sideixi almenys dos anys a la barriada.

Copa per equips de cinc corredors millor classificats.

Per a inscriure's, Wad-Ras, 208, i Marian Aguiló, 56.

PILOTA BASCA

INAUGURACIO DE LA TEMPORADA AL FRONTO NOVETATS

Dissabte a la nit tindrà lloc la inauguració oficial de la temporada al Frontó Novetats. Per a aquesta data, Chiquito de Vergara ha format una combinació entre els millors pilotaris que formen el quadro. No cal dir que l'expectació arribarà al grau màxim, i una vegada més a les guixetes del Frontó s'hi veurà el retolet de "acabades les entrades". Llàstima que, amb motiu de la vaga del ram de construcció, quedaran alguns detalls d'ornamentació per acabar. Així i tot, tenint en compte que de res priven, considerem un encert que l'empresa d'inaugurar dissabte vinent, ja que són molts els aficionats que ho esperen amb ànsia.—OROMI.

Hockey sobre patins

AL MARICEL PARK

Afi que el públic pugui quedar ben assabentat del que és l'hockey sobre patins, per a poder després jutjar la vàlua dels equips que prendran part al pròxim Campionat, la Federació Catalana d'Hockey sobre patins ha acordat celebrar, abans que aquests comencin, un cert nombre de partides, per tal que tothom, si no un dia un altre, puguin veure alguna manifestació d'aquest esport i conèixer la seva bellesa i emoció.

El primer d'aquests partits se celebrarà avui, a les deu de la nit, a la pista del Maricel, S. C. (Maricel-Park). Serà el partit revenja entre els dos equips que inauguraren la pista, i per llur qualitat hom pot esperar una emocionant lluita.

Els equips s'arrengleraran de la manera següent:

E. C. Catalunya (campió de Catalunya): Masiques, Ciascà II, Ciascà I, Barroso i Casals.

Selecció: Ferrer, Pironti E., Labastida, Flores, Cabeza.

Arbitre, el senyor Aymerich. Linesmens, Vidiella i Rancé.

T. S. F.

Consultori de Ràdio

A. M.-SANT FELIU DE LLOBREGAT. — Per augmentar la selectivitat del vostre aparell sense ferne un de nou, en l'article que sortirà potser avui mateix trobareu el remei complet. Els sorolls a què us referiu, la major part provenen de l'emissora comercial del Prat de Llobregat, que interfereix almenys en cinc llocs diferents en les ondes de 200-600 metres. Es un veritable abús que mentre la radiodifusió no estigui ben reglamentada no hi ha res a fer. Jo m'he queixat en diversos articles dels sorolls i interferències d'aquesta emissora, i com si els digués Llúcià; no es donen per entesos i continuen molestant a tothom sense que hi tinguin cap dret i sense que les autoritats els posin a rotllo. Ja veieu, doncs, com la resposta és breu, i desgraciadament sols pot millorar la selectivitat, que ja és quelcom, però res més.

J. M. R.-MONTGAT.—Per les noves que vaig rebent dels aficionats, a menys de trobar un cristall de carborundum molt escollit, és difícil de sortir airós de l'aparell que dieu. Si no esteu del tot satisfet del vostre receptor de galena, el muntatge publicat el 15 d'agost, proppassat us donarà satisfacció. En l'aparell esmentat no teniu necessitat de posar-hi el filtre. No tinc notícies de la llargada d'onda ni de les hores de les emissores que demaneu.

ALFONS GARCIA.-BARCELONA. — La pregunta que feu us la respondrà millor que jo la ca a Philips mateixa, a la qual podeu telefonar, en la seguretat que us atendrà. El seu número és 33016, puix que ha canviat de lloc i encara no és a la nova llista.

J. M. SOLER.-CIUTAT.—L'altaveu Cema podeu collocar-lo amb tota seguretat sense que l'aparell en pateixi per res.

J. A.-SANT QUIRZE DE SAFAJA. — El sistema que demaneu per enxufar un aparell de corrent alterna al corrent continu, no us aconsello que el feu vós mateix, sinó que l'encarregueu a una casa especialitzada en Ràdio. Del contrari us exposeu a fer una avaria greu en l'aparell. El cost no és pas excessiu, però la transformació requereix una certa cura.

PERE COLOMER.-OLOT.—Faré d'aquí a pocs dies un article sobre la transformació que demaneu; és fàcil d'obtenir amb una mica de cuidado.

UN GALENISTA DE QUOTA.—El tot de l'èxit del muntatge està en la qualitat del carborundum, per les notícies que en tinc, puix que hi ha solament un tant per cent petit que n'està satisfet. Cal detectar en carborundum, perquè en galena es millora molt poc i també depen dels cristalls utilitzats. Jo crec, doncs, que la solució, si bé existeix, és quelcom difícil d'aconseguir. La recepció d'E. A. J. 15 no la millorarieu allargant l'antena?

LLUIS BARTOMEU.-ST. ANDREU. — L'aparell a què us refiu no es troba en el comerç; de totes maneres no és difícil de construir.

JOAN DANSA.-RUBI.—La data que demaneu és del 31 d'agost proppassat.

PERE PALOM.-CIUTAT.—L'esquema a què us referiu correspon al número del 15 d'agost proppassat.

ENRIC CALVET

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO, EAJ-15 (251 m.)

De les 11'15 a les 13, i de les 16 a les 17'30. Discos selectes de fonògraf. Noticiari de l'Associació.

UNION RADIO BARCELONA, EAJ-1 (345 m.)

11.00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica ràdiotelegràfica per a les línies aèries.

13.00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Camino de Triana", pas doble, Arom "Embajadores", xotis, F. Trull; "Dialogue amoureux", vals serenata, J. Dotres Vila; "Petite Peste", temps de gavota, J. Konigsberger; "Fantasia núm. 2", T. Fernández.

Informació teatral i cinematogràfica

"Siciliana", serenata, C. Schmalstich; "Allelula d'amour", melodia, G. Fauré; "Humoresque", A. de Taeye; "La divorciada", selecció, L. Falla; "La Primavera", fox, De Lesmo; "Don Quijote", pas doble, J. Demon.

17.30: Obertura de l'estació. Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. "Baena", pas doble, F. Salvat Vilaseca, Trio Ibèria; "Les flors de maig", J. A. Claver, per l'Orfeó Català; "Caminito del Rancho", pericon, J. Nacher Jover; "Don Luciano", xotis, L. Cayena; "Geòrgia", xarleston, J. Balcells-Planes, Trio Ibèria.

Sessió infantil

18.00: Acudits, cants, endevinalles, poesies, etc.

Continuació de la interessant novella infantil titulada "Pobre Blas!", escrita per la comtessa de Segur.

Col·legi de nens. "Por los alrededores de Barcelona", original de Toresky. (Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.)

18.30: El Trio Ibèria interpretarà: "Serenata española", C. Chaminade: "La jolie Suzette", selecció, H. Weyts; "Aubade", P. Pierné; "Aire español", pas doble, Arom.

Notícies de Premsa.

19.00: Tancament de l'estació.

21.00: Obertura de l'estació. Campanades oràries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. de la Península, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda.

21.05: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Marcha militar núm. 1", F. Schubert; "Sensitiva", havanera, S. Raubey; "Land meiner traumer", vals, Ph. Fahrbach.

Couplets

21.30: Emissió a càrrec de la cançonetista Pepeta Carles. "El seny perdut", J. M. Milan-M. Tell; "Mesonera de la Mancha", J. M. Milan-M. Costal; "Pobre muñequita!", J. M. Milan-Laka; "En Norteamérica", marxa, R. Vidal Tragan).

22.00: Notícies de Premsa.

22.05: "Una página novelesca de la vida de Espronceda", interessant treball literari de Miquel Nieto, llegit per l'actriu Rosa Cotó.

Sessió estiuenca de danses.

22.20: A càrrec de l'orquestrina Oriental Jazz, de Mataró: "Alcalà", pas doble, J. Sentís; "Forgiveme", fox, Milton Ager; "Bajo el sol de Levante", pericon, E. Boix; "Pichin Petals off O'Daisies", xarleston, Henderson; "Pagan Love Song", vals, N. Herb Brown; "Orange blossom time", fox, J. Goodwin.

23.00: Continuació de la sessió de ballables a càrrec de l'orquestra de l'estació.

22.30: Emissió de discos selectes.

24.00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA EAJ-13 (268 m.)

15.00: Obertura de l'estació.

Ràdiobeneficència

Sessió ràdiobenèfica organitzada exclusivament a obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanyo. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca "Parlophon".

16.00: Tancament de l'estació.

19.00: Obertura de l'estació. Cotitzacions del Borsí de la tarda. Audició de discos escollits. En els intermedis, notícies de premsa.

21.00: Tancament de l'estació.

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Novetats
MECENES
CARLES SOLDEVILA
Primer d'octubre.

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia VILA-DAVI
Dissabte, 20 de setembre:
INAUGURACIO I ESTRENA
La comèdia en 5 actes, original de l'AVELI ARTIS,
Quina llàstima de xicot!
Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA DEL TEATRE LARA DE MADRID
Avui, dijous, tarda, a un quart de sis. Nit, a un quart d'onze. La farsa còmica en tres actes, de Carles Arniches,
Para ti es el mundo
Demà, divendres, tarda: **La jaula de la leona.** — Nit: **Para ti es el mundo.**

OLYMPIA
Comiat de l'insigne tenor
HIPOLIT LAZARO
6 únics dies, 6 òperes distintes. Debut: Dissabte, 20: AIDA. Diumenge, 21: TOSCA. Es despatxa a Compiladuría.

Quina llàstima de xicot!

TEATRE NOU
Companyia SAUS DE CABALLE
Tarda, a les 4'30. Butaques patí, a 2'50. General, 0'60. I: LOS PICAROS CELOS; II: LA CARA DEL MINISTRO; III: EL NIDO DEL PRINCIPAL. Nit, a les deu: LOS GRANUJAS i l'èxit
EL PINAR
Demà, tarda, EL NIDO DEL PRINCIPAL i LA DEL SOTO DEL PARRAL. Nit, EL PINAR. Dissabte, nit, estrena del sainet líric FUERA DE CONCURSO.

Gran Teatre Espanyol
Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE
Divendres, 19 de setembre, Nit, a les deu. INAUGURACIO DE LA TEMPORADA I DEBUT DE LA COMPANYIA. Estrena del sainet barcelonès en tres actes, de l'ALFONS ROURE,
¡A L'ARMA, A L'ARMA, FILLS DEL POBLE!...

Quina llàstima de xicot!

CINES

FEMINA. — Programa sonor M. G. M. Aparell Western Electric. Avui, tarda, de 4 a 8. Nit, a les 10. Diari Metro (a les 4, 6 i 10); Lawrence Tibbett en LA CANCON DE LA ESTEPA, amb Stan Laurel i Oliver Hardy. **CAPITOL** Programa sonor Fox. Aparell Western Electric. Avui, tarda, de 4 a 8. Nit, a les 10'15. Noticiari Fox. LA BELLA DE SAMOA, per Lois Moran; EL PRECIO DE UN BESO, totalment en espanyol per José Mojica. **PATHE PALACE :: EXCELSIOR :: MIRIA** EL BOXEADOR, Buster Keaton. MUJERES FRIVOLAS, per Ramon Novarro; Còmica. Als Pathé i Excelsior, a més, LA REINA DEL BOULEVARD, per Constance Talmadge.
KURSAAL
Avui, inauguració de la temporada CINEMA SONOR. Aparell Tobis Klangfilm. :: **MONUMENTAL :: BOHEMIA :: IRIS PARK ::** EL CHICO, per Charlot; ORQUIDEAS SALVAJES, Greta Garbo, i VENGANZA. **GRAN TEATRE COMTAL (Marquès del Duero).** Temporada de cinema sonor Avui, inauguració de la temporada CINEMA SONOR. Aparell Western Electric.
DIANA
EL GAUCHO, EL DESIERTO DE LA SED, I AMOR POR AMOR, per Mary Astor.
ROYAL :: WALKYRIA
LA BAILARINA DE LA OPERA, EL PRISIONERO DE ZENDA I HERMANO SLIM.

TEATRE TALIA
Companyia de vodevil, comèdies i sainets
Primera actriu: ENRIQUETA TORRES
INAUGURACIO DE LA TEMPORADA 1930-31. Divendres, 19 setembre. Nit, a un quart d'onze. Estrena del vodevil en tres actes, d'André i Dupont
La piga de la felicitat

TEATRE APOLO
Companyia de sarsuelas de
CELIA GAMEZ
i
FAUSTINO BRETAÑO
Divendres, 19, Nit, a un quart d'onze:
ESTRENA A BARCELONA
Las guapas
L'èxit còmic de l'any. Queda obert l'abonament a 20 funcions tarda, i 20 funcions nit.

TEATRE VICTORIA
Avui, dijous, dia 18. Tarda, a les 4'30. I: LA ALEGRIA DE LA HUERTA; II: LA ROSA DEL AZAFRAN, per MARCOS REDONDO. Nit, a les deu. I: LA MANO DE DORA LEONOR. II: LA ROSA DEL AZAFRAN, per MARCOS REDONDO.

TEATRE POLIORAMA
Gran companyia còmica de
IRENE ALBA - GARCIA LEON PERALES
Avui, dijous, tarda, a un quart de sis:
LOS DUENDES DE SEVILLA
Nit, a un quart d'onze:
PEGAME, LUCIANO!
Divendres, estrena:
LA PERULERA

PRINCIPAL PALACE
(completament reformat)
Demà, divendres, 19 de setembre, a les deu de la nit
INAUGURACIO
amb la primera de les
Tres plàtiques líriques
amb
FREDERIC GARCIA SANCHIZ
dedicada a benefici de l'ASSOCIACIO CATOLICA INTERNACIONAL PER A LA PROTECCIO A LES NOIES
amb assistència de SS. AA. els Infants Don Carles i Donya Lluisa i de les autoritats locals
Queda obert un abonament a les tres plàtiques, amb un 20 per cent de bonificació
Telèfon 11882

Maricel-Park
GRAN PARC D'ATRACCIONS MONTJUIC
Muntanyes russes-Bug-Wiching - Waves
GRAN PISTA DE SKATING
MAGNIFIC RESTAURANT
THE DANSANT - DINERS AMERICAINS
JAZZ ORQUESTRINA
Tobogan - Cascada - Discos - Skooter
Avui, dijous, a la nit:
Gran partit de desempat de Hockey sobre patins
entre
S. C. CATALUNYA
contra
SELECCIO ENTRE ELS MILLORS JUGADORS DEL DARRER CAMPIONAT
Anada i tornada Funicular de Montjuic i entrada al Park
UNA PESSETA

CASINO SANT SEBASTIA
Darrers dies d'actuació del formidable Jazz negre
Banjo Mayke & Sus Boys
que amenitza els TES DE MODA I SORTIDA DE TEATRES, alternant amb l'ORQUESTRINA ROYAL.
APERITIUS. — RESTAURANT
CONCERTS
Salons especials per a festes i banquets. Terrasses cobertes, tocant a la mar i superb ROOF GARDEN
La temperatura més agradable de Barcelona

:: PIANOS ::
lloguer, des de pesseta al mes, C. BISBER
8
BRUC, 73.

TISI
Ofec, bronquitis, tos, debilitat. Ràpid sistema bingènic. Doctor Antich Pelai, 7, de 12 a 1. Gratis de 3 a 4 i de 7 a 8. Dies festius de 12 a 1

Ha obtingut el
GRAN PREMI
la més alta recompensa en l'EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA 1929

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

VENDES

CAIXES cabals de ocasió tot acer, des de 150 pesseles Mallorca número 195 interior

DIVERSOS

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries Defectes sexuals Raigs X Radioterapia Diatèrmia Dr. Farré Pijoan, Rambla de Canaletes, 11 (escala de la Sastreria).

Cuses de luxe
PER A CASAMENTS I BATEIGS
ANTIGA CASA
BARGUES
38 — SANT PAU — 38

L'aigua mineral que s'obté amb els LITHINÉS del Dr. GUSTIN, figura actualment a totes les taules. Utilitzant aquests LITHINÉS, els dolors reumàtics, gotosos i neuràlgics van desaparèixent. For tarda en manifestar-se el bon funcionament del
fetge, ronyons, intestins.
Els LITHINÉS del Dr GUSTIN constitueixen una beguda higiènica, diurètica molt assimilable beguda de família com cap altre, doncs a ses extraoyes qualitats terapèutiques funta la seva baratura excepcional.
ES VEN A TOT ARREU
Dipòsit General: Mallorca, 313 - BARCELONA

E' millor tint domèstic del mon

La Ninfa
Pes. 0'75
CAPSETA
197, Bailén, 197

FONDA SIMON
Es on menjareu la millor escudella olla Saló per a banquets Esparteria 6 i Vidriería 12 Tel 17002

CONDUCCIO D AUTOS
Academia Americana d'automobilisme
Unica que fa les condicions seguents:
100 PESSETES, TOT COMPRES
Conducció Mecànica Reglament Examen i Títol Una hora diària de conducció - Mecànica en taller - Classes dia i nit No es limita el temps Facilitats de pagament Consell de Cent, 326 Claris, 49. Telèfon 20961.

Redacció i Administració de
LA PUBLICITAT
Corts Catalanes, número 539

CINEMES

CINEMA PARIS
TARDA, 4'30 - NIT, A LES 10:
Revista Metro. Atracció Paramount Arribada de Canyardo; El jugador de golf (còmica) en espanyol, i l'èxit de GRETA GARBO en
EL BESO

TRIOMF, MARINA I NOU
Programa per a avui: SEDAS Y LAGRIMAS; EL DESPERTAR DE LA MUJER; VIVAN LOS NOVIOS (còmica) i Actualitats Gaumont.
Només al Triomf, EL PATRIOTA (sonora). Només al Marina, EL ANGEL PECADOR (sonora), i només al Nou EL TESORO DE LA ISLA (muda).

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217. - Telefon 30615
Avui, Cultural; A LAS ORDENES DE S. A., Ivan Petrovitx; DE MUJER A MUJER, Clive Brook; A TIRO LIMPIO, per Wallace Beery.

DIVERSOS

Festa Major de St. Gervasi
ESPLENDID ENVELAT
Situat davant l'estació de Gracia del f.c. de Sarrià. — AVUI, DIJOUS, tarda, a les cinc: BALL INFANTIL per la COOPEY JAZZ. NIT, a les deu: GRAN BALL DE GALA CONTINU per HARMONIA ORCHESTRA i COOPEY JAZZ. Obsequis a les senyoretes.
NOTA: Si per causes estranyes a la voluntat de la Comissió no pogués celebrar-se el ball anunciat per a avui, quedaran anuldades les invitacions.

EQUIPS COMPLETS I TOTA MENA DE PECES SOLTES PER A AQUESTS
EQUIP COMPLET SEGONS DETALL
per ptes. 278'55
1 Vestit fosc de mètió llana.
2 Pantalons de vellut, cada dia
1 Parell de sabates Box-Calf negre, del 30 al 33.
1 Parell de borseguins de vedell engreixat.
6 Parells de mitjons cotó.
3 Samarretes de cotó jumel.
6 Parells de mitjons cotó.
4 Camises de madapolam.
4 Calçotets de cotó sense os.
1 Vànova blanca.
2 Flassades de cotó.
1 Flassada de llana.
1 Mataláis de llana.
1 Coixí de miraguano.
1 Cobert amb vas i argolla.
1 Tisores.
1 Estoig complet d'endrec.
4 Tovallo'es russes.
3 Fundes de percala.
4 Llençols de percala.
4 Mocadors de sarja.
6 Mocadors de butxaca
1 Gorra d'uniforme.
2 Bates.

MES DE SETEMBRE
GENERES BLANCS
La gran venda extraordinària de gèneres blancs que realitzem anualment durant aquest mes, és una oportunitat que proporciona a tothom innombrables avantatges.
El departament de llenceria, un dels més importants dels nostres Magatzems, té a la vostra disposició un assortit enorme i uns preus en extrem avantatjosos.
Per això us aconsellem aquesta interessantíssima oportunitat, per tal que completeu o refeu tot allò que necessiteu en gèneres blancs.
L'ocasió és especialment favorable per a Hotels, Comunitats, Restaurants, Bars, Fondes i Pensionats.